

Zarja

**GLASILO SLOVENSKE
ŽENSKE ZVEZE V AMERIKI**

Notre Dame Cathedral — Paris
The Shrine of Our Blessed Mother
Aug. 15, is the feast of Her Assumption

The Dawn **OFFICIAL
PUBLICATION**
**OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA**

SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

SLOVENSKA ŽEN. ZVEZA V AMERIKI

Organized December 19, 1926 in Chicago, Ill.
Incorporated December 14, 1927 in the State of Illinois

Ustanovljena 19. dec., 1926 v Chicago, Illinois
Inkorporirana 14. dec., 1927 v državi Illinois

MEMBER OF:

National Council of Catholic Women

Duhovni svetovalec - Spiritual Advisor	Very Rev. Alexander Urankar, O.F.M., 823 E. Mineral Ave., Milwaukee 4, Wis.
Ustanoviteljica - Founder	Marie Prislant, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.
Častna predsednica - Honorary President	Josephine Livek, 331 Elm St. Oglesby, Illinois
Predsednica - President	Mary Tomsic, Box 202, Strabane, Pa.
1. Vice-President	Anna Pachak, 2009 Oakland St., Pueblo, Colorado
2. Vice-President	Mary Golik, 3016 Gantenbein St., Portland, Oregon
3. Vice-President	Mary Urbas, 833 E. 156th St., Cleveland, Ohio
4. Vice-President	Barbara Rosandich, 846 Chapman St., Ely, Minnesota
5. Vice-President	Rose Scoff, 2208 Mariposa, San Francisco, California
6. Vice-President	Albina Novak, 1937 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois
Glavna tajnica - Supreme Secretary	Josephine Zelesnikar, 2045 W. 23rd St., Chicago 8, Ill.
Glavna blagajničarka - Supreme Treasurer	

NADZORNI ODBOR - AUDITING COMMITTEE:

Predsednica - President	Mary Lenich, 609 Jones St., Eveleth, Minn.
Nadzornica - Auditor	Josephine Praust, 1281 E. 169th St., Cleveland, Ohio
Nadzornica - Auditor	Katie Triller, 1724 Stanton Ave., Whiting, Indiana

SVETOVALNI ODSEK - ADVISORY COMMITTEE:

Predsednica - President	Anna Yakich, 4716 Lester Ave., Cleveland, Ohio
Odbornica - Officer	Rose Racher, 2205 Burton St., Warren, Ohio
Odbornica - Officer	Helen Corel, 67 Scholes St., Brooklyn, New York

ODBOR ZA MLADINO IN RAZVEDRILO - YOUTH AND RECREATION COMMITTEE:

Lillian Kozek, 2244 So. Wolcott St., Chicago 8, Illinois
Christine Stopar, 245 15th St., N.W., Barberton, Ohio
Mary Theodore, 2529 4th Avenue, Hibbing, Minnesota
Mary Markezich, 2809 E. 95th St., So. Chicago 17, Ill.
Mary Snezic, Box 49, Bessemer, Pa.

Urednica - Managing Editor	Corinne Novak, 1937 W. Cermak Road, Chicago 8, Ill.
----------------------------	---

ZARJA - THE DAWN

URADNO GLASILO SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V AMERIKI
OFFICIAL PUBLICATION OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

PUBLISHED MONTHLY - IZHAJA VSAK MESEC

Annual Subscription \$2.00 - Naročnina \$2.00 letno

For SWUA members \$1.20 annually - Za članice \$1.20 letno

Publisher, "Zarja", 1637 S. Allport Street, Chicago 8, Ill.

Managing Editor:

Corinne Novak

Editorial Office:

1937 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill., Tel. Bishop 7-2014

"Entered as second class matter November 13, 1946, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912."

All communications for publication must be in the hands of the Editor by the tenth of the month for the next issue and must be indorsed by the writer. If typewritten use double-space and if hand written use ink. Write plainly, especially names, and on one side of paper only.

Vsi dopisi morajo biti v rokah urednice do 10. v mesecu za prihodnjo izdajo in podpisani po pisateljlci. Pišite s črnilom in samo na eno stran papirja. Pri imenih pazite, da so razločno pisana.

VPIŠITE SVOJE OTROKE, DEČKE IN DEKLICE!

Pri kampanji za nove članice, ki se je začela 1. maja in traja do 1. decembra, so se do sedaj odlikovale sledeče članice:

Razred				Razred			
A	B	Mlad.	Skupaj	A	B	Mlad.	Skupaj
Št. 95, Pauline Stanley	6	5	11	Št. 31, Elsie Pershern	1		1
Št. 25, Mary Otonicar	2	6	8	Št. 32, Frances Perme		1	1
Št. 105, Marie Nezbeda	1	6	7	Št. 33, Mary Schubitz	1		1
Št. 31, Rose Klink	1	5	6	Št. 34, Mary Pahula		1	1
Št. 26, Josephine Arch	3	2	5	Mary Erchul		1	1
Št. 7, Christine Menart		2	4	Št. 35, Frances Bradach		1	1
Št. 24, Angela Strukel	1	1	2	Št. 38, Anna Trdan	1		1
Št. 7, Theresa Paulin	1	2	3	Št. 41, Mary Mihelcic		1	1
Št. 16, Kate Triller		3	3	Št. 43, Gertrude Delopst	1		1
Št. 55, Emma Zore	1	2	3	Št. 45, Anna Miklavich	1		1
Št. 2, Pauline Ozbolt	2		2	Št. 48, Annie Peschel	1		1
Št. 21, Rose Kovach	1	1	2	Št. 55, Theresa Lozier	1		1
Št. 24, Anna Jakse	1	1	2	Št. 56, Mary Theodore		1	1
Št. 95, Mary Markezich		2	2	Št. 59, Virginia Benedick	1		1
Št. 105, Marie Bombach		2	2	Št. 63, Johanna Krasovic		1	1
Št. 2, Josephine Zeleznikar		1	1	Mary Kvas	1		1
Elizabeth Zefran		1	1	Št. 71, Anna Sterle		1	1
Št. 7, Rose Kotar	1		1	Št. 72, Jennie Orazem		1	1
Št. 14, Molly Legat	1		1	Št. 73, Louise Epley	1		1
Št. 20, Mrs. Tony Music		1	1	Louise Godec	1		1
Št. 21, Stella Danculovic	1		1	Št. 95, Martha Shepe		1	1
Št. 23, Barbara Rosandich	1		1				
Št. 25, Julia Brezovar		1	1				
Helen Debevec	1		1				
				Skupaj	25	20	49
							94

Dobrodošle na Minnesotski Zvezin dan!

Odbornice in članice podružnice št. 56 v Hibbingu vabijo prisrčno vsakega in vse članice k svečanim našega Zvezinega dneva.

30. avgust je veliki dan: Ob 11. uri se prične s sv. mašo, nakar bo sledila slavnost po staro-slovenskem običaju. Vršila se bo v društvenih prostorih „Assumption Hall“.

Članice Minnesotskih podružnic, priskrbite si pravočasno buse, kajti za tja jih bo ravno dovolj na razpolago.

Pridite zgodaj in se spoznajte z našimi gosti, glavnimi odbornicami ter se sestanite s prijatelji. Bodite pripravljene na veselo prepevanje in na dobre jestvine.

S sestrskimi pozdravi!

MARY B. THEODORE
predsednica

Kje prijazne ste višave?

Dvospev

A. Nedved

Andante

Kje pri-jazne ste, vi-ša-ve, ki ob-da-jete moj
 Kje si nad vse čase zla-ti, blagi, lju-beznivi
 dom, kje cve-to — se ve planja-ve, vas ke-
 kraj, kjer je dra-ga moja ma-ti, dragi
 daj se videl bom? Kje pre-dra — ga si do-
 če, časni raj? Sonce lep — še tamkaj
 li — na, kjer pre-žij — vel sem mladost, kje do-
 si — je, vetrič bolj hladan pihlja; lepše
 li — na, kje plani — na, kjer sem vji — val le ra-
 cvetje, tamkaj kli — je, bolj pri — jaz — no vir šum-
 lost? vji — val le radost?
 lja. — jaz — no vir šumlja.

Odmev romarskega shoda v Lemontu

(Nekaj misli iz govora ob shodu)

Aleksander Urankar, O.F.M., duhovni svetovalec

Zastopstvo celic in podružnic Ženske Zveze po naših naseljih se je spet zbralo na Marijinem gričku v Lemontu. Eni imenujejo tak shod izlet v prirodo, drugi družabni sestanek sester naše Zveze. Jaz bi dejal, da je večini naših žena bil shod vse več.

V Milwaukee sem naletel na protestanta, ki je hotel pouka v krščanskem nauku. Na vprašanje, kaj ga nagiba, da hoče verskih razgovorov, je imel odgovor: „Romarske gore, kamor sem zbežal iz nemške koncentracijske ječe, mi ne dajo miru. Ko sem opazoval pobožnost preprostega naroda na romanjih, sem dejal sam pri sebi: Tukaj imam pobudo, kako naj se človek dviga nad človeške skrbi in motnje. Ni bil zadovoljen kmet, da mu že cerkva v vasi, vzvišena zgradba nad drugimi hišami, kliče v misel, da je nebo nad vso vasjo, hotel je s posebno cerkvico na gori klicati tudi deželi v zavednost, da vlada Neskončni nad deželo...”

To misel naj bi izpovedali katoličani vselej, kadar gredo na hribočke, holme in romarske gore. Boga častimo oni na poseben način. Z odtrganjem duše od vsakdanjih skrbi, na gori smo bliže Boga in neba, kjer lahko z večjo zbranostjo nudimo duši uteho molitve. Molitev je povzdigovanje duha k Bogu. Molitev na gori je torej toliko bolj povzdigovanje duha k Bogu, ker smo z gričkom vred povzdignjeni nad zemljo.

Ni se zavedel oni drugoverec, česar se mi zavedamo: Vsaka cerkva je postavljena Gospodu, cerkvice na romarskih gorah so pa postavljene Gospe Mariji, Materi božji. Cerkev sredi naših blokov, sredi naše naselbine, sredi mesta spominja ljudi na Boga Stvarnika, cerkva z oltarjem na gori pa na Srednico med Bogom in človekom, na Priprošnjico ubogih, razžaljenih, ponižanih, na Pribežališče grešnikov. V svetem pismu čitam besede: Resnica in usmiljenje sta se srečala, pravičnost je mir poljubila. Te besede bi jaz zapisal na oltar vsake romarske podružnice. V romarski cerkvi Marija gladi pota do Boga. Z materinskim razumevanjem mosti prepeade med nebom in zemljo, človeške rane z obličjem vere hladi, z besedo korajže duhovne grešnike bodri k vstajenju, vsem pa strah pred Sodnikom spreminja v otroško zaupanje v Očeta nad zvezdami.

Ker nam je Bog sam dal Marijo in z Marijo Prijeteljico in Mater, da nam z materinsko nežnostjo in žensko pripravljenostjo pomaga na trdi poti življenja, sme-

mo reči, da so romarske cerkvice središča Usmiljenja božjega. In v tem Usmiljenju in delih posebne ljubezni je poslanstvo Marijino v našem življenju.

Lastna je materinemu srcu odpustljivost, ljubeznivost, razumevanja. Te se mnogo bolj kažejo napram otrokom, ki so nebolgli, bolni, posebne pomoči potrebni. V materini naravi je, da pred očetom stoji kot odvetnik, proseč popustljivosti in ko šiba pade, mati je, ki daje toplega pomilovanja. Tako je z Marijo, Mater Usmiljenja. Ogledalo pravičnosti, toda v lepoti ljubezni in priprošnje. Karkoli bi mati storila za bolnega, padlega, grešnega otroka, to dela Marija v potisočermi meri za bolne, padle, grešne sinove in hčere Evine.

Lastno je materinemu srcu, da pomaga otroku do boljše pripravljenosti k poboljšanju. Materine solze so vedno bolj močne in v srce segajoče kot očetove groznice. Očital bi kdo materi popustljivost, da v svoji ljubezni ne ve, kaj je pravičnost, kaj je postava. Pa ni slabost popustljivosti v njej, hoče samo, da otrok čuti, koliko bol je prizadel staršem s svojo nerednostjo. Zato tudi Marijino usmiljenje ne oporeka božji pravičnosti. Saj je Jezus dejal, da je prišel reševati, kar je izgubljeno. Če Marija s srcem rešuje izgubljeno, je to potem po božji volji. Zato ni čudno, da je zapisal nek drugoverec: „Za-vidam katoličanom Marijo, ki tako uspešno mehča trdo voljo božjo in z žensko nežnostjo blaži ogenj Pravice.”

Najbolj je pa lastno Marijinemu srcu, da deli križe ženstva in materinstva. To misel je lepo izrazil škof Sheen. Kristusu je bilo dano, da deli križe z možmi, Mariji so dani križi ženstva. Kot sta Adam in Eva vsak po svoje delala pokoro za greh, tako Kristus in Marija delata sebi lastno delo odrešenja. Ali je čudno, če torej pravimo ženam in materam: v okrilje svoje najboljše zavetnice. Ve, ki ste razočarane nad nehvaležnostjo otrok, ve, ki vam jemljejo sinove in jih pobijajo po krvavih frontah; ve, ki imate otroke-pohablence, strte v duhu, mutaste v govorici, slepe, hrome in kako drugače obtežene z gorjem življenja, zatecite se k Mariji, ki kot žena in mati tako lahko sočustvuje z vami, ker je sama isto pretrpela.

Pravijo, komur mati umre zgodaj v življenju, bo trd v nehanju in obnašanju. Isto velja nam vsem: če Marijo ne poznamo, če nam je kako zamrla njena podoba v srcu, bomo tudi mi mrzli ne le do Boga, temveč tudi do vsega, kar je človeškega.

Marie Prislant:

OH, TA SVET...

Oni dan sem opazovala mojo mlado sosedo, ki je kosila travo. Pri tem sem mislila, kako se je Amerika, v oziru ženskega dela, spremenila.

Ko sem prišla jaz v to deželo, ženska ni smela delati zunaj hiše, ker bi to bila za njo naravnost sramota. Po opravi hišnega dela se je ameriška gospodinja lepo vsedla na porč in se malo poučevala v zato pripravljenem stolu-rakarju. (Slovenska gospodinja za učenje ni imela mnogo časa, ker je bila z delom za boarderje preobložena.) Na polju tiste čase ni bilo videti nobene ženske pri delu, v tovarni pa prav malo. — Zdaj ni menda dela, ki bi ga Amerikanke ne opravljale, najsibo v hiši, zunaj hiše, v tovarni ali na polju.

Da, časi so se spremenili! In kako! Pred 45 leti so bile služkinje, ki so opravljale hišno delo, bolj spoštovane kot tovarniške delavke, katerih takrat itak ni bilo mnogo; omoženih žensk v tovarni pa skoro nič. Strašna sramota bi namreč bila za moža, če bi njegova žena morala delati v tovarni ali sploh opravljati kako drugo delo kot gospodinjstvo.

Ko sem se poročila, sva z možem kmalu zatem kupila hišico, okrog katere je bilo precej trate. Tiste čase niso travo okrog hiše negovali kot sedaj, ko se mi večkrat zdi, da moj mož posveča več skrbi naši travi kot meni. — Sicer je pa prijeten pogled na vsako hišo, katero obdaja lepa zelena trata, mehka kot preproga. Če so tu in tam še razpostavljeni rožni grmički, morda košata smreka ali kaj takega, ki tudi pozimi zeleno ostane, daje hiši res mičen okvir.

Pred 45 leti okrog delavskih stanovanj tega ni bilo. Travo so pustili rasti. Ko je bila velika dovolj, so jo pokosili z navadno koso.

Okrog našega novega doma je bilo mnogo trate, zato je mož kupil napravo za travo kositi, ki je meni zelo ugajala. Da možu, kot ljubezniva ženica in skrbna gospodinja, nekoliko olajšam delo, saj je revež bil v tovarni vsak dan po deset ur in šest dni v tednu, in pa, ker mi je večkrat bilo dolg čas, se neko jutro namenim, da bom sama tisto travo okrog hiše pokosila, da bo izgledala kot se šika. Oborožim se torej z grabljami in koso, da to delo izvršim. Kar lepo se mi je zdelo takole gor in dol marširati in kositi po ameriškem načinu. Mojim sosedam pa to ni bilo prav! Nekaj časa so me skozi okno opazovale, nato pa pričele druga za drugo prihajati ter mi dopovedovati, da tako delo ni za žensko, da je njen posel v hiši in edinole v hiši, ne pa kositi travo in tako izpostavljati v sramoto ves ameriški ženski spol. Travo naj kosijo moški! — Nič ni pomagalo, da sem ji dopovedovala, nekoliko v nemščini, par besed v novopriučeni angleščini, nekaj z rokami in vsemi mogočimi gestami, da sem zdrava in dovolj močna za to opravilo, da mi je v hiši dolg čas in da sem tudi v starem kraju, čeprav sem bila skoro otrok, na vrtu delala in opravljala še vsa težja dela kot z majhno kosico na kolesih tekati gor in dol. Na vse take in enake argumente sem prejela logičen odgovor: — Tu je Amerika ne pa stari kraj! — Kljub tem ugovorom sem pri svojem delu vztrajala in imela sem namen ga izgovoriti, pa naj moje „Yankee“-sosedo rečejo, kar hočejo. Saj sem vendar v Ameriki, kjer je vsak svoboden in sam svoj gospodar, pa ne bi smela delati, kar hočem...?

Predno sem mogla svoje delo dokončati, pride mimo neki moški, postoj, opazuje mojo košnjo, me prav sočutno pogleda in vpraša: „Lady! Is your husband sick?“ (Gospa, ali je vaš mož bolan?) — To mi je pa bilo dovolj!

Pograbil koso in grablje ter vse skupaj odnesem za hišo in pri tem zabavljam na Ameriko, češ, kakšna pa je ta opevana svobodna dežela, ki še toliko svobode nima, da bi človeku pustila opraviti delo, kakršnega sam hoče!

Da, časi so se spremenili! Ko sem se poročila, sva z možem, predno sva kupila svoj dom, stanovala v hiši, kjer voda ni bila napeljana v kuhinjo; morala sem jo od zunaj prinesiti. Ker je pri pranju treba mnogo vode, se je moj mož — čisto sam od sebe — ponudil, da bo nanosil dovolj vode za pranje. Opravi pa je to delo ponoči, da ga sosed ne bi videli, ker bi se iz njega norčevali in ga zbadali nič koliko. Tiste čase je namreč — vsaj med Slovenci v Sheboyganu — veljalo staro pravilo, da moškemu dostojanstvu silno škoduje, če bi „ON“ opravil kako žensko delo.

Z leti se niso spremenile le okoliščine, temveč tudi naši moške. Nič več jim ni „izpod časti“ pomagati ženi pri hišnem delu. Prav radi to storijo in celo pripravi so za vsako stvar. Po njih zgledu se ravnaajo naši mladi moške, ki so naravnost čudoviti! Vse znajo! Pomagajo ženi v kuhinji, previjejo otroka, kupujejo potrebščine, izberejo ženi novo obleko, napravijo omaro in celo hiše gradijo, čeprav niso učeni gradbeniki. Ni čuda, da je neki ameriški mesečnik zapisal, da ima Amerika novega zakonskega moža, kakršnega mu ni para na svetu.

Urednica naše Zarje je v izdaji prejšnjega meseca v moje presenečenje priobčila procelno sliko Zvezine prve publikacije, knjige AMERIŠKA SLOVENKA, ki je izšla pred 25 leti in je bila predhodnica naše ZARJE.

Urednica slovenskega dela zgoraj omenjene knjige je bila ustanovna članica Zveze, Mrs. Fannie Jazbec, katere soproj Albin, je bil pomožni urednik lista Amerikanski Slovenec. Ureditev angleškega dela je bilo poverjeno meni. — Mr. in Mrs. Jazbec sta kmalu po izdaji knjige odšla za stalno v domovino. Ko smo leta 1938 bile na obisku v Sloveniji, smo se sestale z gospo Jazbec ter ji v spomin izročile Zvezino broško. Takoj, ko je pričela izhajati Zarja, sem naročila urednici, naj gospe Jazbec naš mesečnik redno pošilja.

V knjigi AMERIŠKA SLOVENKA je popisana ustanovitve Zveze ter zgodovina tistih podružnic, ki so poslovale takrat, namreč od št. 1 do 19. Knjiga tudi vsebuje lepo število člankov, spisanih od prijateljev naše Zveze. Naj danes navedem zanimiv uvodnik ali PREDGOVOR, nastanjen v tej knjigi, ki se glasi:

„Po vseh civiliziranih državah pridobiva zadnja leta tudi ženska svoje pravice. Uspešno si prizadeva, da postane njen položaj v družbi enakopraven z možem in da doseže svoje pravice, ki jih sme zahtevati. V tem prizadevanju tudi nočemo biti zadnje ameriške Slovenke. Ker pa razdružene nismo mogle temu namenu služiti, smo se organizirale v Slovensko Žensko Zvezo. Ta naša Zveza je postavljena na temelj izobraževanja in kulturnega dela ameriških Slovencev. Slovensko žensktvo je bilo do ustanovitve Zveze v naši novi domovini Ameriki skoro nepoznano. V dobrem letu časa, ali odkar obstoji Ženska Zveza, si je pridobilo v Združenih Državah mesto, kakršnega imajo ženske organizacije drugih naprednih narodov. Ameriška Slovenka je prišla na plan in se več ne skriva pred ameriško javnostjo, kot bi bila manj vredna od drugih. Zato pa naj gre knjiga AMERIŠKA SLOVENKA v vsako hišo, kjerkoli bivajo hčere in sinovi slovenskega naroda. Ko bodo listali po tej knjigi, bodo uvideli, da je slovenska žena v njeni novi domovini prebujena, da ima Ženska Zveza najlepše nade in da bo ostala med ameriškim Slovinci kot kulturna in prosvetna organizacija. To pa pomenja novo dobo v ameriškem Slovincstvu.

Draga rojakinja: Ko prečitaš to knjigo, jo ne zavrzi, temveč jo položi na častno mesto med njene vrstnice. Od časa do časa pa jo zpet vzemi v roke in črpaj iz nje nauke ter jo hrani, da jo bodo čitale tudi tvoje hčere in njeni potomci.

Prva knjiga je to, ki jo je izdalo slovensko žensktvo v Ameriki. Ponosno je nanjo vso članstvo Slovenske Ženske Zveze in ponosen sme biti nanjo tudi vsak ameriški Slovenec!”

ISKRENO SOŽALJE

V krasnem mesecu juniju, ko je narava v najlepšem cvetju, se je od svojih dragih za vedno poslovil znani, spoštovani in ugledni slovenski pionir ter član Prijateljskega krožka S.Ž.Z.,

MR. JOSEPH PLEVNIK

Cleveland, Ohio

Mr. Plevnik je bil rojen pri Devici Mariji v Polju. V naši slovenski metropoli, Clevelandu, je bival nad 50 let. Pred leti je bil jako aktiven na društvenem in kulturnem polju. Njegovo največje veselje pa je bila posojilnica — St. Clair Savings & Loan Association — katere ustanovni član je bil in razen nekaj let, njen vesčasni predsednik.

Mr. Plevnik je bil velik prijatelj Slovenske Ženske Zveze. Odkar se je leta 1930 udeležil konvencije, vršeče se v Sheboyganu, se je za našo organizacijo živo zanimal. Takoj, ko je bil ustanovljen Prijateljski krožek Zveze, se je vpisal kot član ter poklonil za Solninski sklad znatno vsoto.

Pokojni Mr. Plevnik je bil fin družabnik, vedno prijazen in nasmejan. Celo v dolgotrajni bolezni je ohranil nekaj svoje vedrosti. Clevelandška slovenska naselbina, katere steber je bil, mu kot pionirju in vzornemu narodnemu delavcu dolguje mnogo. Bil je del sestave te naše največje slovenske naselbine ter mnogokrat igral važno vlogo. a

Ob očetovem grobu

H grobu Vašem, dragi oče,
v duhu danes spet hitim;
ni drugače mi mogoče, —
blag na Vas imam spomin.

Naj ponižno poleg ruše
te poklekнем, vanjo zrem;
iz globine svoje duše
naj poljubiti jo smem.

Torej tu Vaš dom je zadnji,
dom počitka brez skrbi —
V grobu, v črni zemlji hladni,
truplo Vaše zdaj trohni.

Tukaj one blage roke
so za vedno sklenjene.
ki nekda za nas, otroke —
so skrbele, delale.

Tukaj srce ono milo,
našlo večni je pokoj,
ki za nas je vedno bilo,
skrb prestajalo in boj.

Enkrat naša vsa družina,
zopet bode združena
tam, — kjer večna domovina,
kjer ni jada, ne solza!

Ob grobu prijatelja

Dragi! Čuješ li besede moje
tu ob grobu ko stojim?
Čuješ robina, ki poje?
Čuješ me, ko se solzim?

Rad zaupno bi Te vprašal,
če odgovor bom dobil — —
Ti z odmorom si odlašal:
Si li tu se že spočil?

Skrb in delo sta v življenju
Ti težila le srce;
smrt rešila Te v trpljenju.
Si zdaj srečen? Vprašam Te.

Kdor na svetu išče srečo,
našel iste sploh ne bo;
pač pa — ko mrtvaško svečo
mu prižgejo nad glavo.

*vedno tako, da je od nje imel narod
svoje koristi.*

*Blagemu možu bo med nami
ohranjen blag in nepozaben spomin!
Žalujoči soprogi, sinu, hčerkam in
njih družinam, v imenu Zveze pa tudi
v svojem imenu kot prijateljica dru-
žine, izrekam globoko in iskreno so-
žalje!*

MARIE PRISLAND

V PLANINAH

Zgodba
Spisal
STANKO CAJNKAR
(Nadaljevanje)

Razgovor se počasi ustavlja. Gospod sodnik se zaveda, da more taka hvala lastnega doma drugega nekoliko boljši. Zato išče po svojem spominu sence, ki so bile tudi nad njegovo domačijo, nad starši in nad njim samim. Noče biti pristranski, vendar ve, vsi tisti malenkostni spori, ki se jih spomni, nekam gube in so skoraj brez pomena. Borba za kruh, ki je bila morda najgorenkejša težava, ne more v besedi sami zavzeti tiste pomembnosti, kakor jo je v resnici imela. Tudi sam čuti, da z vsako besedo, ki hoče pokazati vsakdanjost, napake in težave njegovega doma, samo večja prvotni vtis, ki ga gospodična Helena sedaj junaško brani pred njegovimi lastnimi popravki. Občutek, ki se ga polasča, mu ni posebno tuj. Vse, kar je v prijetni družbi povedal proti sebi, so mu šli v dobro. O tem navadno niti ni hotel razmišljati. Bal se je, da bo prekmalu našel odgovor na to dobrohotnost in da bo vse izzvenelo v neko težko branljivo in naivno samoljubje, ki ga ljudje s svojo pohvalo samo negujejo, kakor da hočejo imeti v njem posebno zanimivo igračo. Prav po tistem pa je vedel tudi za pravi zagovor, ki se mu je vedno bolj vsiljeval. V njegovem domu je bilo tako malo nežnosti in razvajanosti, da si tudi najbolj potrebnih ljubeznivosti niso v obraz povedali. Iz tega je vsaj zanj nastal neki dolg, ki ga je v takih razgovorih s tujimi ljudmi, daleč v stran od svojega doma, počasi pa vneto odplačeval. Z besedo o sencah nad tem nekoliko pozabljenim domom je hotel zakriti resnico, da poravnava stare račune.

„Saj ste sami hoteli, da vam govorim o domu,” je dodal v zadnji zagovor. „Včasih sem močno podoben otroku, ki z vso vneto pripoveduje, kako je pri njih doma vse lepo, imenitno in dobro.”

„Otrok zelo rad pove, kakor je,” pravi gospodična Helena.

„Pa se tudi zelo rad pohvali, ker hoče...”

„Kaj hoče...?”

„Morda to, da bi ga imeli radi.”

„Mislite?”

„Vem.”

Gospodični Heleni se dozdeva, da je sodnik zopet neke druge. Njegove besede imajo poseben prizvok, ki je nekoliko podoben najbolj prikritemu iskanju ljubezni. Kdo naj ve, kaj je njegova prava misel? Ali tudi z drugimi ljudmi tako govori? Ali je kakšna beseda posebej namenjena samo njej in nikomur drugemu? Tako moreš s čisto tujimi ljudmi govoriti o tajnostih src, pa si vendarle krit pred vsakim osramočenjem. Saj ni, da bi morala beseda veljati tebi. Ako pa jo sprejmeš in to pokažeš, si s tem že odgovoril na vprašanje, ki ga dejansko niti ni bilo. Kaj je to? Sebičnost ali obzirnost? Prepričanje, da ti mora vsakdo ob tvoji ljubeznivi besedi pasti k nogam? Ali pa le strah pred žalitvijo, ki bi je nič več ne moglo zares popraviti?

„Morda smo v tem vsi kakor otroci,” pravi dekle čez nekaj časa. „In smo samo tega lačni, čeprav ne priznavamo, da je tako.”

„Jaz o tem nič ne dvomim, gospodična Helena. To je glad, ki nas ne ponižuje, če se sami ne zavržemo. Le da je v vsem tem toliko zmede. Najbrž zaradi motnosti in nejasnosti naših src, ki so polna nekih sebičnih želj.”

Gospodična ni trdno prepričana, da res vse pravilno razume. Pa ji zaradi tega ni težko. V njej sami dobiva neka lepa misel pravo podobo. Čuti, da bi mogla s tem človekom govoriti o vseh skrivnostih svojega življenja, pa bi je ne bilo nič strah. Zaveda se, da to že davno ni tisto

vsakdanje čustvo, ki veže dva mlada človeka v krog neke sentimentalne zaljubljenosti. To, kar sedaj nastaja, je mnogo več. Je zavest prave človeške povezanosti, prijateljstva, ki nič ne zahteva, ljubeznivosti, ki ne bo užaljena, pa čeprav bo vse drugače, kakor je bilo v tihih željah zapisano.

„Ljudje smo strašno čudni,” nadaljuje sodnik. „Vse si sami skvarimo; vse zožimo in umažemo, ker hočemo vse lepo sebi usužnjiti. Tako smo se kot deca trgali za kos potice, dokler je nismo razdrobili v kosčke, ki niso bili nikomur več v prid. Tako smo potrgali rože na vrtu, da bi bile samo naše, pa potem tudi naše niso bile več, ker so se naglo posušile. Ob vsakem srečanju s človekom čutiš razdaljo, ki je vse prevelika, da bi si jo upal prebresti. Zato rajši molčiš ali govoriš vsakdanjosti, ki nič ne pomenjajo. Tako govorimo s tujcem, če njegovega jezika ne obvladamo. Nekih praznih fraz smo se naučili, da ne umrjemo od gladi in žeje in da ne ostanemo preko noči na cesti. To je vse. In ko se razhajamo, smo veseli kakor otroci, ko je šola minila. Dolžnost je opravljena, veselega pa je bilo tako malo, da ni vredno besede.”

„Nama ne bo tako lahko, ko pride čas odhoda,” pravi gospodična in se kar čudi, da si je upala tako iskreno izraziti svojo misel.

„Hvala za besedo, gospodična.”

„Ni bila samo beseda, gospod sodnik.”

„Vem. In sem vesel, da je tako. Vendar prav zaradi vašega razumevanja še bolj čutim, kako smo si ljudje navadno tuji. Koliko nezaupanja je med nami. Dozdeva se ti, da je vsepovsod zanka, v katero se utegneš ujeti. Potem te bodo privlekli vsega zvezanega pred sodni stol neusmiljenega javnega mnenja, kakor se temu rablju pravi, in stvar bo za vedno končana.”

„Ali se močno bojite takega naglega soda? Videti vam ni.”

„Ne vem, če je bojazen. Morda je le stud pred to umazano obrtjo. Vsekakor dovolj, da vas veselje mine.”

„Vas še ni, sicer bi ne začelji vedno znova.”

„Saj ne začnjam kar tako.”

„Torej izbirate?”

„Da, zelo izbiram.”

„In kaj vam je znamenje?”

„Ne vem prav. Morda oči, ki toliko povedo, še preden je jezik našel pravo besedo. Obraz, roka, kretnja, beseda, smeh, vse in vendar nič do konca in za gotovo. Včasih tudi samo lastna volja; želja, da bi se s kom seznanil proti njegovi volji, v zasmeh vsem predpisom in vsem ograjam, ki so jih ljudje okrog svoje dozdevne lastnine naredili...”

„Vi bi radi povsod neke pravice.”

„Da, kakor imam pravico do sonca, zraka in zvezd. Kakor imam pravico do ceste in poti, do razgledov in misli, ki so jih drugi našli. Prava tuja lastnina me ne mika. Njiva, ki je last drugega, ne more biti na isti način moja. Kruh, ki ga je on pridelal, ne sme biti plen moje lenobe. Žena, ki je svojo ljubezen navezala na drugega moža, ne more iti z menoj skozi življenje. V teh stvareh so meje tako svete kakor materine solze. Toda nad vsem tem je še mnogo, mnogo svobode, če ljudje niso sužnji...”

V vrhovih dreves je čutiti nekoliko večji nemir. Listje pošumeva, kakor da žaluje za soncem, ki se vedno bolj nagiba proti zatonu. Počasi prihaja večer. Treba bo misliti na odhod.

„Tako naglo mineva čas,” meni gospodična, ko se začneta vračati.

„Lepi trenutki gredo hitro mimo nas,” potrjuje gospod sodnik. „Dajte mi roko, da se mi ne izgubite.”

„Saj sem se že izgubila.”

„Kako?”

„Sama ne vem, kako. Te dni hodim po nekih neznanih cestah. Ne vem, ali sanjam ali živim drobce resničnega življenja. Morda je vse samo ‚fatamorgana‘. Vidim čudovit kraj, ki mi je kakor dom. Žena, ki stoji pred hišo, je morda moja mati. In ljudje so dobri, kakor niso bili še nikoli... Komaj še vem za svoje ime. Zdi se mi, da ga še nikoli nisem imela.”

„To se more zgoditi. Pa ni tako strašno novo. To je prav vsakdanja smrt navadnega dneva. Drobec našega življenja umre, da more nastati pravo, lepo jutro.“

„Lepo je in skoraj čudovito. Tako lahko mi je ob tem priznanju. Zelo sem vesela... Ali se vam ne zdi smešno, da tako zmedeno govorim?“

„Sami veste, da ne... Čutim le, da je v vaših besedah nekaj, česar do sedaj ni bilo.“

„To čutite?“ Škoda, da bodo ti dnevi vse prenatraglo minili.“

„Vse mine. Umre pa samo to, kar je brez moči. Tudi s spomini je tako.“

„Oh, spomin je tako malo. Od spominov je težko živeti...“

„In vendar nekateri niti tega nimajo.“

„To je potem nezaslišano uboštvo.“

„Kaj hočete! Uboštvo je edino imetje, za katerega se ni treba truditi.“

Svet postaja vedno bolj otožen in sanjavo tih. Sonca že dolgo ni več videti, vendar je še svetlo.

„Veste, kaj je to?“ vprašuje sodnik.

„Kaj?“

„Takšen svetel večer brez sonca.“

„Rajši povejte sami.“

„Podoba nešteti ubogih življenj. Nekaj svetlobe je v njih a vedno manj. Pozabljeni ostanki neke velike ljubezni, ki je že davno ni več. Odsev neke sreče, ki je bila, pa se je poslovila... Temno postaja in hladno.“

„Zdajle o tem nič ne vem.“

„Torej vam je dobro?“

„Da, zelo.“

„Ne zahtevate mnogo. Če boste tako lepo zadovoljni, boste dobra žena...“

„Komu?“

„Lepo je, da tega še sami ne veste.“

„Nekoč sem mislila, da vem.“

„Svet je tako velik.“

„Pa je tako malo ljudi na njem.“

„To je v nasprotju s knjigami, pa je vendar res.“

„Vidite?“

„Iskati je treba.“

„Povejte, kako!“

„Oči je treba odpreti.“

„Je to vse?“

„Ne, ni vse. Treba je tudi poguma.“

„Kakšnega?“

„Prav posebnega. Poguma, ki se skriva pred resnico.“

„Bi mogli to še kako drugače povedati?“

„Morda. Treba je vedeti, da zaljubljenost ni samo praznik. Važnejši so delavniki, ker jih je več. Praznična stran človekovega značaja je še kar dobra. Delavniška pa je strašno umazana in zanemarjena. V tem je nesreča.“

„Tega skoraj ni mogoče predrugačiti.“

„Imate prav. Med praznikom in delavnikom bo vedno razlika.“

„Kaj potem ostane od vaše primere?“

„Čakajte, povem še drugače. Mislim na krilni oltar v cerkvi našega mesta. Dve sliki sta na njem. Ena je praznična, druga delavniška. Ena je svetla, živa, slovesna, druga je preprostejša, tišja in skromnejša. Vsaka ima svojo lepoto. Ako odpreš delavniško stran, se zaveš svojih malih vsakdanjih dolžnosti. Veš, da bo treba mnogo truda in še več neke zvestobe. Za umazanost ni prostora. Na sliki je vse čisto in urejeno.“

„Zdi se mi, da razumem.“

„Saj ni težko... Važno je, kako se srečujemo z vsakdanjostjo. S kakim razpoloženjem poslušas razburjenega človeka v svojem uradu, kako govoriš s služkinjo; kako sprejmeš vest, da se je tam nekaj razbilo, tu zopet nekaj pokvarilo; kako govoriš o jedi, ki so ti jo prinesli na mizo; kako se znaš zmisлити z razpoloženje drugega.“

„Rada bi vas videla pri delu na sodišču. Vi bi seveda ne smeli vedeti, da vas opazujem.“

„Se ne bojite razočaranja?“

„Saj ste rekli, da je treba poguma.“

„Mnogo poguma. Ne vem, če ste že tako dobro založeni z njim.“

Gospodična se smeje. Pogovor prehaja v igro, ki še ni prav jasna.

„Saj pogum ni vse. Najvažnejše sva pozabila.“

„In kaj je najvažnejše?“

„Saj sami veste.“

„Si ne upate povedati?“

„Ne... Pa tudi treba ni.“

Nekaj časa oba molčita. V miru prihajajočega večera je njun molk še globlji.

„Kaj mislite sedaj,“ vprašuje gospod sodnik.

„Tudi tega si še ne upam povedati.“

„Ali je tako skrivnostno?“

„Ne, le nekam smešno je... Mislila sem, kdo neki vas bo prihodnje leto spremljal na tej poti?“

„In če bi vas že danes povabil, ali bi prišli?“

„Bi... Le da je vse to strašno daleč.“

V

Ljudje, ki so vedno zaposleni in se jim neprestano mudi, prihajajo tudi v planine ob nepravem času. V nedeljo zvečer je bolj običajno slovo kakor pa prihod. Le kaki letoviščarji bi utegnili ob tem času priti v sosedno kočico na kratek obisk. Sicer pa je v planinah mnogo svobode in ljudje so redkokdaj začudeni.

Mladi moški, ki je povsem sam naredil pot od postaje do kočice na Pesku, ni posebno navdušen. Videti je utrujen in nekoliko razdražen. Neprestano si briše pot z obraza in vzbuja videz človeka, ki se mu planine ne bodo prav nič priljubile. Nihče ga ne pričakuje, nihče mu ne prihaja naproti. Na verandi se ustavi in gleda naokrog. Nekaj ljudi sedi pred kočico, pa so vsi sami tuji. Potem povpraša po oskrbnici.

„Ali bi mogel dobiti sobo za noč?“

„Mislim, da bo šlo, gospod. S čim še lahko postrežem?“

Brez posebne vneme pove svoje želje. Prav tako brez zanimanja ji in pije, kadí svojo cigareto in opazuje ljudi in dom.

„Imate mnogo gostov?“ vprašuje oskrbnico, ki čaka na želje mladega gospoda.“

„Še kar gre. Včasih nam celó prostora zmanjka.“

„Pa jih ni videti.“

„Nekateri so odšli na sprehod.“

„A tako.“

Sedaj bi bilo treba vprašati, kako je z njegovim dekletom. Pa ne gre tako lahko. Oskrbnica je sicer zelo prijazna, a vendar nekam molčeča. Nič določnega ne bo zvedel od nje brez jasnega vprašanja, za katero pa nima dovolj poguma.

Ob robu verande sedi starejša gospa, ki se očitno dolgočasí. Gleda sicer v knjigo, pa prav gotovo ne bere. Zdi se, kakor da čaka na vprašanje, ki bo načelo razgovor. Ker vprašanja kljub pričakovanju ni, začne sama.

„Oprostite, toda zdi se mi, kakor da koga iščete.“

„Hvala gospa, prav ste uganili.“

„Neko gospodično?“

„Da, mislil sem, da me pričakuje, pa je ni videti.“

Gospa se noče zmotiti. Zato razlaga, kdo vse je ta čas v oskrbi planinske kočice. Pa je kar s pravo začela.

„Se še ni vrnila. Na sprehod je odšla...“

„Sama?“

„O, ne. Navadno ni sama. Vedno je z nekim gospodom, ki je prav simpatičen človek.“

„Ali ni z njim prišla?“

„Da, isti dan sta prišla. Zelo dobro se razumeta.“

„Ne veste, v katero smer sta se napotila?“

„Tega pa res ne vem. Tedaj sem morala biti v svoji sobi. Pa ne da je to vaša sestra?“ vprašuje radovedna gospa, ki v svoje vprašanje niti sama ne verjame. Vidi, kako se mladi gospod slabo obvladuje; vidi, kako se spreminja barva njegovega obraza; kako mu postajajo oči nemirne in roke nervozne.

„Ne, ni sestra.“

„Oprostite, da sem tako radovedna. Nisem hotela biti indiskretna.“

„Hvala, gospa, da ste mi povedali, kaj ste vedeli.“

Mladi gospod je s svojimi mislimi nekje na zasledovanju dveh mladih, veselih ljudi. Postrežljiva gospa ga nič več ne zanima. Oskrbnico povpraša, kje je njegova soba, da spravi svoje stvari. Ko je vse to opravljeno, pride zopet na verando. Kljub utrujenosti ne more mirno sedeti in čakati. Njegove oči iščejo sledove poti, ki vodijo od koč na vse strani. Od nekdaj morata priti. Prihajajoči večer njegov nemir samo veča. Dolgo je tako nestrpno čakanje.

Naposled je slišati smeh in tudi besedo je mogoče razločiti. Mlada znanca gresta počasi proti koči in sta prav vesela.

Gospodična Helena prva opazi čakajočega gosta.

„Ali vidite, obisk sem dobila,“ pravi brez vneme, pa tudi brez strahu.

„Saj to je vaš fant,“ se smeje gospod sodnik.

„Da, moj fant,“ pravi dekle skoraj grenko.

„Sedaj me kot spremljevalca začasno upokojite, kajne?“

„Bojim se, da vam bo v najini družbi res prav ne-prijetno. Sami boste zlezli v pokoj, brez dekreta in plače, tako se mi dozdeva.“

Gospodična ni zmedena, ko daje roko svojemu fantu. Potem predstavi svojega spremljevalca, ki ne more zakriti rahlega nasmeha.

„Me veseli,“ pravi novi gost in prav gotovo ne govori resnice.

„Kdaj si prišel,“ hoče vedeti gospodična.

„Pred dobro uro.“

„Mislija sem, da te sploh ne bo.“

„Tega veselja ti nisem maral narediti,“ pravi užaljeni gospod.

„Kako to misliš?“

„Saj si se gotovo dobro zabavala. Gospod, ki ti dela družčino, ni videti dolgočasen.“

Gospodična Helena hoče ostati mirna. Zaradi sodnika se ne sme pokazati v neki smešni užaljenosti, čeprav jo zelo mika, da bi bila ostra in bojovita. Zato se smeje in odgovarja kakor v šali.

„Dobro sem se imela, res je. Dolgčas me ni preganjal. Gospod sodnik je bil izvrsten tovariš.“

Gospodu sodniku je nekoliko nerodno. Vidi, kako se mlada človeka premagujeta, da ne zaigrata odurne scene ljubosumnosti.

„In upam, da nama bo moj ljubeznivi znanec še dalje delal družčino, ako ga to ne bo preveč motilo,“ pravi gospodična profesorica.

„Prav rad. V mejah možnosti, ki niso čisto v moji oblasti.“

„Vsekakor,“ meni novi gost, ker mora pač nekaj povedati.

„Pri večerji se dobimo, kajne?“ vprašuje gospodična.

„Prav.“

Gospod sodnik čuti, da se mora umakniti. Razgovora, ki se pripravlja, ni mogoče zadržati. Njegova navzočnost bi bila samo ovira. Zato se poslovil in odide. Gospodična Helena gleda za njim in molči.

„Tebi je žal, da se je prijazen gospod poslovil?“

„Da.“

Odgovor je zelo jasan. Nobenega opravičila ni v njem in nič strahu.

„Morda bi mi mogla stvar nekoliko pojasniti.“

„Kaj naj pojasnim?“

„To svojo vmeno in navdušenje za povsem tujega človeka.“

„Tujega človeka...? Morda pa ni tako zelo tuj.“

„Tako? Pa ne da bi se že poprej poznala?“

„Na žalost sva se pred nekaj dnevi prvič videla. Sicer pa ne vem, zakaj naj ti sploh kaj razlagam in pojasnujem. Na vlaku smo se videli. Potem sva hodila skupaj do koč. Tista pot je bila zelo lepa. Nekajkrat sva bila na sprehodu. To je vse.“

„O čem sta govorila?“

„Ponoviti pač ne bom mogla. Pripovedoval mi je o svojem domu, o materi in očetu, o hiši in polju...“

„In to naj ti verjamem?“

„Kakor hočeš. Ne smeš misliti, da se zagovarjam. Pripovedujem samo, kako je bilo.“

„O čem ti je še govoril?“

„Zelo si radoveden. Razlagal je o sebi, o svoji službi, o delu, o ljubezni... Ti je to dovolj?“

„Zelo zanimivo je moralo biti!“

„Ne morem tajiti. Tudi lepo je bilo. Mnogo lepše kakor najin razgovor.“

„Lepo si me sprejela.“

„Če se prav spominjam, si s takimi ljubeznivostmi začel ti.“

„Ker sem videl, kako je.“

„Ti si čuden in smešen. Ta mladi sodnik bi se brez dvoma prav imenitno zabaval, ako bi vedel za vsebino najinega razgovora. Ne iz škodoželjnosti. Ničesar ni rekel, česar bi ne smeli slišati drugi. Ničesar ni storil, čemur bi ti sam ne smel biti priča. Ve, kako je z nama.“

„Toda ti si vendar zagledana vanj.“

„Saj sem rekla, da se ne zagovarjam. Ne gre ti za to, da bi šele od mene zvedel resnico. Kdor je ljubosumen, vé resnico mnogo prej, kakor mu je bila razodeta. Tukaj je vsaka beseda odveč.“

„To ni bog ve kako ljubeznivo povedano.“

„Ko pa ne morem drugače. Tvoj način vpraševanja me žali.“

„Saj imam pravico, da zvem, kako je s teboj.“

„Sam veš, da kake posebne pravice nimaš. Nič ni bilo med nama, kar bi mojo svobodo omejevalo. Danes sem tega še prav posebno vesela. Še vedno lahko čisto mirno pogledam v oči komur koli.“

„To je res,“ pravi fant nekam poparjeno.

„Da si pred ljudmi, ki naju poznajo, veljal za mojega fanta, to je pravica, ki sem ti jo dala, ker sem mislila, da si je vreden. Človek se utegne zmotiti.“

„Tako daleč sva že?“

„Ne daleč ne blizu. Dokler sem prosta, hočem imeti odprte oči. Če se bo kaj razbilo in zrušilo, bo uničeno za vedno. In kriv boš sam. Ne maram malenkostnega in ljubosumnega moža.“

„In jaz ne maram dekleta, ki ne ve, kaj se spodobi.“

„Potem je vse v redu.“

„Ali naj že kar nocoj odidem?“

„Kakor hočeš. Najbrž se ti ne bo ljubilo.“

„Nisem mislil, da me boš tako sprejela.“

„Nič se ne zavedam kake krivde.“

„Tem slabše.“

„Prav... Pojdiva sedaj v koč.“

„Tebi je že dolgčas po spremljevalcu.“

„Vsekakor.“

Ob mizi pred koč sedi gospod sodnik in se pogovarja z Anico.

„Sedaj bom imel več časa zate, Anica.“

„Res? Kako? Ali je gospodična odšla?“

„Ne, ni odšla. Pač pa je prišel njen ženin.“

„O, imenitno! Rada bi ga videla.“

„Pa ne kar takoj! Malo bo treba potrpeti.“

„Ali mi ga boste pokazali.“

„Menda boš kar sama uganila... Glej, pravkar prihajata.“

Otrok samo gleda in nič ne reče. Gospodična Helena se trudi, da bi kazala veder obraz. Celó smejeti bi se hotela, pa se noče prav posrečiti. Ko gre mimo Anice, ji dene roko okrog vratu in jo potegne k sebi, potem pa gre zopet dalje proti koči.

„Prav žalosten ženin,“ pravi otrok, ko sta s sodnikom zopet sama.

„Kako pa govoriš, Anica?“

„Ali ni žalosten?“ se čudi dekle.

Oskrbnica prihaja na verando in vabi k večerji. V sobi je le malo ljudi. Novi gost sedi za mizo, kjer sta imela svoje mesto sodnik in gospodična Helena. Dekle gleda skozi okno, čeprav ni nič posebnega videti.

„Dober večer,“ pravi sodnik.

Njegov pozdrav nič prav ne odmeva. Mladi gospod, ki sedi za mizo, ga menda ne mara slišati. Gospodična pa se obrne in gre sodniku naproti.

„Lepo, da ste prišli. Saj boste prisedli, gospod sodnik?“

„Prosim, če ne bom v napotje.“

„V življenju smo drug drugemu v napotje, pa vendar hočemo biti skupaj.“

Sedaj se zgane tudi mladi gospod.

„Prisedite, če se vam hoče. Bo dovolj prostora.“

Večerja ni posebno vesela. Gospod sodnik se trudi, da bi ustvaril pravo razpoloženje, pa ne gre in ne gre. Pri-poveduje zgodbe, ki jih je doživel po raznih planinskih kočah, govori o vsakdanjosti, pripoveduje šale, se smeje, a razpoloženja ni. Gospodična Helena se trudi, da bi bila vesela, pa se vse preveč bori s seboj. Poslušala in vprašuje, a zaradi ledenega obraza užaljenega fanta ne more ostati mirna. Večer je pokvarjen, razgovor nemogoč. Vljudno si voščijo lahko noč in se ločijo.

„Ali ste še kam namenjeni nocoj,“ vprašuje gospodična Helena.

„V kuhinjo na majhen razgovor,“ odgovarja gospod sodnik.

„Dobro se imejte,“ želi gospodična.

„Hvala in lahko noč!“

Pozna noč je. Planinska koča se je ogrnila v globok molk. Ni luči ne glasov. Nad trato in gozdovi se pne lepo in jasno zvezdnato nebo.

Gospodična Helena ne more spati. Ko je gospod sodnik odšel, sta ostala samá še nekaj časa v sobi. Razgovor je bil neprijeten in prazen. Fant je hotel popraviti svoje pre-nagljene besede, pa se je ob vsaki priliki zapletel v vlogo človeka, ki očita in sumniči. Nič mu ni ugovarjala, kakor da je to sploh več ne zanima. Ko je menila, da je dovolj, je rekla „lahko noč“ in odšla v sobo. Potem je dolgo časa sedela pri oknu in gledala v mirno zvezdnato noč. Ko je postalo preveč hladno, je legla v posteljo, zaspati pa ni mogla. Oči je uprla v strop, kakor da bi kljub temi hotela prodreti v zadnji kotiček prostora, ki mora biti priča njene žalostno vesele meditacije.

„Kaj se dogaja z menoj?“ se izprašuje. „Ta ljubezen je mrtva. Vem to, tako gotovo vem, kakor gotovo živim in mislim. Morda sploh ni bila ljubezen. Takih prevar doživi človek dolgo vrsto. Nekaj mora priti, da se tega zave. Smešnost njegovega početja se mu mora prikazati v živi luči. Kakor se je meni danes... Ali res šele danes? Ali se ni zgodilo že v vlaku? Morda pozneje na poti proti vrhu? Ob jezeru? Ali šele danes v tistem temnem in tišem gozdu? Kdo bi to vedel? Jasno je, da je nekdo umrl. V mojem srcu je nanj samó neprijeten spomin. Tega najbrž nič več ne bo moglo spremeniti. Ali pa je to vse? Nekdo je umrl... Pa ni taka smrt navadno tudi novo življenje? Kdo živi? In komu? Ali ni vse to sama kratka počitniška zgodba, ki bo čez nekaj dni samo še spomin? Zakaj moja misel ne more strpeti ob onem mrtvecu, ki me je prišel pozdravit, da se potem za vedno poslovi? Ali bi ne bilo prav, ako bi ob tem mrtvaškem odru nekoliko bedela in mislila o sebi? Saj je moralo biti v moji glavi marsikaj narobe, prav tako kakor v srcu. Zakaj moram vedno znova misliti na človeka, ki ga pred nekaj dnevi sploh nisem poznala? Ali moreš v nekaj urah spoznati značaj in doumeti vrednost tako tujega človeka? Od kod je sploh prišel? Če je takšen, kakor ga gledam v svojih mislih, je le neka neresnična in nemogoča pravljica. Izjema, ki nič ne zahteva, pa bi mu človek vso svojo usodo položil v roke in bi se nič ne bal. Izjema, ki je kljub vsemu najbolj živa resnica. Morda ne živi zame... Bilo bi prelepo. Tudi ne vem, če bi mu mogla prinesiti dovolj sreče. Sedaj šele vem, kako sem uboga. Nič ne pomaga, če si zakrivaš oči pred svojo lastno revščino. Mogoče nisva drug za drugega. Življenje vendar ni samo izlet, sprehod in razgovor, ki se skrbno izogiba vsake zoprnosti. Življenje je težko delo, vsakdanjost, razočaranje, trpljenje, občutek in molk... A kljub temu... Ne morem ven iz teh prijaznih vezí. Saj je smešno... On spi in sanja bog ve kaj. O mestu, ki je kakor paradiž, o tisti neznanki, ki mu je nekoč brez besede podarila en sam nasmeh, pa jo še danes išče. Kaj vem? Naj bo že, kakor hoče. Sedaj vem vsaj to, kakšen

naj bi mlad možki bil, da bi se mogla do smrti zagledati vanj. Ta zavest je morda zelo dragocena. Tudi če bodo ostale te kratke počitnice samo vesel spomin, bom nekaj velikega rešila... Kako bo jutri? Bojim se slovesa, pa se ga hkrati zelo veselim. Zopet bova sama s sodnikom... Toda potem bo tudi to minilo... Ali bo res minilo? Ne morem spati, pa tudi misliti me je strah...“

Zunaj je lepa noč. Tiho in zvesto bedi nad gozdovi in tratami, nad domom in ljudmi. V njenem varstvu vse počiva ob vznjožju božjega prestola. V njej se je umirila tudi gospodična Helena.

VI

Jutro je prineslo hladno slovo mladega, močno zaposlenega gospoda. Gospodična Helena mu je dala roko in nekam mrtvo rekla „zbogom“. To je bilo vse. Ostala je na verandi in brez bolečine gledala za odhajajočim fantom, ki mu je komaj še vedela ime. Nič se ni ozrl, da bi ga bilo treba še enkrat pozdraviti. Kmalu je izginil za ovinkom. Pustil je za seboj samo prazen stol in razmetano posteljo.

Gospod sodnik je vstal zelo zgodaj, davno pred tem pustim slovesom. Ko je gospodična Helena stopila na verando, je bil že daleč na jutranjem sprehodu.

Sedaj vstajajo tudi drugi gostje. Vse je še nekam zaspalo in pusto. Težko je začeti kakšen pogovor, pa tudi molčati ni lahko, ako bi se rad rešil neprijetnega bremena.

„Anica, ali si kaj videla gospoda sodnika?“

„Danes še ne. Najbrž je odšel na sprehod.“

„Ali te ni nič povabil s seboj?“

„Ne, nič ni rekel.“

Dan obeta biti lep. Svet se ni nič spremenil. Vse je, kakor je bilo včeraj in ves ta čas. Helena tega ne čuti. Danes je zanj vse brezbarvno in metno. Gozdovi so bolj ovira kakor pa zatočišče. Dom je prazen, čeprav skoraj nihče ni odšel. Poti vodijo v neznani svet in nič ne obljublja. Še otrok ti ne more pričarati nasmeha in veselja na obraz. Na verandi je prazno in dolgočasno. Soba je v ne-redu. Poleg tega je polna nočnih senc, ki ji tudi jutranje sonce ne bo moglo pregnati.

Sicer pa je vseeno. Če hočeš ubežati, ne premišljuješ dolgo, kot naj kreneš. Vsaka pot je dobra, samo da vodi nekam daleč, kjer se boš skril. Tudi če bežiš pred samim seboj, ni drugače.

Po poti, ki jo je brez premisleka izbrala, z gospodom sodnikom še nista hodila. Bilo je lepših in prijaznejših na izbiro. Danes je to brez pomena. Pot je dolga. To je edini občutek, ki se ga zaveda. Nič bi ne vedela povedati, kaj je videla. Nobenega glasu bi se ne mogla spomniti. Hlada, ki je zavaljen preko kolovoza, se izogne skoraj brez zavesti, da je treba preko neke ovire. Ali je že koga srečala? Menda ne. Prav tako se ni bati, da bi jo mogel kdo prehiteti. Pred vsem svetom je varna, le pred sabo ne.

V sredino tega mučnega molka se je izgubil človeški glas. Gospodični Heleni se vsaj tako dozdeva. Postoji in prisluhne. Res, nekdo se pogovarja. Tudi smeh je slišati, vesel, razigran možki smeh. Ali naj se obrne in gre nazaj? Zakaj ne? Morda so drvarji, oglarji ali kaj.

Res so oglarji. Zdi se, da sploh nič ne delajo. Ob svoji zasilni bajti sedé in kadijo pipe. Tudi pijejo — vsi iz ene steklenice, drug za drugim, kakor je to običaj. Pa ne bodo vsi oglarji. Eden prav gotovo ni. Njegova obleka je čisto drugačna.

„Saj to je mladi sodnik,“ pravi gospodična Helena sama pri sebi. „Mislil bo, da sem pridirjala za njim.“

Sedaj ne more več bežati. Sodnik jo je opazil in jo vabi v to nenavadno družbo. Ako ne gre, bo smešno, ako pa gre, bo prav tako narobe.

„Kaj pa delate tukaj?“

Vprašanje velja gospodu sodniku.

„Kadimo, pijemo in govorimo, kakor vidite,“ meni sodnik, ki odgovarja za vse, čeprav vé, da je mišljen samo on. „Poleg tega tudi oglje žgemo. Sedaj potrebujemo še gospodinjo, ki bi nam z jedjo postregla.“

(Dalje prihodnjik)

TO in ONO

TRAGEDIJA PREBIVALCEV
VASI ORADOUR-SUR-GLANE

V južnem delu Francije, v bližini mesta Limoges, kjer izdelujejo fini porcelan, je med vojno stala lična vas s 650 prebivalci. Danes ni nobenega teh ljudi med živimi in nad kupom razvalin stoji napis „Souviens-Toi“, kar se pravi po naše „Spomni se“. Leta 1944 so se zavezniške čete izkrcale v Normandiji. To se je zgodilo 6. junija in štiri dni kasneje pa so Nemci obkolili nesrečno vas Oradour ter izvršili grozno povelje svojega komandanta. Bila je sobota in ta dan so prebivalci prejeli hrano na svoje izkaznice. Med temi vaščani je bilo tudi 60 beguncev, ki so tukaj našli zavetje. Nihče ni niti slutil nesreče, ki je visela nad njimi. Opoldne, ko so ljudje pustili vsak svoje delo ter šli h kosilu, so zaslišali ropot oboroženih truckov. Poveljnik, Otto Kahn, je dal ukaz, da naj se nemudoma zbere vso prebivalstvo na trgu. Vojaki, mladi fantje s trakovi „Der Fuhrer“ na rokavih, so preiskali vsako hišo in izgnali ven na trg matere z otroci in bolnike. Kdor je bil živ, je moral ven na trg. Lahko si mislimo kakšen strah je objel te nesrečne ljudi, ko so zagledali strojnice krog in krog, ne da bi vedeli s čim so se pregrešili. Najprej so zahtevali od župana, da jim izroči 30 talcev. Župan se je temu uprl in je ponudil sebe in svojo družino. Tega pa poveljnik ni sprejel. Razdelili so jih, moške na eno stran, na drugo pa ženske in otroke. Kakšen jok in krič se je vril iz prsi teh nedolžnih žrtev, ko so jih spodili v cerkev. Nato je poveljnik zahteval naj mu pokažejo, kje je skrito orožje in municija. Župan je povedal, da nimajo ne enega, ne drugega v celni vasi. Razdelili so moške v štiri skupine in jih odgnali v šest živinskih hlevov, katere so prej izpraznili. Vse te reveže so postrelili in da bi se ja nihče ne rešil, so nametali slame in vse skupaj zažgali. Po tej strašni moriji so šli v cerkev. Položili so eksplozivno na oltar in zvezali žice z vrati. Črn dim in plamen je švignil skozi cerkveno streho in okna in ujete ženske in otroke so v silnih bolečinah umirali. Ena gospa se je skrila za oltar in je ranjena ušla pri stranskih vratih ven. K sreči jo v tistem divjanju niso opazili Nemci. Izmed vseh šolarjev je en sam deček ostal živ. Rekel je, da je bežal, ker ga je mati vedno svarila naj se varuje pred Nemci. Med to divjo gonjo je v vas privozil bus in tega so Nemci nazaj zavrtili. Gotovo so se vsi potniki oddahnili ko so prišli zopet na varno. Videli so pa lahko v prvem trenutku, da ni več nobene rešitve za to nesrečno naselbino.

Nemci so bili tedaj še posebno divji, ker se je Zaveznikom posrečilo zavzeti obrežje v Normandiji. To je bil začetek poraza Nemcev, ki so bili do tedaj tako zmagoviti. Ubogo vas so obdolžili, da skriva orožje, kar pa ni bilo res. Kakor so pozneje dognali, je morala biti pomota v imenih vasi. Druga vas, katero bi bili imeli napasti, se imenuje tudi Oradour-sur-Vayres. Je pa celih dvajset milj bolj južno vstran. Nemci so bili napotu proti zavezniškim četam in so spotoma obdoli nedolžne vaščane in pokončali vse z ognjem in mečem. Umorili so 207 otrok, 245 žensk in 190 moških.

Po tolikih letih je prišel obračun s tistimi vojaki, ki so to strašno povelje tedaj izvršili. Izmed sto vojakov se je dognalo 60 imen in izmed teh so jih ujeli in zaprli 21. Tragično je tudi, da je med temi bilo samo sedem pravih Nemcev. Ostalih 14 vojakov pa je bilo iz province Alzacije. V letu 1870. je Alzacija in Lotaringija prišla pod tedaj zmagovito Nemčijo. V prvi svetovni vojni ste bili obe provinci vrnjeni Franciji za vojno odškodnino. Tako je ostalo do druge svetovne vojne. Nemci niso Francozov jemali v svojo armado, čeprav je bila cela Francija okupirana od Nemcev. Vzeli so pa v armado Alzacane in med temi so bili tudi tisti, ki so morili in požigali v Oradour-ju. Najvišja sarža je bil Karl Lenz kot master sergeant. Ta je bil obsojen na smrt. Drugi na smrt obsojeni se piše George Boos. On ni bil prisiljen v nemško armado, ampak se je prostovoljno javil. Pri obravnavi ni kazal nobenega kesanja. Bil je kakor zakrknjen grešnik. Ostali kaznjenci so dobili po več let zapore. To pa ni bilo prav ostalim Alzacanom. Vzdignili so protest, češ, to je madež za nas vse. Obravnava se je končala in oprostila vojake njihove krivde. Zastoj se je sodnik skliceval na pravico, ki išče zadoščenja.

ŽENSKA — POGLAVAR INDIJANCEV RODU YAVAPAIS

ROD Yavapais ne šteje več kot okrog sto duš, in še ti ne žive kompaktno. Nekaj jih je v indijanski rezervaciji Ft. McDowell blizu mesta Phoenix, Ariz., in v dolini Verde. Glavni stan pa imajo eno miljo severno od mesta Prescott, v Arizoni. Tukaj imajo 75 akrov jako revne zemlje. Ker leži ta kraj precej visoko, je tam bolj hladno, kar pa Indijancem ni všeč. Njihov rod je bil vajen solnce in vročine v časih, ko so se prostovoljno premikali iz kraja v kraj po Arizoni. Beli človek jim je odmeril le toliko sveta in takega, ki ni kdo ve kaj prida za nobeno kmetijstvo. Tudi nimajo take sreče, kakor nekateri Indijanci, da bi bili na teh akrih zadeli ob kakšne oljate vrelce ali pa bogate rudnike. Z eno besedo, prava revščina je med njimi a vendar jim teče življenje naprej.

Pred enajstimi leti je njihov poglavar Sam Jimulla odšel v večna lovišča.

Ostati brez poglavarja jim ni kazala njihova tradicija in po kratkem povetovanju je ta čast zadela vdovo pokojnika, Mrs. Violo Jimulla. Pod njenim vodstvom so se ti Indijanci priprijeli različnih zaslužkov. Kjer je bilo povpraševanje za delavce, tje so se obrnili in tudi ostali na dobrem glasu kot jako pridni delavci. Več teh je zaposlenih v veteranski bolnici.

Poglavarica Mrs. Jimulla je že dosegla 74 let pa je še jako aktivna žena. Če ji kaj časa preostane, pleše košarice tako, da vedno naredi kakšno malo kupčijo za njene skromne zahteve. Za svoje podanike se pridno zanima. Obiskuje bolne člane, išče pomoči za tiste, ki so v kakšnih nepriklah in se udeležuje konferenc Presbiterijske cerkve. Je jako verna žena, ki se drži naukov svoje pokojne matere. Ta ji je priporočala naj bo pridna, naj zgodaj vstaja in opravi vsako delo, ki ji pride pod roko okrog hiše in notri. Bila je gotovo usmiljenega srca, ker je svojo hčer učila naj rada pomaga ljudem in naj ne bo skopa, če bi kedaj kaj premogla. Mrs. Jimulla ima par let osnovne šole in je jako razumna žena. Najbolj pa je zadovoljna, ker je Kristjanka. Na starost človek bolj spozna vrednost globoke vere v kateri najde več tolažbe. Indijanka Viola bo gotovo lahko dajala odgovor pred Bogom.

NOVI TAJNIK ZDRUŽENIH NARODOV.

PRVI tajnik Trigwe Lie je končno odložil svoje tajniške posle ter se vrnil domov na Norveško. Pravimo, da je težko služiti dvema gospodarjema, Lie pa ni imel samo dveh gospodarjev ampak zadnje čase šestdeset, kolikor je članov pri Zvezi narodov. Njegov posel je bil v resnici jako težaven. Moral je biti nepristranski in vendar je mnogokrat to nemogoče. Pravičen in pošten človek bo zagovarjal resnico in se s tem zameril nasprotnikom. Vrhunec nesoglasja je bil dosežen, ko je Trigwe Lie zagovarjal, da Združeni narodi morajo stopiti v akcijo na Koreji. Tega ni mogla prenesti Rusija in čim prej bi se bili znebili njega, tem rajši bi bili videli. Na njegovo mesto je prišel zopet človek iz severa. Ta je Šved Dag Hjalmar Agne Hammarškjöld. Ker je za Američane težka izgovorjava, je novi tajnik zadovoljen, ako ga kličejo Hamerskjöld (Hammerskjöld). Pravi, da je to tudi kar njegov priimek pomeni. Rojen je bil 29. julija 1905 na južnem Šveškem, v Jonköping. Fizično se precej loči od Trigwe-ja, ki je bil dobro rejen. On je najmlajši sin aristokratske švedske družine, ki se je odlikovala v civilnih in vojaških pozicijah. Njegov plemstvo seže v sedemnajsto stoletje, ko so se višili boji med Švedi in Danci. Leta 1925 je promoviral na Upasala univerzi, kjer je prejel B. A. v literaturi, francoščini, praktični filozofiji in ekonomiji. Za doktorat je bil sijajno pripravljen. Je iz-

vrsten lingvist, kar je pokazal pri časnikarski konferenci, ko je referiral v treh jezikih: angleškem, francoskem in nemškem. Ni čuda, ko so ga v šolah dražili, da bo perfektni civilni služabnik. Njegova kariera se je začela, ko je predaval na univerzi v Stockholm-u na Švedskem. Pozneje je postal tajnik Švedske banke. Star 31 let je prevzel kot drugi tajnik pri finančah. Pozneje je bil imenovan „chairman of the Board of the Bank of Sweden“. Kot nevtralen finančni izvedenec, je pomagal socialistom urediti švedsko ekonomijo. Nikdar se ni identificiral s kakšno politično stranko in nikdar ni kompetiral za tak urad. Udeležil se je večina povojnih konferenc v Evropi in je jako spretno zagovarjal švedsko pogodbo (trade agreement) z Rusijo. Leta 1951 je bil imenovan Deputy Foreign Minister. Kot tak je bil vodja delegacije, ki je prišla k Združenim narodom. To mu je dalo priliko pokazati svoje velike zmožnosti v tisti zbrani družbi, ki je ravno izgubila dolgoletnega tajnika Trigweja Lie. Hameršild je popolen evropski diplomat z vsemi zahtevanimi kvalifikacijami za tako pozicijo. Ker je severna Švedska hribovita in gorata, je naravno, da tudi Hameršild ljubi ta sport hribolazcev. V New Yorku ne bo imel prilike, razen, ako hoče peš po stopnjicah v nebotičnike.

Glavni tajnik Združenih narodov je sicer dobro plačan, a ne dovolj za vse napade in kritike, ki se bodo vsipale na njega, kakor so se prej na Trigweja. Letna plača znaša \$55.000 in je prosta vsakega davka. Novi tajnike je še samski in s tako plačo bo že shajal.

KOMPONISTKA DOMAČIH POPEVK

Odkar imajo radio-programe, ima ljudstvo lepo priliko seznaniti se z različnimi melodijami in popevkami. Godba in petje da vsakemu prijeten užitek in tisti, ki ustvarjajo razne kompozicije, dosežejo včasih tudi znaten finančni uspeh. Med take spada gospa May Brahe iz Avstralije. Kot otrok je najrajši poslušala svojo mater, ki ji je prepevala sladke uspanke in druge popularne pesmi. Še predno so jo zapisali v prvi razred ljudske šole, je že pridno brenkala na glasovir. Želela je postati slavna pijanistka. Poleg tega pa so ji šle po glavi različne melodije, ki si jih je sama ustvarjala. Godba se ji je zdelala všeč veselja in je ni bilo treba siliti ali klicati k prakticiranju. Ko ji je bilo deset let, so ji večaki v godbi pripovedovali o sijajni karijeri, katera jo gotovo čaka na godbenem polju. Pod vodstvom Madame Mona McBurney se je poglobila v skrivnosti harmonije in kompozicije. Njene lastne kompozicije je lahko prodala in kar zdelo se ji je, da je našla svoj pravi poklic. S sedemnajstim letom se je poročila in mislila so, da je s tem njeno komponiranje končano. Gospodinjstvo in

materinstvo pa ni preveč oviralo ambicij mlade žene. Pri vsej zaposlitvi je še našla čas, da je napisala note za melodije, ki so se porajale v njeni fantaziji. Na spodbudo njenih založnikov je odpotovala v London in tam je res našla več prilik za prodajo svojih kompozicij. Srečala je jako odlične osebe in imela je posebno srečo, da je spoznala sebi sorodno osebo Helen Taylor. Obe skupaj sta se navduševale za godbo in kompozicije. Mrs. Brahe je zaslovela leta 1917, ko je ljudstvo začelo prepevati „I passed by your window“ (Ko šel sem mimo tvojega okna). Prodanih je bilo milijon kopij te pesnitve, ki so ji prinašale lepe honorarje. Angleški kritiki je niso mogli dovolj prehovati, ko so slišali „Down here“, „The Piper from over the Way“, „As I went a-Roaming“ in mnogo drugih popevk. Finančno močpa je pisala po svojo družino v Avstralijo. S svojim zaslužkom je vzgojila in izšolala tri sinove in eno hčer. Vsi štirje so graduirali iz odličnih univerz. Mrs. Brahe je bila jako srečna žena in mati. S svojim izrednim talentom si je pridobila prijatelje v vrstah odličnih solistov in opernih pevcev in pev. Slavna pevka Melba, tenorist John McCormack, Gigli, Tauber, Gracie Fields in drugi so peli za rekorde klasično balado „Bless This House“. Imela je v mislih tradicijo tistih narodov, ki povabijo duhovna, da jim pride blagoslovit njihov dom. To pesem je jako rad slišal tudi pokojni predsednik F. D. Roosevelt. Dva milijona kopij je bilo prodanih v Angliji in Ameriki.

Kljub veliki popularnosti njenih melodij, pa je komponistinja ostala skoro nepoznana. Večino pesmi so smatrali za narodno blago. Ljudstvu je za melodije in Mrs. Brahe je znala vsem svojimi skladbami najti take akorde, ki bodo večno priljubljeni.

Med drugo svetovno vojno se je družina Brahe preselila nazaj v Sidney, Avstralijo. Tam ob morju se rodijo nove arije, ki jih pošilja v svet plodovita komponistinja Brahe.

ŽENSKA V MESTNEM SVETU

V mestu Los Angeles, v Kaliforniji, se je mlademu dekletu posrečilo priti v mestni svet kot Councilwoman, mestna odbornica. Miss Rosalind Wiener se je zelo zanimala za mestno upravo in začela je misliti na municipalne volitve, ki so se imele vršiti maja meseca. Spominjala se je, kako agilno so nastopali kandidati pri predsedniških volitvah in kako so iskali stik s tistimi ljudmi, ki se zanimajo in hodijo na volišče. Imela je znanje in prijatelje obojega spola, ki so radi pomagali mladi kandidatinji. Sama je imela veliko zaupanje v zmago, samo če bo šla med ljudi ter jim razložila svoj načrt in ideje, katere bo zastopala, ako res pride v mestni svet. Tekom kampanje je hodila od hiše do hiše in povsod je našla polno simpatij za njene ambicije. Ljudje si držali svojo obljubo in 26. maja je Miss Ro-

salind Wiener sijajno zmagala. S prvim julijem je nastopila svojo mestno službo s \$600 mesečne plače.

To je prvi slučaj v 36 letih, da je ženska dosegla tako politično mesto v Los Angeles-u. Upamo, da bo porabila svoje zmožnosti v korist in blagor ljudstva, ki ji je pomagalo do te sijajne pozicije.

DANSKA PRINCEZINJA MARGRETHE

Kakor v Angliji, tako je tudi na Danskem, da nimajo prestolonaslednika in ker je treba misliti, kdo bo prevzel vladarski prestol, se je kralj odločil ter spremenil zakon v toliko, da lahko princezinja Margrethe postane bodoča kraljica. Kralj Frederik deveti je mislil na svojo zalo hčerko, ki je stara trinajst let. Kakor v Angliji, se zna zgoditi tudi na Danskem. Zgodovina se bo tudi tam ponovila. V Angliji je vladala kraljica Elizabeta prva in ljudstvo pričakuje dobrih časov tudi pod sedanjim vladarico, kraljico Elizabeto drugo. Ali se bodo dobri časi res vrnili in osrečili ljudstvo, to bo pokazala bodočnost. Danes so drugačne razmere in ni več tistih prilik, da bi en narod podjarmil drugega in se okoriščal z njim. Vse hrepeni in se tudi bori za neodvisnost, za svobodno življenje.

Na Danskem je vladala kraljica Margrethe (1353—1412) in ta je združila tri kraljevske krone, to je Dansko, Švedsko in Norveško. Ženska vladarica ni bila slaba in zato je na Danskem mnogo upanja, da se bo mlada princezinja razvila v modro in plemenito žensko, ki bo res posvetila svoje življenje ljudskemu blagostanju. Princezinja Margrethe je danes še vesela in brezskrbna deklica, ki obiskuje višjo šolo. Gotovo niti ne sanja kako velika odgovornost jo čaka, kadar bo prevzela vladarske dolžnosti po svojem očetu. Je pa pametna ta preuredba, da se da enake prilike ženskam kakor moškim potomcem.

Kaj takega bi bil lahko ukrenil tudi egipčanski kralj Farouk, ko je imel tri hčerke s svojo prvo ženo Farido. Pa si je menda želel spremembe ali kaj. Od svoje krasne in ljubeče žene se je enostavno ločil ter začel metati oči po drugih. Srečal je 17-letno dekle Narriman, ki je imela že izbranega ženina v diplomatski službi. Zaroka se je razdrila in Narriman se je poročila s kraljem Faroukom. Veliko veselje je vladalo v palači, ko so zaslišali jok deteta, ki mu je bila namenjena kraljevska krona. Pa človek obrača in Bog pa obrne. Kralj je moral bežati iz dežele in kraljevič nima več prestola, ker je med tem časom Egipt postal republika.

KITAJCI SO ŠE VEDNO LAČNI

Sovjetsko pokroviteljstvo nad Kitajsko še ni prineslo deželi blagostanja. Ljudi je tam kot listja in trave, da so drug drugemu v napotje,

pa se je med nje naselilo še kakih sto tisoč ruskih oficirjev in svetovalcev. Tem se ne godi slabo, ker oni samo ukazujejo in komandirajo, kaj naj Kitajci naredijo tukaj in tam, pa če je treba ali ne. Kako je Kitajcem to komandiranje všeč, se spozna iz dialoga, ki sta ga imela ruski komisar in Kitajec. „Ti, koliko časa pa že spadaš k partiji,” ga vpraša komisar. Kitajec malo premisli pa reče, da je tega že več let, odkar se je oprijel komunizma. Rusa je zanimalo slišati še kaj več od tega svojega kitajskega tovariša. „Kaj pa tvoj oče, ali je on tudi komunist,” ga vpraša komisar. Kitajec mu je hitro pritrdil in povedal, da je bil komunist tudi njegov stari oče in tudi njegov praded in drugi predniki nazaj v nepregledno preteklost. Rusa je odgovor osupnil. Začudil se mu je in mu začel ugovarjati. „To vendar ni mogoče, kaj ne veš, da še na Ruskem niso poznali komunizma za časa carja.” Premišljal je, ali se Kitajec norčuje iz njega ali kaj, da bi bili Kitajci poznali komunizem, še predno se je ta nauk začel uveljavljati v Rusiji. „Mora že biti tako, kakor praviš ti, komisar, ampak za nas ni v tem nobene razlike. Moji pradedje so se borili zoper dve nadlogi: zoper vojno in lakoto, kakor se danes mi, ki smo blagoslovljeni s komunizmom.” Kako je ta razlaga ugajala komisarju, pa ni povedano.

ITALIJA NE MARA ŽENSK V POLITIKI

Pri zadnjih volitvah so Italijani pokazali pravo barvo napram ženskam. Med kandidati je bilo tudi 319 žensk in izvoljenih je bilo samo 31. Oddanih je bilo 24 milijonov glasov. Med volilci je bilo en milijon petsto tisoč žensk več in kakor se vidi, tudi te volilke niso oddale svojih glasov v prid svojim sosestram-kandidatnjam. Edina žena, katero so ženski glasovi podprli, je bila senatorica Angelina Merlin. Ta se že več let bori zoper prostitucijo. Tri prejšnje senatorice so propadle, med temi tudi komunistka Togliatti, žena komunističnega voditelja.

VRH GORE EVEREST JE BIL DOSEŽEN

Angleška ekspedicija pod vodstvom Col. John-a Hunt-a je letos imela posebno srečo, da je član teh hribolavcev, Edmund Hillary, čebelar iz Avstralije, končno prišel na vrh tega velikana, ki meri 29 tisoč in dva čevlja. Zelo ugodno vreme, lažja in boljša oprema in pa skušenost gorskega vodnika, domačina Tensing-a Buthia iz Nepala je pripomogla do tega uspeha. Seveda sedaj se pričajo, kateri izmed teh dveh je prvi stopil na tisti „špiček,” ki je najbližje neba. Sta pa oba gentlemana in pravita, da sta oba prišla na vrh z medsebojno pomočjo. Razume se, da bi si Angleži

radi prilastili ta rekord kot edino njihov, ampak bi ne bilo pošteno odrekati zaslugo možu-domačinu, ki je preplezal marsikatero skalo in vodil razne druge skupine, ki so imeli več ovir in neugodnosti, da niso prišle do vrha. Ta dogodek so sporočili v London za časa kronanja kraljice Elizabete in ji ta uspeh poklonili kot poseben dar od hribolavcev. Kraljica je bila seveda zelo vesela in je povišala Edmund-a Hillary in Col. Hunt-a v višji stan da smeta rabiti naslov Sir. Kakor je že prej podelila minister-skemu predsedniku Winston-u Churchill-u. Vrh je bil fotografiran in na njem je vihrala angleška zastava, kakor tudi od Združenih narodov in kraljevine Nepal, ki se nahaja ob vznožju Himalajskega pogorja.

Združena s tem gorovjem je ljudska pravljica o ljudeh, ki so zelo močni in poraščeni z dlako ter prebivajo v teh gorskih grebenih. Ti so čuvaji mistične kraljice, boginje Chomolungma. Col. Hunt je leta 1937 sam videl sled zelo velikih nog, ki naj bi bile človeške stopinje. Pa to je tudi vse, kar je videl on ali kdo drugi izmed družbe. Včasih se dogodi, da izgine katera domača žival, „yak” imenovana. Tudi kakšno žensko kdaj pogrešijo. Kam je šla, kam je izginila, se sprašujejo in vselej obdolžijo, da jih je ugrabila „Skupa”. Tako namreč imenujejo te nepoznane gornike. Če so tam res ljudje, kakor smo mi drugi, potem morajo imeti čudovito dobro in odporno telo. Everest je silno visok in po njem se podijo strašni viharji, katerih človek ne more prenesti. V večnem ledu je življenje neznosno in ga ne privoščimo človeku-kosmatincu.

STRUP V VRTNIH CVETLICAH

Dr. Foster N. Martin iz Tulane univerze je celih petnajst let proučeval cvetlice in druge rastline, ki jih gojimo za okras na naših vrtovih. V katalogu za semena je našel nič manj kakor štirinajdeset rastlin, ki so deloma ali popolnoma strupene. Pri enih so strupene koreninice, pri drugih stebelce, listje in seme. Čebulice, kakor so tulipani, dafozili, narcize, Spider-lilije, imajo v čebulci dovolj strupa, da bi mu podlegel človek. Bršljin, Foxglove, Burning Bush in oleannder ne delajo čebul, ampak njihovo perje je strupeno. Zgodilo se je že tudi, da so se ljudje zastrupili, ki so jedli stele, pečen zunaj nad žerjavico, na katero so polagali olean-drove vejice. Prijela jih je slabost in zdravnik je ugotovil, da jim je škodoval strup, ki vpliva na delovanje srca.

Slonova ušesa (Elephant Ears), Pimpernel, šmarnice, Mountain Laurel in rododendron so vseskozi strupene rastline. Korenine, stebila, listje in cvetje vsebuje strup. Ciklame, ki so tako zelo priljubljene hišne cvetlice, imajo strup v korenini oziroma čebulci. Med take spada tudi Monkshead in Spanish bayonet. Cvetlice, katerih

seme, oziroma jagode so strupene, so sledeče: Kolumbine, nageljčkom podobni Pinks, Mock orange, Bittersweet, Castor bean, Scotch broom, Bluebonnets. Ali veste, da je tudi krompirjevo seme in kali strupeno. Ob plotovih se ovijajo lepe cvetke sladkega graha (Sweet peas), ki ni samo lep ampak na žalost ima dovolj strupa v stebelcih. Irisove korenine so tudi strupene. Cvetlica Four o'clock, ki raste kakor plevel hitro in napravi prav lepo in mnogobarvno cvetje, napravi popru podobna semena, ki so strupena.

Tako vidimo, da so cvetlice užitek za naše oči, ne pa za naš želodec. Dobro je, da vemo kaj takega in se varujemo pred morebitnim zastrupljenjem. Otroci imajo to slabo navado, da nesejo v usta marsikaj, kar ni dobro. Posvarite otroke, da ne bodo vtikali med zobke kakih bilk in cvetja, ker možnost obstoja, da bi se ne počutili dobro. Tudi odrasli ljudje imajo tako navado in zato je prav, da vemo kje tiči nevarnost za naše zdravje.

PODJETNA ŽENA.

DANDANES, ko ima skoro vsaka družina svoj avtomobil, bi bilo jako potrebno, da bi se tudi ženske malo bolj zanimale za mehanizem „karo”. Dosti žensk vozi avtomobil, ampak po moji sodbi je malo takih, ki bi znale „karo” popraviti, kadar se pokvari. Marsikatera se zanese na svojega moža in če ta ne zna, so še vedno na razpolago garaže, ki se pečejo s popraviljem. Nekaj takega je začela premišljevat 72 let stara žena iz Minneapolis, Minn. Vedela je, da pojde na svojo domačijo, ki je na samem. V bližini ni sosedov in tudi garaž ne. Tam bo imela „karo” in truck za obdelovanje 160 akrov velike farme in kaj bo počela, kadar ena reč ali druga odneha. Na svoj mehanizem ni mislila ampak kaj bo s potro „karo”. To je žensko opravilo na noge. Prišla je v Chicago in se zapisala za 20 tednov trajajoč kurz v avto mehaniki. Po sedmih tednih učenja in prakticanja, se je ta stara učenka izkazala prav inteligentno. Si moremo misliti, da je res vztrajna ženska, ker je bila edina med šesto učenci. Ona svoj korak pametno utemeljuje. Vojne ne bo še tako kmalu konec. Moških ne bo preostajalo za taka dela in kdo drugi kakor ženske bodo morale vršiti ves obrat tudi na kmetijah. Logično je torej, da se ženske na to pripravimo. Stroji nadomestijo delovne moči ampak pri tem je treba možganov, da držijo vse v dobrem stanju. Traktorji in mlatilnice in razni drugi stroji se včasih le kaj pokvarijo in kam naj se človek obrne, ko ni milje okrog nobene žive duše. Dobri mehaniki so redki pa tudi jako dragi, kar je treba vse upoštevati. Pametna ženska, ta Mary Brown. Želim ji, da bi uspešno končala mehanični kurz in včasih poskrbela tudi za

mehanizem svojega telesa, ki se pri njeni starosti lahko vsak čas upre in odneha.

ZA ČASA KRALJICE ELIZABETE PRVE.

VRNIMO se okrog štiristo let nazaj v tiste čase, ko je na Angleškem vladala dobra kraljica Bess. Tedaj ni nihče poslušal radia, ne gledal television. To so iznajdbe našega časa. Usoda gospodinje v tistih časih ni bila vredna zavidanja. Gospodinja je morala sama variti pivo, delati sir, vlivati sveče, prestiti in tkati, kuhati, šivati, opravljati razna dela po vrtu in oskrbovati živino. Poleg vse te številne zaposlenosti je lahko vzdihnila, kako srečna je, ker je poročena. V tistih časih so bile slabe postavbe. Žensko so lahko aretirali in zaprli samo zaradi tega, ker se ni poročila. Si morete misliti tako krivico napram ženskam. Svilene nogavice niso visele na vsaki vrvi. Sama kraljica Bess je prišla do prvega para črnih svilenih nogavic, ko je bila že 28 let stara. Bile so dragocene in le veliki bogatini si mogli kaj takega kupiti. Leta 1565 je kraljica določila, kako naj se ljudje oblačijo, da bo razlika med reveži in bogatini, oziroma med aristokracijo. Tudi za nego telesa in snago je bilo slabo. Kdo je premogel eno kopalnico? Žensko, ki se je hotela kopati, so smatrali za prismuknjeno. Milo, ki je v Ameriki v vsaki hiši na razpolago, je bilo tedaj nedosegljiv luksuz. Bodimo res hvaležni za veliko spremembo tekom zadnjih 400 let.

MRS. OVETA CULP HOBBY.

MED drugo svetovno vojno, ko se je organizirala ženska armada (Women's Army Corps), je Mrs. Hobby postala njena voditeljica. Julija meseca 1945, je od prevelikega dela izčrpana odložila svoj posel. Bila je delj časa v bolnišnici pod zdravniškim nadzorstvom. Ko je nekoliko okrevala, se je vrnila domov v Texas, v mesto Houston. Sodelovala je pri časopisu Post, katerega je prevzel njen mož od prejšnjega lastnika Jesse Jones. Njeno delo je kmalu pokazalo znatne uspehe. V zadnji politični predsedniški kampanji, je agitiral za svojega vojnega tovariša in prijatelja Eisenhowerja. Ta jo je povabil v New York v glavni stan demokratične stranke, ki je delovala za izvolitev Eisenhowerja. Čeprav demokratska, se je potegovala za izprembo stranke, od katere je ljudstvo pričakovalo čudežev. Predvsem pa konec Korejske vojne. V Beli hiši je zopet nov gospodar in v uradih so čisto drugačni obrzi. Med tistimi, katere si je predsednik izbral v svoj ožji krog, je tudi znana poveljnica ženske armade WAC, Mrs. Oveta Culp Hobby. Najprej je postala administrator Federal Security Agency, s \$17.500 letne plače. Pa pri tem

ni dolgo ostalo. Kmalu je bil ta odelek spremenjen v tajništvo — Secretariat of Health, Education and Welfare. To je pomenilo, da je Mrs. Hobby postala članica kabineta, kakor je bila delavska tajnica Frances Perkins pod predsednikom Rooseveltom. Torej višja šarža in tudi višja plača za celih pet tisoč, t. j. na \$22.500 na leto. To ni slabo, kaj? Razume se, da je to delo jako odgovorno in zahteva inteligentnega vodstva. Social Security spada v to področje. Gre se za bilijone s katerimi se nakazuje pomoč za 67 milijonov oseb. Razdelitev pokojnin in podpor presegajo štiri bilijone na leto.

Public Health Service obsega največja zdravstvena raziskovalna središča. Ta preskrbijo potrebne operacije za otroke, ki imajo razne fizične napake, žrtve opija rešuje, vzdržuje bolnice za pomorščake — merchant seamen, norišnice in leprosarije, kjer zdravijo gobave. Urad za Izobrazbo ima tudi jako mnogo dragih nalog v svojem načrtu. Podpora in vzdrževanje gotovih kolegijs, izmenjava učiteljev in dijakov iz tujih držav. V tem odseku je vključenih toliko različnih zadev, da če bo nova tajnica držala vse pod kontrolo, ji ne bo ostalo minute časa za njeno lastno razvedrilo. Poleg te odgovorne pozicije ne smemo prezreti njenega najvišjega poklica. Sicer se je otroci več ne drže za krilo, mati pa le ima gotove dolžnosti do njih. Gospa Hobby ima dva odrasla otroka. Sin William Pettus Jr., je star 21 let in študira na Rice Institute. Za postranski zaslužek pa piše članke za očetov list Post. Hči Jessica pa obiskuje privatno šolo v New Yorku. Kakor druge ameriške gospodinje, si je tudi Jessica omislila obleko brez naramnic. Mislila je, da brez take obleke se ne sme prikazati na plesu v Washingtonu. Njena mati se ni pogovarjala s njo. Pustila ji je obleko pod pogojem, da ogrne preko ramen primeren šal, katerega ji je mati izbrala. S tem se je izognila prepiru in hči je bila srečna, da je smela na predsednikov ples, čeprav ogrnjena preko ramen s šalom. Pametna razsodba je zmagala.

Mrs. Hobby je bila rojena 19. jan. 1905 v Kileen, Texas. Njena mati, Culp, je daljna sorodnica predsednika Herbert Hooverja. Oče, Isaac Culp, je bil advokat in je ljubil konje in šport. Izmed sedmero otrok je bila Oveta očetova ljubljanka. Kamor je mogla, ga je spremljala in se zanimala za vse, kar je bilo očetu po volji. Leta 1931 se je poročila s publicistom William Pettus Hobby. Vseskozi je vladala lepa harmonija med njima. Upamo, da ostane pri tem.

KAJ OVIRA ŽENSKO V POLITIKI

V zadnjih tridesetih letih ženske emancipacije najdemo še jako počlo število žensk zaposlenih v političnih uradih. Vzrok temu so prvič ženske same, ker se medsebojno dovolj

ne podpirajo. Drugi vzrok pa iščimo med moškimi, ki bi najrajši videli, da ostane vse pri starem in, da so oni edini privilegiranci do višjih uradov in odličnih služb. Pa tisti časi, ko ženska ni mogla nikamor, so minili. Na izbero so ji bili trije poklici. Lahko je postala bolničarka z manjšo ali večjo trenažo, podeželska učiteljica ali pa šivilja. K sreči so se ženske povzpele tudi do drugačnih pozicij, kjer so v resnici pokazale svoje zmožnosti in tudi prekosile moške tekmece. Težko je spremeniti stare nazore o ženski vrednosti ampak polagoma pa sigurno tudi one napredujejo. Poglejmo samo kako je bilo pri letošnjih konvencijah. Kaj takega se še ni zgodilo, da bi bila kakršna ženska predlagana za podpredsednico Zedinjenih držav. Nominiranje so bile in zavedajoč se, da ni čas še dozorel, so nominacije taktično odklonile. Na volilnih listinah niso samo moška imena. Priglasenih je tudi več žensk, ki se zanimajo za politične službe. Dolžnost nas žensk je, da tako listino dobro preštudiramo in glasujemo za žensko, ki je sposobna in pogumna, da se ni ustrašila javne kritike in podcenjevanja. Pomagajmo tem javnim delavkam do uspeha. To bo nam vsem v ponos in ljudstvu v korist. Ženske dajo več na svoj rekord in vestno vršijo svojo nalogo. Mogoče niso tako dobre gospodice, kakor so nekateri moški. Pa tudi to si bodo razvile s prakso. Ne gre se za način kako govori ampak, kaj pove, kaj je jedro govora.

Na demokratski konvenciji je delegatka, Mrs. India Edwards izvrstno govorila. To je ena, ampak ni edina. Dajmo ženskam priliko in ne bo dolgo, ko bodo prav tako dobre govorice, kakor si jih želimo.

Generalna Federacija ženskih klubov se resno bavi s tem, da spravi kar največ žensk med naše javno zastopstvo, v službe na odgovorna politična in diplomatska mesta. V tej tesni kompeticiji med moškimi in ženskami je umevno, da se od žensk zahteva veliko več znanja in sposobnosti kar ni nič čudnega. Federacija ženskih klubov ima trdno zaupanje v svoje članstvo, da se bo skazalo kompetentno za različne urade do katerih so do sedaj imeli moški nekako prioriteto. Pri novembarskih volitvah so ženske pripomogle s svojimi glasovi k velikim spremembam v naši vladi. Naveličale so se preplačevati življenjske potrebe in kriti ogromne vladne izdatke za visokimi davki.

Lansko leto so bile ženske zelo aktivne v kampanji. Žensk je številčno več, pravijo za cela dva milijona. Ni dvoma, da so to moč čutile in pripomogle, da je prišel v Belo hišo naj-sposobnejši človek. Dal Bog, da bi bilo tako!

Ali si že vpisala vsaj eno novo članico?

Št. 1, Sheboygan, Wisc. — Vabilo na piknik. — Na glavni seji naše podružnice je bilo sklenjeno, da priredimo piknik to poletje in na vsaki seji tekočega leta smo imele nekoliko razmotrivanja za to prireditve.

Piknik priredimo 30. avgusta v Lake Wiew, Shooting Park. Ob 9. uri zjutraj odprore prostore in bomo tam do poznega večera. Na teh prostorih je vse urejeno za velike prireditve. Odbornice želimo in upamo, da se bodele članice odzvale in posetile to našo prireditve. Pripeljite svoje družine, prijatelje in znance. Povabljen in dobrodošel je vsak. Prostor je obširen in zaaran za nas in pripravile bomo vsega po svoji najboljši zmožnosti. Imele bomo na razpolago vse, kar mora biti za razvedrilo in „good time“.

Poseben opomin sestram-članicam, katere se ne udeležujete redno mesečnih sej: Sklenile smo, da se pošlje vsaki članici listkov za 1 dolar. S tem lahko dobiti kakršno koli okrepčilo hočete na pikniku. To smo sklenile radi tega, ker bi pač rade, da bi se vsaj enkrat ne leto vse sestale in povesele med seboj. Tudi dobitki, za katere prodajamo številke že več mesecev, bodo razdeljeni ob tem času.

Torej še enkrat se vam priporoča in vabi vaš **ODBOR**

V imenu podružnice izrekam iskreno sožalje žalujočim sosestram in njih družinam nad izgubo ljubljenih soprogov in očetov, in sicer: Anton Marvar, ki je po dolgi in mučni boleznini preminul 17. maja; John Potočnik, ki je bil smrtno ponesrečen pri delu pri tvrdki Kohler Co. dne 28. maja; in Frank Ribich, ki je nenadoma umrl radi srčne hibe 29. junija.

Blagor mu, ki se spočije
v črni zemlji, v Bogu spi;
lepše sonce njemu sijje,
lepša zarja rumeni.

Naj v miru počivajo in blag jim spomin!
Mary Godec, predsednica

Št. 2, Chicago, Ill. — Naša zadnja seja je bila povoljno obiskana in po seji smo obhajale rojstne dneve naših članic kakor po navadi vsaki mesec.

Sledeče članice so nas pogostile z dobrotami: Mrs. K. Zerdin, kolač in slaščice; Mrs. E. Meglen, kolač; Mrs. B. Polenik, kolač; Mrs. A. Frank, izvrsten jabolčni in sirov zavitek; Miss Dolores in Miss Elsie Ovnik, okusen doma narejen sirov kolač; Miss B. Zalokar nas je obdarila s kofetom in mlekom, da smo pogasile žejo; spočaj podpisana pa je prinesla kolač za rojstni dan, na katerem smo prižgale svečke. Plamenele so tako lepo, kakor bi hotele vsaki posebej želeli še mnogo srečnih in zdravih let.

Teta-štoklja se je oglasila in pustila zalega sinčka pri Mr. in Mrs. Edward Bogolin. Prav lepe čestitke ponosnim staršem.

Iz obiska stare domovine so se vrnila naše članice Mrs. M. Rojc in Mrs. R. Krajnik. Dobrodošle nazaj v avobodno deželo U.S.A.

Ko obujam spomin na staro domovino, mi pride na misel naša pokojna Mrs. M. Kovačič. Ta mesec bo eno leto, kar je izdihnila svojo blago dušo, ko je bila na potu v domovino.

Eno leto v tih jami,
draga sestra, Ti počivaš;
v duhu vedno še med nami,
kot nekda v srcih naših bivaš.

Prav iskrene pozdrave vsem članicam širom Amerike in na svidenje na seji.
Frances Zibert, zapisničarica

Št. 10, Cleveland-Collinwood, Ohio. — Poročilo šivalnega kluba. — Najprej moram poročati, kako smo se imele na našem letnem izletu ali pikniku, katerega priredimo vsako leto. Letos smo ga imele 23. junija pri naši sestri Jenie Koren v Wermillion on the Lake, kjer lastujeta ona in mož prijetno letno hišico.

Tam smo se zbrale že drugič, odkar smo ustanovile naš šivalni klub, to je ravno pred petimi leti. Kot včeraj se mi zdi, se nas je zbralo nekaj članic in ustanovile smo ta naš prijeten šivalni klub. Kaj vse smo že imele v teh par letih. Ročnega dela smo toliko naredile, da bi lahko pogrnile ves Cleveland z njim. In priredile smo tudi nekaj prav uspešnih razstav in zabav. Kar je pa najbolj koristno za nas članice, so pa naši sestanki v dolgih zimskih večerih. Zbiramo se po enkrat na teden, se prav prijazno pogovarjamo, prinašamo skupaj lepe vzorce in jih ena drugi posojamo. Med nami so članice, ki znajo take stvari napraviti, kar se nam sploh ne zdi mogoče, da mora roka navadne delavke kaj takega narediti. So v resnici prave umetnice.

Joj, joj, kam sem zašla! Namesto, da bi povedala, kako smo se imele na našem izletu, sem pa začela pripovedovati, kaj vse smo naredile pri našem klubu. Oprostite.

Torej ob 10. uri zjutraj smo se pripeljale na prostor. Ker nas je bilo 13 (nesrečna številka), je sestra Koren hitro pristopila in rekla: „Ne, ne, nas je 14!“ In res, z njo nas je bilo tam 14. Potem se jih je pa še nekaj pripeljalo z avtom in je število narastlo počasi na 16. Bila nas je res lepa družina in katera je zamudila, se lahko do smrti keza in še tri dni potem.

Posedle smo okoli mize kar zunaj na vetru in takoj je zadišalo po dobrem kofetku. Sestra Košir nam je pripravila prav dobro čajno pecivo, nadeto z orehi in razne vrste drugih

dobrot so pridne natakariče nanesele nam na mizo, da smo se okrepčale.

Po dobrem zajirku smo se razšle vsaka po svojih potih. Ogledovale smo si mesto Wermillion in nakupovale odpustke. Nekatero pa je Mr. Koren vozil po jezeru v svojem lepem čolnu. Po 1. uri popoldne smo se pa zopet zbrale za mizo in servirale se nam je prav izvrstno kosilo: pohani piščanci, ocvrt krompirček, sveža solata in pa še žlahtna kapljica ni manjkala, da smo vse jedi poplaknile. Še marsikaj je bilo, pa naj bo le na kratko povedano: imele smo se prav po kraljevsko. Zaključile smo popoldan še z okusnimi mesenimi klobasami in vsem kar spada zraven.

Tako nam je minil dan, ki ga ne bomo nikdar pozabile. Krasno vreme smo imele in razposajene smo bile kot kakšni šolski otroci, ki se veselijo, če gredo v prosto naravo.

Ob 6. uri smo se vse skupaj zbrale. Lepo smo se poslovile od Mr. Korena, ki je prav fejs fant za njegova leta in je bil prav prijazen. Sestra Koren nas je pa spremila do busa, dokler se nismo srečno naložile in odpeljale proti našemu lepemu Clevelandu, kamor smo dospеле ob 9. uri zvečer brez kakšne nezgode.

Bil je res imeniten dan, ki ga ne bom hitro pozabila. Mrs. Koren, Vam pa stokrat hvala in se priporočamo še znanprej, da bi vama ljubi Bog dal zdravje in vsega, kar si najbolj sama želite. Res težko se najde tak par, kot sta Korenova.

Nekaj smo pa letos pogrešale. Ne smem pozabiti omeniti — naše mlade zveste spremljevalke ni bilo letos, ki nas je vsa leta spremljala. Bila je kot cvetoča rožica med suhim listjem, to je naša ljubka Carol Batich. Ravno tiste dni se je nahajala na ženitovanjskem potovanju s svojim ljubim možičkom. Posledica bo, da ne bomo imele nobenih slik od izleta.

Končno prav lepo pozdravim vse članice SZZ. Zvezi pa želim mnogo napredka. **Tončka Repič, poročevalka**

Št. 12, Milwaukee, Wisc. — Kmalu bodo minile počitnice in treba bo iti zopet na sejo, ki bo 2. septembra pri Louise Seruga, 815 So. 5 St.

Kampanja za nove članice je v teku, pri nas pa vse spi, nobena se še ni oglasila z novo, tudi jaz ne.

Na bolniški listi je več naših članic: Ursula Ekl, Caroline Skrubey, Mary Werderitsch in Mary Erman. Prosim članice, obiskujte vaše sestre in jim olajšajte dolge ure bolezni.

Kruta smrt je posegla zopet v našo sredo in pretrgala nit življenja naši sestri Helen Bisjak. Zapustila je moža, tri hčerke, dva sina in več ostalih sorodnikov.

Dne 9. junija je pa umrla sestra

Josephine Razbornik. Zapustila je hčerko, zeta in tri vnuke; eno sestro v Milwaukee in dve v Jugoslaviji.

Naj počivata blagi pokojnici v miru, sorodnikom pa naše sožalje.

Pozdrav vsem članicam.

Mary Schimenz

Št. 18, Cleveland, Ohio. — Najlepša hvala vsem članicam, katere so posetile sejo v mesecu juniju; žal, da mnogim drugim včasih ne zaleže prijateljska prošnja, niti ne pisan opomin... Četokrat važna zadeva za razrešitev v dobrobit podružnice mora kar mimo, kar bi pač lahko bilo v napredek društvu.

Prosim vas, drage sestre, naj vas vsaj v bodoče ne zadržujejo posamezni vzroki, ako hočemo biti res ena drugi v pomoč, tako za podvig organizacije kot sosesrskne sloge!!!

Bolni Mrs. Frances Krall želimo vse prav trdnega okrevanja; isto naj sprejme tople želje za srečne in vesele ure zdravja naša priljubljena Mrs. Mamie Hoffert!

Zavednim: ge. Angela Zibert, hčerkama Ann in Alice pa najtoplejšje besede zahvale za dar v društveno blagajno; isto velja Mrs. Ann Morel za ljubko darilo na minuli seji. Dal Bog zdravja njej kot vsem „našim“ Ančkam za njih godovni dan, 26. julija.

Čas beži bliskoma, zato pa apeliram ponovno, da se gotovo snidemo 14. julija, ker je še precej v programu za našo oktobersko, oz. društveno proslavo. Ležeče je na vseh, kakšen naj bi bil uspeh, — torej?

Pozdavljen!

Josephine Praust

Št. 19, Eveleth, Minn. — Pozdravljene članice! Sporočam vam, da bo naša prihodnja seja 12. avgusta. Prosim vas, drage sestre, udeležite se seje, kakor vas v vsaki Zarji prosim in vabim. Lepo bi bilo, ako bi pričele v lepšem številu posecati naše seje ter podale razna koristna poročila za lažji napredek podružnice.

Kot sem že poročala, bo naša podružnica obhajala 25-letnico in to prvo nedeljo v septembru.

Podružnica je odobrila dar za spomenik pri Mariji Pomagaj v Lemontu in tudi več članic je darovalo prostovoljne prispevke. Tudi če hoče še katera kaj darovati za spominsko knjigo, lahko še to vedno stori. To je pa za naš lastni dom SŽZ.

Brale ste lahko vse, kako lepo nam je napisala v zadnji Zarji naša gl. predsednica, sestra Livek. Vsak mali dar bo z veseljem sprejet in poklonjen v dobre namene.

Naša zadnja Zarja je bila posvečena 25-letnici, odkar smo dobile žene naš prvi edini slovenski mesečnik v Ameriki. V prvi vrsti priznanje naši ustanoviteljici, materi naše Zveze, ki je pričela to delo. Potem prvi, sedaj že pokojni sestri in urednici Gotlieb in pa za dveletno urejanje Zarje takratni gl. tajnici Račič. Vse priznanje

Čestitke Mr. in Mrs. Praust!

Zvedeli smo, da sta na 6. maja bila Mr. in Mrs. Praust poročena 35 let. Svoj dom imata že dolgo let na 1281 E. 169th Street, Cleveland 10, Ohio. Mrs. Praust je naša vrla drušvenica, namreč glavna nadzornica in tajnica pri podružnici št. 18 že dolgo vrsto let. Mr. Praust je pa zaposlen pri New York Central železniški družbi in to jima da na razpolago vožnjo po vseh delih Združenih držav. Te priložnosti si tudi privoščita vsaj enkrat na leto in gresta na daljša potovanja, katera uživata polnomerno in zlasti, ko imata priložnost obiskati hčerke, ki so poročene in živijo precej oddaljeno od doma staršev. Toda kot pri mnogih „grandpapa in grandmama,“ tako je tudi pri Praustovih zdaj polna hiša majhnih otročičkov. Hčerka Vera je že od božiča pri starših z otročički, namreč so tri hčerke v starosti 6, 4 in 3 leta, in na 30. aprila je pa porodila sinčka. Da je pri starših, je vzrok kot pri mnogih mladih, namreč mož služi Stricu Samu in so ga poslali na daljno Japonsko. Pri hčerki Edith je pa posegla velika žalost, ko je bilo na 17. aprila rojeno dete pred časom (pa še fantek) in je pri rojstvu izdihnil in zletel med anjelece. Hčerka Sylvia pa ima dom v Floridi in je bila ravno te dni pri starših na počitnicah. Vsi ti obiski in majhni otročički pod eno streho, se razume, da je bilo in še bo za Mrs. Praust v kuhinji in pralnici polne roke dela. (Mrs. Praust je šibke postave, toda za delati je pa močna kot vsaka druga, ki je za čevlji višja in pol-centa težja.) Zraven vsega tega pa vemo, da ne trpi njen vrt, ker preveč ljubi bujno cvetje in zlasti krasne vrtnice, katere ima nasajenih vseh najlepših vrst. Vrt zgleda kot paradiž v poletnem času. (Ampak letos, Mrs. Praust, bodo krasne vrtnice delale veliko nadlego malim, namreč držati nedolžne ročice proč od cvetov. Kaj ne, da bo tako?)

Torej čestitke Mr. in Mrs. Praust in Bog daj, da bodo vajine bodoče skrbi in težave: little ones! Živela! A.

pa naši sedanji gl. tajnici, ki je polnih 19 let urejevala Zarjo in smo vse lahko ponosne na svoje lastno glasilo.

Sedaj pa ob prvi obletnici čestitamo naši novi mladi urednici, Corinne, ker je res sposobna za to delo in je Zarja lepo urejena.

Kako lepo je napisala v zadnji Zarji naša ustanoviteljica, Mrs. Prislant o prvi številki Zarje: da je bila posvečena slovenski materi-trpinkki. Kako resnične in v srce segajoče besede so to. Če vsaka pomisli nazaj v tista leta, naj se vpraša sama — kaj vse podučljivega in za izobrazbo potrebnega nam je prinesla že naša Zarja. Vse priznanje in pohvala vsem sodelujočim.

Sedaj pa še o kampanji. Četrti me-

sec kampanje že teče in potruditi se bo treba, da vsaka članica pridobi eno novo, kar bi bila najbolj uspešna kampanja. Kaj pravite na to sestre?

Hvala lepa vsem, ki so mi poslale pozdrave iz domovine, in te so sestre: Sterle, Benchina, Masec in Angela Biatnik iz Dulutha. Vse so se izrazile, da se imajo zelo dobro in da uživajo veselje med svojimi dragimi, kar vsem privoščimo. Ravno danes sem prejela tudi kartico od naše gl. tajnice Albine, ki se nahaja v domovini, in se glasi: „Pozdrav iz Ribnice! Želim Ti obilo veselja in v duhu sem z vami povsod, kjer hodite.“

Bodite vesele in da se zdrave povrnate!

Najlepše pozdrave vsem.

Mary Lenich, tajnica

Št. 21, Cleveland-West Park, Ohio. Naša proslava 25-letnice in koncert sta bila velik uspeh. Pri veliki proslavi, katere so se veselile številne članice, so bile naše članice in odbornice počaščene s cvetlicami, katere so nosile z velikim ponosom. Naše ustanovne članice so: Mrs. C. Brodnik, Mrs. C. Tomazic, Mrs. J. Zupancic, Mrs. E. Prisel, Mrs. F. Kozely, Mrs. M. Jesenovc, Mrs. A. Zakrajsek in Mrs. S. Tisovec, (ki radi boleznimi ni bila navzoča.)

Pokroviteljica proslave je bila Mrs. C. Brodnik. Ona in predsednica Mrs. M. Hosta sta nosili v počastitev te slavnosti orhideje. Posebna darila so prejeli: Mrs. Hosta, Mrs. A. Pelcic, zapisničarica, Mrs. J. Weiss, blagajničarka in Mrs. Brodnik, kot priznanje za njih zvesto in neutrudljivo 25-letno delovanje pri podružnici.

Proslava je tudi služila družabnosti, kar je zaslug vzornega vodstva Mrs. F. Fliss.

Na častni listi gostov je bil med drugimi tudi duhovnik domače župnije, Rev. Father Farrell, katerega navzočnosti smo bile zelo vesele.

V imenu podružnice se zahvaljujem vsem članicam, ki so pomagale tej uspešni prireditvi in naše priznanje vsem, ki so prispevali za prireditev. Čestitke in želje za dolgo in srečno življenje naj sprejmeta Mr. in Mrs. Joseph Klun, ki sta pred kratkim praznovala srebrno poroko. Naj uživata srečo, dokler mi vsi ne bomo praznovali njih 50-letnice poroke.

Zlato poroko pa sta praznovala Mr. in Mrs. Anthony Augustine 25. julija; Mrs. Augustine je naša članica od leta 1933. Naše iskrene čestitke srečnemu paru.

Dobrodošle nove članice: Josephine Sanker, Darlene Sanker in Ann Felejan. Upamo, da se boste dobro počutile v naši sredi.

Hitro okrevanje želimo Mrs. F. Fliss, ki je pred kratkim zbolela.

Vsem slavlencem obletnic in rojstnih dnevo v mesecu avgustu naše čestitke.

Upam, da uživate prijetne počitnice in se veselite čvrstega zdravja.

Stella Danculovic, tajnica

Št. 24, La Salle, Ill. — Naše seje se bodo zopet vršile meseca avgusta in ste vse lepo prošene, da se jih udeležite. Imele bomo več stvari za rešiti, če mislimo praznovati našo 25-letnico srebrnega jubileja naše družnice. Pridite in vsaka naj pove, kar bo koristno in pomagalo, da bomo dosegli lep uspeh. Oktober bo kar kmalu tukaj.

40-letnico zakonskega življenja sta praznovala naša dobro poznana rojaka kakor tudi naša članica, Julka in Louis Kosem. Presenečenje so jima pripravile njihove hčerke, zetje in sosedje ter so se dobro pozabavali in razveselili na njihovem domu. Tudi mi vam želimo, da bi zdrava in vesela dočkala še mnogo let.

Izrekamo globoko sožalje naši članici Mary Šenica nad izgubo njenega očeta, Mihaela Ferenčaka, ki je preminul v lepi starosti. Naše sožalje tudi sorodnikom in družini, pokojnemu naj pa bo Bog dober plačnik.

Težko operacijo je prestala naša članica Anna Drezon, ki je hčerka naše blagajničarke Mary Kastigar. Živi v Iova in ji želimo ljubo zdravlje.

Teta štorclja je zopet povasovala pri naši članici Mrs. in Mr. Robert Genc in jima pustila sinčka. Dekliško ime matere je bilo Geli Mertič. Naše čestitke!

Opomniti moram še tiste, katere ste ostale dolžne, da poravnate svoj dolg. Pridite na sejo ali pa na moj dom.

Pozdravljam vse naše članice, bolnim pa želim hitro okrevanje.

Angela Strukel, tajnica

Št. 25, Cleveland, Ohio. — Naša seja v juliju je bila prav dobro obiskana. Tako bi mogla biti vsak mesec. Ako nas je več, lažje kaj koristnega ukrenemo v prid naše podružnice in cele organizacije, posebno sedaj, ko se naša podružnica pripravlja za svojo 25-letnico ustanovitve. Sklenile smo, da bomo imele 25. oktobra (ravno na praznik Kristusa Kralja) zjutraj ob 8. uri sveto mašo za žive in mrtve članice, ob 5. uri popoldne pa banket s programom. Kar bo še posebnega, bom sporočila v Zarji.

Drage sestre! Veste, da je kampanja v teku za nove članice. Prosim vas, da bi na prihodnji seji vsaka eno novo vpisala in to bi bilo največje darilo za našo podružnico. Saj nas je dosti, vsaka naj malo pomaga, pa bo lep na-predek.

Prihodnji mesec, avgusta, bosta praznovala zlato poroko Mr. in Mrs. J. Tutin iz Luther ave. Mrs. Tutin je naša zvesta članica in jima želimo, da bi dočkala še diamantno poroko. Bog ju naj blagoslovi.

40-letnico poroke sta praznovala tudi Mr. in Mrs. Anton Zadnik iz Norwood-a. Mrs. Agnes je tudi naša dobra članica in jima tudi želimo, da bi dočkala zlato poroko in še naprej. Bog daj, kar si želite. Njena hčerka in vsi njeni otroci spadajo k naši podružnici.

Na bolniški postelji je Janice Zgonc iz 115 St. Želimo, da bi kmalu okrevala.

Naši dobri članici Antonia Silc je preminul soprog. Bog mu daj večni pokoj.

Vabim članice, da se udeležite avgustove seje. Imele bomo nekaj posebnega.

Mary Otoničar

Št. 26, Pittsburgh, Pa. — Vabim vse članice na sejo dne 18. avgusta, to je v torek zvečer, kakor po navadi. Pridite v velikem številu kot sadnjikar, ko smo se tako prijetno zabavale.

Drage sestre, to nam je vse: da se skupaj zberemo in pogovorimo. Saj ima vsaka kaj zanimivega za povedati. In pa naše igre, kako hitro čas poteče. Pri igranju je pa tako največ zabave in smeha. Pridite torej prav vse na prihodnji sestanek in imele bomo zopet lep zabavni večer.

Lepa hvala vsem tistim, ki ste kaj prinesle na zadnjo sejo za pod zob. Bog vam daj zdravje in veselje še mnogo let, da bi prihodnje leto še prinesle.

Sporočam vsem članicam, ki se niste udeležile zadnje seje dne 16. junija, da je bilo sklenjeno: Vsaka članica bi morala vzeti en tikec za naš banket, ali za našo 25. obletnico društvenega obstanda. Ako ni mogoče se članici udeležiti tega banketa, lahko proda svoj tikec prijateljici. Da bomo imele velik uspeh, je odvisno od članic.

Naznanjam, da imam zopet na rokah kuharske knjige in sedaj imate zopet lepo priložnost si nabaviti knjige ter tudi obdariti svoje prijateljice z darilom, ki jim bo v največjo korist v gospodinjstvu.

Girls, ne pozabite svojih „secret pai“.

Najlepše pozdrave vsem glavnim odbornicam ter vsem članicam SŽZ.

Mary Coghe, tajnica

Št. 30, Aurora, Ill. — Kako lepo se to bere: Naša Zarja izhaja že 25 let! Kdo bi si takrat mislil, da bodo po tolikih letih ženske še vedno imele svoj list. Res je bil list od večine članstva pozdravljen, vendar smo premišljevale: bo šlo ali ne? Vsaj zame vem, da sem bila takih misli. Res so bile zmogljive glavne uradnice, a vendar to je bilo povsem nekaj novega in tudi ne brez težav in zraven tudi ne izkušenj, kakršne se potrebujejo pri izdajanju lista in še posebej lista za žensko organizacijo.

Lahko smo pa spoznale, da za kar se Mrs. Priland s svojim štabom vzame in odloči, tudi dobro izpelje. In danes lahko s ponosom gleda na delo svojih rok in prav tako vse tiste, ki so ji pomagale ob ustanovitvi in vse skozi do danes. Zarja pa želim, da bi vsaj še 25 let ali pa še več izhajala in tako nadaljevala slovenski jezik kar najbolj dolgo mogoče!

Danes imam pa novo tolažbo za tiste

matere, ki imajo veliko otrok in s tem seveda tudi veliko križev in težav, kar je skoraj neizogibno. Poslušajte, kako mi je pisala Mrs. Coghe iz Pittsburgha, Pa.: Imam 10 svojih otrok, 20 vnukov in 8 pravnukov, in tako, če ne bo drugega dobička, bom imela vsaj velik pogreb! Ali ni to lepa tolažba? Torej, kadar boste imele dosti skrbi, pa si mislite, da boste imele velik pogreb, mogoče vam bo kaj pomagalo, ha, ha!

Mrs. Coghe je hčer Zalarjevega očeta. Je že minilo kakih 60 let, pa še danes vem, kako sem se ga bala. Vsako jesen je prišel k nam zaklat enega prašiča. Seveda sem jaz mogla povsod imeti svoj nos in videti kaj in kako se dela, tako da sem bila vedno v napotju, tudi pri sosedovih ravno tako, kadar so klali. Pa mi Zalarjev oče povedo: Francka, vidiš, prašiča sem že odrl, zdaj pa če ne greš s poti, pa te bom v kožo zavit. Bog, ali sem bežala ven in še drugim otrokom povedala, kaj so Zalarjev oče rekli. In res, tisti dan so imeli mir pred otroci. Par let je bilo tako. Potem sem pa enkrat potožila moji nepozabni materi: zakaj so Zalarjev oče name hudi, da me bodo v kožo zavit? Mati pa pravijo: nič se ne boj otrok, saj te ne bo, samo draži te. Če bo še kdaj rekel pri sosedovih, pa reci: „Ja, kar prec me dajte zaviti, pa bom kožo nesla domov, mati bodo kožo dali v stroj, pa bomo imeli usnje za čevlje.“ To je pomagalo. Nikdar več me ni Zalarjev oče dražil z kožo. A v mojem srcu ima ohranjen najlepši spomin!

Upam, da ste dobro praznovali 4. julij, praznik Ameriške Neodvisnosti. K sinu v Chicagi so bili prišli sorodniki iz Iova, pa so še mene poklicali naj pridem tja. Šli smo na letališče. V prvem nadstropju smo imeli kosilo, restavracijo obratuje velika Marshfield Co. Sedeli smo blizu oken, tako da smo gledali, kako so letala vsaki dve minuti prihajala in odhajala. Zelo je zanimivo gledati, a najbolj sem pa pričakovala, kdaj bo priletel velikan „American Air Line“, ki mi je pred letom in pol odpeljal sina v Californijo. Res, kmalu je prišel. O kako sem ga na tihem v srcu spraševala: ali mi ga bo še nazaj pripeljal, ali si bo tam ustanovil svoj dom? Naročala sem mu, naj mu ponese tja šopek pozdravov, povezanih z materino ljubeznijo. Še okno sem poznala, pri katerem je sedel, ko je odhajal. Res smo vsi potniki na zemlji, vendar je materi tako težko pri srcu, ko se ji družina trga na kose, ter otroci odhajajo vsak svojo pot, kamor jih kliče življenje. Mati pa, v svoji starosti in onemoglosti, ostane sama doma. Tako gre življenje in ni pomoči.

Vsem bolnim želim ljubega zdravja.

Zarja pa veliko novih naročnikov in naročnic članic.

Pozdrav vsem, ki berejo Zarjo.

Frances Kranjc

Št. 41, Cleveland-Collinwood, Ohio. — Na zadnji seji smo končno sklenile, da letos priredimo ples in domačo zabavo 17. oktobra v Kunčičevi dvorani. Za ples bo igral popularen John Grubnarjev orkester. Oddale bomo tudi več krasnih predmetov. Zato vam že sedaj priporočamo, da si rezervirate 17. oktober za poset omenjene zabave.

Po seji smo pa praznovali rojstni dan sestre blagajničarke, Ančke Rebolj. Bog Te živi, Ančka, in ohrani še mnogo let zdravo in veselo, pa prav lepa hvala za pogostitev.

Koncem meseca junija smo izgubile sestro Mary Stefančič, katera je po kratki mučni bolezni odšla v večnost. — Po dolgi bolezni pa je preminul Benjamin Zdešar, ljubljeni soprog sestre Mary Zdešar in dragi oče sestre Dorothy Zdešar. Pokojni zapuša še eno hčer in dva sinova.

Naj blaga pokojnika mirno počivata v ameriški zemlji. Preostalim žalujočim pa naše iskreno sožalje.

Naše sožalje izrekamo tudi sestram: Nellie Pintar, Sophie Milavec in Mary Jakopin nad izgubo drage sestre Tillie Rich, katera je kar nenadoma zapustila dolino solz in se preselila v lepše življenje. Bog ji daj večni mir in pokoj.

Na obisk sorodnikov in prijateljev sta prišla iz Floride sestra Gertrude Kopler in soprog Joseph. Upamo, da sta imela prijetno bivanje tukaj in da sta srečno dospela nazaj v Florido. Pa kmalu zopet pridita!

Iz raznih krajev domovine dobivamo od naših članic kartice s pozdravi, za katere vsem lepa hvala. Vsem skupaj želimo lepega oddiha med vašimi dragimi in srečnega povratka.

Sestra Jennie Šatej in soprog Anton sta pred kratkim praznovala 25-letnico srečnega in zadovoljnega zakonskega življenja. Številnim prijateljem, ki so se zbrali na domu slavlencev in jima se čestitali, se pridružujemo tudi mi in jima prav od srca želimo, da bi dočakala zlato poroko. Bog vaju živi!

V bolnišnico se je morala podati sestra Jane Gospodarich. Sestra Rose Gubanc je morala tudi ponovno v bolnišnico, iz katere se je pred kratkim in na potu okrevanja vrnila na dom hčerke Pauline, katera bo s svojo ljubeznjivo oskrbo gotovo prav v kratkem spravila svojo mamico k popolnemu okrevanju.

Vsem sestram, ki so pod zdravniško oskrbo, želimo ljubo zdravje in skorajšnjo okrevanje.

Sestra Mary Mihelčič je zopet prva izpolnila svojo dolžnost kot zavedna članica naše Zveze in je vpisala svojo novorojeno vnukinjo v mladinski oddelek, malo Barbaro Ann, katero smo z veseljem sprejeli. Sestri Mihelčič prav lepa hvala.

Pozdrav vsem članicam,

Ella Starin, tajnica

Slovenska kmečka hiša na Dolenjskem — kjer je marsikatera članica ob obisku svojih domačih obujala spomine na lepa mlada leta.

Št. 54, Warren, Ohio. — Meseca julija nismo imele seje, zato pa prosim, da se gotovo udeležite avgustove seje, ki se bo vršila 19. avgusta.

Sedaj je doba počitnic, seveda ne za vse. Dosti naših članic se je podalo na daljša potovanja. Ravno, ko to pišem, se sestra-tajnica Mary Waltko (Gorsick) s soprogom nahaja v Coloradu, kjer je bila rojena. Piše, da se imajo prav dobro. Ravno tako bo šla tja družina Shine, kjer ima sestra Elsie starše, brate in sestre. Mrs. Jennie Shine pa dva brata, enega v Coloradu, drugega pa v New Mexico.

Frank Zuga in družina pa so obiskali brata in sestro Frances, ki je naša članica. Prišli so ravno prav, da so se udeležili poroke nečaka Jerry Jr. Naše čestitke in obilo sreče mu želimo v novem stanu, saj je bil fejest fant. Zgovi so se imeli pri vseh sorodnikih prav dobro in so si ogledali tam dosti zanimivosti.

Torej vsem članicam po širni Ameriki, ki ste na potovanju, želim, da bi se zdrave in na novo poživljene vrstile na svoje domove. To velja tudi vsem glavnim odbornicam, ki so obiskale domovino, da bodo s še večjo vnemo delovale za slovensko ženstvo v Ameriki.

Sestra Agnes Frank (Racher) je dobila čvrstega sinčka-prvorojenčka. Naše čestitke očetu in mami, kakor tudi starim staršem Joe in Margaret.

Po sejah še vedno igramo, članice pa prinesejo vsakovrstne stvari za dobrotke. Tako ne gre nič iz blagajne, me pa imamo dosti zabave. Zadnjih par sej so sledeče članice praznovali rojstne dneve: M. Petrovich, E. Rek, H. Gradishar, M. Ponikvar, B. Gliha, A. Petrich in M. Habich. Prinesle so tudi izvrsten prigrizek. Želela bi, da se nam pridružite še ostale, ki obhajate dotični mesec rojstni dan. Čim več nas je, tem bolje bo.

V avgustu bodo pa imele v oskrbi praznovanje: M. Sporich in jaz s

hčerko. Vse ste vabljeni. Tistim, ki obhajate svoje rojstne dneve, želimo še mnogo življenjskih let.

Dne 26. septembra bomo imele v Slovenskem domu veselico. Vabimo tudi naše sosednje podružnice. (Bomo tudi me vrstile obisk.) Ker je to edina veselica, je dolžnost vseh članic, da se udeležite in se tako vsaj včasih snidemo in se malo razveselimo med prijatelji. Če se pa ne udeležite, je sklenjeno, da vsaka kupi vstopnico, ker imamo vse enake koristi. Zavedajmo se, da smo sestre, ne samo članice.

Dne 7. junija sva se z našo tajnico udeležile slovesnosti podružnice št. 21 ob priliki 25-letnice. Imele so izvrstno večerjo, za kar gre čast kuharicam in krasen program, ki ga je izvrstno vodila Mrs. Brodnick. Pevski zbor Triglav pod vodstvom Mr. A. Šublja je bil pa tudi tako izvežban, da bi jih bili še kar nadalje poslušali.

Ob tej priliki sem se sestala z mnogimi prijateljicami in znankami, tako da je bilo res veselo. Prisrčna hvala vsem za gostoljubnost, posebno še moji prijateljici Ančki Palcic. Podružnici pa želim: le tako naprej!

Ker se bojim, da bo tega pisanja preveč, želim bolnim članicam zdravje, druge pa zdrave ostanite.

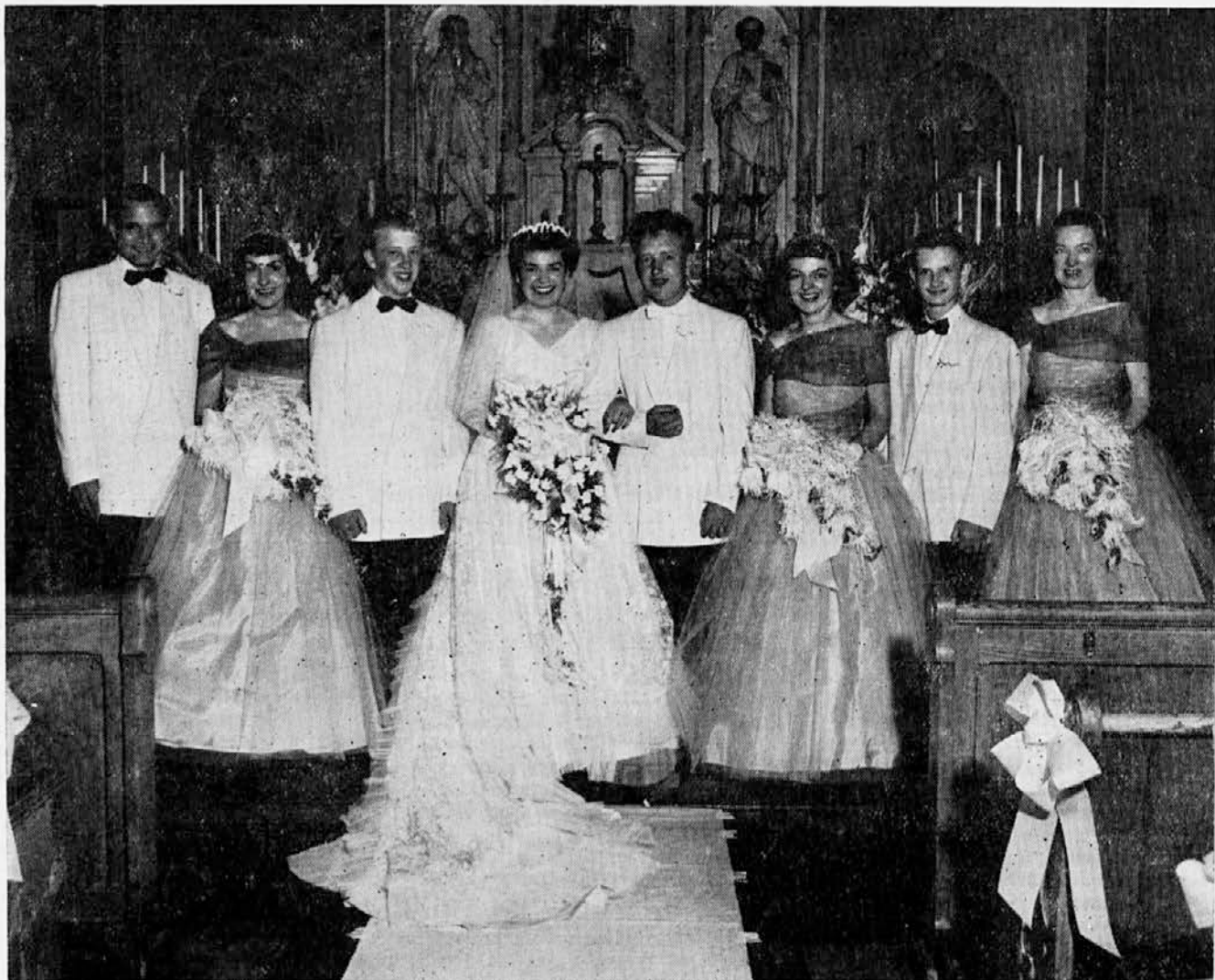
Sestrski pozdrav vsem,

Rose Racher, predsednica

Št. 63, Denver, Colo. — Že dolgo se nisem oglasila v naši lepi Zarji, ker vem, da rade berete, se zopet oglašam. Je malo pozno, pa bolje kot nič.

Dne 14. februarja smo priredile veselico, ki nam je prinesla lepo vsoto. Hvala vsem, ki ste kaj storile za prireditve in prodajale vstopnice. Največ jih je prodala sestra Ani Meken in Rozl Absec.

Ker so moje štiri hčerke pri naši podružnici, naj omenim, da se je najmlajša, Marion Alice Andolshek, poro-

MR. AND MRS. RUDY J. JUGERT AND BRIDAL ATTENDANTS

Pictured at the high altar of the Church of the Queen of the Holy Rosary, Denver, Colorado are Mr. and Mrs. Rudy Jugert, (the bride is the former Marion Andolshek). Left to right, they are: Jan Moore, Lillian Andolshek, Melvin Jugert, the bride and groom, Angeline Videtic, Dick Jugert and Sophie Andolshek. Congratulations to the happy pair!

čila. Poročne obrede je izvršil Rt. Rev. Monsignor Jan J. Judic v cerkvi Kraljice sv. Rožnega venca. Veliko ljudi se je udeležilo poroke. — Zvečer smo imeli svatbo v Domu slovenskih društev, katere se je udeležilo okoli štiristo oseb. Veste, da je bilo dosti dela.

Zahvaliti se moram našim sestram od podružnice št. 63 za pomoč tisti večer, Amalia in Franku Svigel, botri neveste in Darlin Svigel, omožena Krenig, naši podpredsednici Agnes Krasovich, Rosi Absec, blagajničarki Johani Krasovic, nadzornici Francis Gerže, Barbara Finni, Francis in Maik Mavetich in Francis Jeršin, ki so omenjeni večer lepo stregli ljudem. Tisočkrat lepa hvala.

Tudi vsem, kateri ste se udeležili in za tako lepa darila, ki ste jih darovali, izrekam toplo zahvalo kakor tudi ženini in nevesta.

Nevesti Marion Alice Andolshek so bile tovarišice sestre: Sophie Andol-

shek, Angelina Videtic, Lilli Andolshek

Ženin je bil Rudi J. Jugert. Njegovi tovariši pa: Melvin Jugert, Wiki Jugert (brata) in Jan Moore.

Drage sestre! Kampanja se je začela. Prosim vas lepo, da pridobite nove članice in obiskujete mesečne seje.

Opominjam tudi članice, katere mi dolgujete, da poravnate svoj dolg.

Čas hitro teče naprej in kmalu se bodo naše članice povrnila iz starega kraja. Iz Denverja je šla sestra Mary Zemlak, iz Čikaga pa med drugimi gl. tajnica Albina Novak. Želimo, da bi se povrnila zdrave in vesele in na svidenje.

Najlepše pozdrave vsem članicam in glavnim odbornicam.

Angelina Andolshek, tajnica

Št. 71, Strabane, Pa. — Obisk v Clevelandu in pri podružnici št. 21. — Dne 6. junija sem se podala z vlakom

v Cleveland, da se udeležim proslave 25-letnice podružnice št. 21. Ko sem prišla v soboto v Cleveland k bratu, ki živi na 18618 Woodrow, sem izvedela, da se proslava prične v nedeljo ob 4. uri popoldne. Ker je bil začetek programa zame nekoliko pozen — morala sem namreč že z nedeljskim popoldanskim vlakom nazaj domov radi boleznj soproga — sem porabila čas bivanja v Clevelandu za obisk poznanih članic.

Najprej sem obiskala Mrs. Sušel, odkoder sem se po kratkem pomenku podala k Mrs. Stadin. Ta me je peljala k Mr. in Mrs. Jamnik, kateri so se pravkar odpravljali na proslavo. Vsi skupaj smo se nato peljali z avtom na prireditveni prostor.

Tam sem se seznanila s predsednico Mrs. Mary Hosta in drugimi odbornicami in članicami. Videla sem priprave in program proslave. Predsednica mi je predstavila tudi hčere in sinove, ki so imele polne roke dela, in

pa sina, ki je bil za točilno mizo. S ponosom je rekla: „Za tega sina so mi napravile 'baby shower', in smo tudi ustanovile podružnico št. 21.“ — Moje čestitke, Mrs. Hosta.

Bilo mi je jako žal, da nisem mogla počakati začetka proslave, kajti Mr. Jamnik me je kmalu nato peljal z avtom nazaj na koledvor. Jamnikovi, Mrs. Sušel in Mrs. Starin prav lepa hvala za izkazano gostoljubnost, in veselilo me to, če me tudi vi obiščete.

Vem, da je bila tisti dan tudi naša gl. tajnica Mrs. Albina Novak v mislih z vami, čeravno se je zibala v ladji na morju. V stato domovino se je podala tudi Mrs. Jennie Rehar, sestra prejšnje tajnice Ani Strle.

Vsem želim, da bi se po veselem snidenju srečno zopet vrnile. — Pred dvema leti sem tudi jaz obiskala stari kraj in vem, kako se človek počuti, ko po dolgih letih zopet vidi svoje domače.

Vse naše članice pa vljudo vabim, da se udeležite društvenih sej, ki se vršijo vsako drugo sredo v mesecu, in da bi pripeljale nekaj novih kandidatkinj.

Naša blagajničarka Mary Boštjančič se je po dveh srečno prestalih operacijah vrnila iz bolnišnice domov. Eno operacijo je prestala že prejšnje leto. Bog ti daj, Mary, da bi kaj kmalu prišla med nas, ker te zelo pogrešamo. Prav tako želim ljubo zdravje tudi vsem ostalim bolnim članicam.

Pozdrav vsem gl. odbornicam in članicam ter naši pridni Corinne!

Mary Tomsic, predsednica

Št. 72, Pullman, Ill. — Ker je minilo več mesecev, odkar sem se oglasila v preljubem glasilu, naj zopet nekoliko poročam o naših aktivnostih.

Naše seje so vsako tretjo sredo v mesecu. In ne vem, zakaj se jih tako malo udeleži. Pozimi je premraz in poleti pa prevroče. Tako se vse izgovarjajo. Vedno smo samo ene in iste. Prosim vas, da se malo bolj zanimate za mesečne seje. Imamo vse isto dolžnost.

Sedaj je kampanja za nove članice. Naprošene ste, da se malo potrudite in dobite vsaj deset novih, če ne več.

Poročati imam veselo novico, da se je štorklja oglasila pri sestri Helen Brolick in pustila zalo hčerko. Ker je mati članica naše podružnice, je tudi hčerka postala članica naše podružnice. Naše čestitke!

Sestra Frances Globokar se je morala podati kar na hitro v bolnišnico in je bila operirana na slepiču. Sedaj je že doma in se počuti dobro ter jo lahko obiščete.

Še žalostna novica, katera je zadela sestro Jennie Briljavac. Njen soproj je bil na hitro zbolel, bil odpeljan v bolnico in po treh dneh umrl. Društvo izreka svoje sožalje njej in ostalim

domačim, kakor tudi družini Ondolsek. Pokojnemu naj bo lahka ameriška zemlja.

Vas vse lepo pozdravljam in na svidenje na drugi seji.

Jennie Orazem, tajnica

Št. 77, Pittsburgh-North Side, Pa. — Na zadnji seji v juniju smo imele lepo udeležbo. Le žal, da ni več zanimanja med nami, ker bi bilo vsem v veliko korist, ako bi bolj pridno prihajale k sejam.

Ko smo imele seje ob torkih, je bil vsakovrsten izgovor: ja, ni mogoče piti ta dan. Sedaj smo pa preložile seje na četrte, je pa enaka pesem.

S prvim majnikom se je začela kampanja za nove članice. Zdaj imamo zopet lepo priložnost, pridobiti nove članice in članice. Veliko je naših mater, ki še nimajo svojih hčerk pri naši podružnici. Imate vsakovrstne izgovore, pa mislim, kjer je za mater lepo, tam bo tudi za hčerke.

Na zadnji seji so nas prav lepo postregle članice, ki so praznovale rojstne dneve v zadnjih treh mesecih. Ne bom jih imenovala, mogoče bi kdo mislil, te pa imajo rojstne dneve vsake tri mesece. Pa ni tako, imajo jih samo enkrat na leto, kot jaz, ampak nekatere članice-matere zastopajo tudi svoje hčere pri praznovanju rojstnih dni. Vedno pa je prav lušno in veselo.

Nestrpnost smo tudi čakale, kdo bo srečna dobiteljica bonda. Bila je Mrs. Cecilija Zupan.

Lepo vsoto smo podarile naši slovenski cerkvi na Butler st., pa še več bi lahko bile, če bi bilo več zanimanja za to dobro stvar.

Dne 12. avgusta bomo priredile zopet izlet v prosto naravo, in to bo letos v North Park.

Zahvaljujem se vsem za številno udeležbo pri naši obletnici in za vse, kar ste prinesle in dobrega storile v prid podružnice. Hvala tudi članicam iz Butler st. za tako lepo udeležbo. Ob priliki vam vrnemo.

Naše iskreno sožalje Mrs. Coghe nad izgubo sina.

Vse tiste, ki ste počasne s plačevanjem, prosim, da poravnate svoj dolg. Sklep decemberske seje je bil, da se zalaga samo za tri mesece. Torej bodite bolj točne s plačevanjem.

Pri slabem zdravju je še vedno Mrs. Knauss. Prošene ste, da jo obiščete, ker je vesela obiskov in tudi ona rada obišče bolno članico, ako je le v njeni moči.

Operirana je bila Mrs. Mary Klemons. Ko to pišem, je še v bolnici. Tudi ona bo vesela obiskov. — Več drugih naših članic je pri slabem zdravju.

Vsem želim ljubelega zdravja in da bi kmalu prišle med nas. Kaj pravite k temu: Mrs. G. Lokar, Mrs. Bajčič in Mrs. Filak?

Zbogom!

Minka Chnart, tajnica

Št. 88, Johnstown, Pa. — Drage sestre! Vljudo ste vabljene, da pridete v večjem številu na mesečne seje, da zopet kaj ukrenemo v prid naše podružnice. Saj veste, ako nas je več, se lažje kaj napravi, kakor pa če pride samo odbor.

Gotovo tudi veste, da je v teku kampanja za nove članice že od maja meseca in bo trajala do decembra. Dobro bi bilo, da bi se med tem časom potrudile in vsaj vsaka po eno novo pridobile, naj bo že v odrasli ali v mladinski oddelk. Sprejema se tudi fantke do 12. let starosti, kot tudi deklice. Asesment je 10 centov mesečno za 100 dolarjev posmrtnine. Upam, da se boste enkrat okorajžile in dobile vsaka po eno. Kako bi naša podružnica zrastle. Ali ne bi bilo zares lepo?

Še nekaj vas prosim: da poravnate dolg, katerega dolgujete. Leto bo kaj kmalu minilo in konec tega mora biti vse v redu. Jaz moram poslati vsaki mesec, storite tudi ve svojo dolžnost.

Sestram je gotovo že znano, da nas je za vedno zapustila naša dobra članica Mrs. Anna Kenig. Po mučni bolezni ji je neizprosna smrt zatisnila oči 19. junija. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti na cerkveno pokopališče 22. junija. Pokojnici naj sveti večna luč, preostalim pa naše globoko sožalje.

Pozdrav vsem članicam SZZ.

Mary Lovse, tajnica

Št. 89, Oglesby, Ill. — Na zadnji seji smo se prav imenitno zabavale. Le žal, da ni še več zanimanja med nami za nje. Ako bi prišle članice v večjem številu, bi se še marsikaj lahko ukrenilo za podružnico in članstvo.

Mesec maj, najlepši mesec v letu, je bil posvečen Materi Božji — en dan pa tudi vsem materam, to je bil Materinski dan. Najbolj srečna je bila mati Mrs. Lešnik, ker je na ta dan njen sin pel prvo sv. mašo. Je to prvi duhovnik slovenskih staršev tukaj, v našem mestu Oglesby. Novo mašo je bral v naši novi katoliški cerkvi, ki je posvečena sv. Družini. Cerkev je lepa, velika in prostorna.

V naslednjem mesecu, juniju, pa smo se spomnile naših očetov na njihov očetovski dan.

Mesec julij je bil v znamenju romanja v Lemont, Ameriške Brezje, kjer je bil 19. julija Zvezin dan SZZ. Prišle so članice od vseh strani, da se snidejo in pozdravijo med seboj. Tudi vreme je bilo naklonjeno in bo ostal ta dan vsem udeležencem v lepem spominu.

Vsem članicam, ki se nahajajo v stari domovini pri obisku svojih domačih, želim, da se zdrave zopet vrnejo čez široko morje na Ameriško zemljo.

Pozdravljam vse članice in jim želim obilo zdravja.

Celia Hobneck, poročevalka

ŽENA IN DOM

Zelena paprika

DOKLER se paprika dobi še po cen-
ni, jo je vredno nekaj preservirati
za kasnejše čase. Papriko lahko o-
hranimo v zmrznjenem stanju ali pa
vkuhamo kakor druge sadeže.

Najprej paprike operemo, izkrožimo
recelj in semena. Paprike razreže-
mo na polovico ali pa na manjše na-
rezke, kakor nam je bolj všeč in pri-
pravno. Te narezke zložimo v po-
sodice, ki se jih rabi za zmrznjeno
hrano v ledenici (freezer). Lahko na-
pravimo tudi tako, kar je še bolj prak-
tično, da napolnimo posamezne vre-
čice le toliko, kolikor nam zadostuje
paprik za enkrat. Potem pa več teh
malih vrečic zložimo v večjo poso-
do ter jo postavimo v ledenico. Na
ta način vzamemo eno ali par vrečic
ven in nam ni treba vsega skupaj
odtajati. Kakor ne smemo zmrznjene
hrane puščati za drugi dan ali še delj,
enako je tudi s paprikami. Najbolje
je, ako jih porabimo tedaj, ko smo
jih vzele iz ledenice.

Ako hočemo paprike vkuhati, potem
postopamo malo drugače. Oprane pa-
prike je treba tudi olupiti. Ako jih
držimo nekaj časa v hudi peči, kožica
popoka in se rada olupí. Lahko drži-
mo papriko nad plamenom, kar dose-
žemo isto. Olupljenim paprikam izre-
žemo recelj in odstranimo vsa seme-
na.

V prekuhane kozarce zložimo cele
ali pa narezane paprike. Zalijemo jih
z vrelo vodo pa ne prav do vrha.
Naj manjka za pol palca vode. Ra-
zume se, da držimo kozarce ali stekle-
nice v posodi z vročo vodo in na kakš-
nem podstavku, ali pa na krpah, ka-
tere zložimo v več gub. To varuje,
da steklenice ne počijo.

Na vsak kvart paprik denemo eno
žličko soli in eno žlico limoninega
soka. Ta je potreben, ker paprike
same nimajo dosti kisline. Pokrijmo
kozarce ampak jih ne smemo trdno
zapreti, ker jih moramo še kuhati v
vreli vodi. V večjo in globoko po-
sodo postavimo napolnjene steklenice.
Zalijemo jih z vročo vodo tako viso-
ko, da so steklenice za dva palca iz-
ven vode. Posodo držimo pokrito in
počakamo da začne voda vreti. Vre-
ti mora deset minut. Nato pa ku-
hamo vložene paprike še v sopari
(pressure cooker). Postavimo stekle-
nice na tisto ploščico, ki je v takem
loncu (Pressure cooker). Paziti pa
moramo, da se steklenice ne tiščijo
druga ob drugo. Biti morajo narazen.
V lonec nalijemo en kvart vrele vo-
de. Pod pritiskom petih funtov drži-
mo steklenice v sopari eno uro. Ko-
zarce trdno zapremo in pregledamo,
če vse drži. Paprike se bolj težko
ohranijo, zato jih je treba kuhati tu-
di v sopari v loncu (Pressure cooker).

Snov, ki ji pravimo enzime (en-
zymes) je v vsakem surovem sadju,
zelenjavi in mesu. Ta snov pomaga,
da sadje dozoreva in meso omehča.
To gre do gotove meje. Če držimo
sadje, zelenjavo in meso predolgo ne-
porabljenno pa ravno te koristne sno-
vi pospešijo gnitje hrane. Zato je
pravilo, da naj vkuhamo sadeže in
vse kar imamo za shrambo, najkasne-
je dve uri potem, ko je utrgano. Se-
veda se tega pravila ne moremo drži-
ti tisti, ki nimajo njiv ali sadovnjak-
ov. Vendar pa se držimo tega, da
ne bomo vkuhali preležanega sadja
in tudi uvele zelenjave ne. Svežost
je prva garancija, da se bo dobro drža-
lo ako upoštevamo še ostala navodila
pri vkuhanju.

V zraku, v vodi in v zemlji so razni
sovražniki, ki nam uničujejo hrano.
Ogniti se moramo posebno treh. To
so razne droži, plesen in bakterije.
Droži in plesen zatremo z vročino od
150 do 180 stopinj. Za bakterije pa
je treba višje vročine in trajati mo-
ra delj časa. Pravilo velja, da vrela
voda (212 stopinj F) zamori bakterije
ampak ne tistih, ki so še nerazvite.
Te niso tako občutljive in ravno ra-
di teh je potreben lonec (Pressure
cooker) v katerem se razvije visoka
vročina. (240 F.) trajajoča vsaj pol
ure.

Upoštevati moramo tudi kislino, ki
je v raznih sadežih. Bakterije prej
zamorimo v kislilih sadežih. To se
paradižniki in sadje. Meso, koruza,
grah, fižol, paprika in zelenjava pa
nimajo kisline v sebi. Da zamorimo
bakterije, vkuhamo te vrste hrano
v hudi vročini, kakoršna se more do-
seči po pritiskom več funtov v loncu
na soparo.

V zemlji je največ bakterij in ra-
di tega so pritlikave rastline kakor je
špinača ali pa fižol, najbolj izpostav-
ljene tej nevarnosti.

MATERINSTVO

PRAV majhne otroke, ki nimajo še
nikakih dolžnosti, mlade matere
rade puščajo, da zjutraj spe čimdalje.
Ne bude jih, marveč čakajo, da se
začno sami javljati z brbljanjem in
igranjem z ročicami. In prav je tako
ter ugodno za mater in otroka. Saj
zjutraj je v hiši največ dela in je
vsaka mati vesela, če more to sto-
riti nemoteno in v miru čim več.
Otrok se zbudi dobro naspan in je
zato tudi dobre volje.

Ko otrok toliko doraste, da mora
v šolo, ga je treba vsaj prva leta
redno buditi in klicati, kar pred-
stavlja za večino otrok muko in
nelagodnost. Slabotna in nervozna
deca je v tem oziru posebno občut-
ljiva, zbudi se v joku in zlovoljna.
Take otroke treba obzirno in rahlo
buditi. Prehod iz spanja v budni
položaj se mora pri njih izvršiti
polagoma in oprežno, tako da so prvi
vtiski zjutraj prijazni in veseli, kar

otroku mnogo pripomore do dobre
volje ves dan. Zaspančka moramo z
ljubeznivim nasmehom klicati, in če
treba, klic parkrat ponoviti. Surovo
rukanje za ramo ali roko, glasno
butanje ob postelj, nasilno trganje
odeje z otroka, ga samo plaši ter
povzroča jok in nevoljo, ki sta ob
takem ravnanju neizbežna... Otro-
kovih živcev mati nikoli dovolj
skrbno ne varuje, zato naj ga za šolo
zjutraj kliče dovolj zgodaj, da se
lahko še malo pretegne, kar mu jako
dobro dě. Zdravega, močnega otroka
navajamo že kar od vsega začetka, da
zjutraj vstane, kakor hitro ga zbu-
dimo; z malokrvnim ali živčno sla-
botnim otrokom pa je treba ravnati z
vso obzirnostjo.

Poglejmo samo domače živali: psa
in mačko, kako se otesata in pre-
tegujeta, kakor da spravljata svoje
mišice in ude v pravi red in sta po-
tem zopet vsa sveža in prožna...
Tudi otroku treba dati dovolj časa,
da po ležanju in spanju s par gibi
sprosti svoje mišice in kosti in da
kri začne zopet živahneje krožiti
skozi tkivo mišičevja, kar daje
vsemu telesu ugodno čustvo svežosti.
Zelo važno pa je tudi še, da se otrok
brez nervozne hitrice temeljito umije
in opravi ter v miru povžije svoj
zajutrek. Potem šele naj gre v šolo.

Zato je nujno potrebno, da ima
otrok za vse to dovolj časa. Poglavit-
na dolžnost matere je torej, da ga
pravočasno zjutraj pokliče in nad-
zoruje njegovo odpravljanje, dokler
je še majhen. Kadar se otroci
navadijo na redno vstajanje, jim na-
vadno preide takorekoč v meso in kri,
kar je največje koristi za vse živ-
ljenje.

SNAGA IN RED

Nasproti sebi se vadimo v dostoj-
nosti s snago in z redom.

Neki ameriški zamorec, ki je bil
otrok še suženj in je postal pozneje
veleugleden učitelj in govornik v A-
meriki, pripoveduje iz svoje mladosti
sledede:

Ko je bil 12 let star, je tekel tri
dni peš, da bi ga sprejeli v šolo za
zamorce. Denarja sicer ni imel, da bi
plačal šolo, a upal je, da si ga bo za-
služil s postranskim zaslužkom. Ko
je prosil predstojnico za sprejem, mu
je najprej naročila, naj pomeže in po-
spravi dve sobi. To je storil tako
skrbno in natančno, da ni bilo niti
praška več videti. Ko je predstojnica
to videla, ga je sprejela. Dobila je
zaupanje vanj. Mislila si je: Če je
to storil tako natančno, bo tudi pri
drugih rečeh reden in snažen. Iz nje-
ga se bo dalo še kaj narediti.

Red ohranjuje svet, pravi pregovor.
Vsako reč ob svojem času, vsako
stvar na svoje mesto!

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

MRS. JOSEPHINE LIVEK

Dear officers and members:

One of the nicest things about being an officer of the Slovenian Woman's Union is the fact that it brings with it the privilege of greeting you periodically. There are so many of you I would like to write to personally because you write to me, but time rolls by so quickly I don't seem to catch up with my correspondence. I do however think of you all often.

This is an important time of the year. It is vacation time; the much needed rest we have been awaiting to catch up on; and also planning time for all other activity. Our last convention was aware of the necessity of electing an energetic Youth Committee. We are looking forward for this committee to propose a wholesome program. When it is announced, I do hope it will receive

whole-hearted support from every member and officer. Our field is large in this respect. There are many ways to attract our youth to join our ranks—invite them to belong to your club; publicize your activities by reporting them to your Director; join forces with other organizations for the good of your community.

I know the problem is finding a "Leader". You must realize a good leader merits a reward and when you organize a group or circle that meets regularly, report same to your nearest Youth Director and she will see that you will be compensated. We are thrilled with the activities of our Junior Groups **BUT WE DO NOT HAVE ENOUGH OF THEM FOR THE SIZE OF OUR ORGANIZATION.** To our Juniors we look for help in the preservation of our American Heritage and it is my hope that each of you will create a personal desire of constructive activity. **WE NEED MORE JUNIOR GROUPS!!**

Just another reminder of the Membership-Drive. Let's put a little effort in this drive to make it the biggest one ever. The awards for this project will be discussed at our Director's meeting in August and will then be published in the September issue of *Zarja*.

Thank you West Allis. — On Sunday, May 26, 1953 I had the pleasure of attending the 25th jubilee celebration of Branch number 17, which was a memorable occasion. All the members received Holy Communion at the eight o'clock Mass and following the church service, were served a breakfast equalled to that of a banquet, in the church hall. The attendance at the breakfast and every act on the program was accepted with a great ovation by the large audience which gathered to extend their congratulations to Branch 17. The branch is very active and the credit is forth-pouring to the officers for their capable guidance and leadership. I wish them continued success in every undertaking. Thanking you also for the lovely corsage.

Success and happiness to all of you.

JOSEPHINE LIVEK,
Supreme President

Welcome to Minnesota Zveza Day ...

The officers and members branch no. 56 of Hibbing, Minnesota, extend to each and everyone a hearty welcome to our Zveza Day festivities.

August 30th is the big day, starting at 11:00 Holy Mass and followed by a good old fashioned Slovenian banquet. It will be held in the Assumption Hall club rooms.

Minnesota members, charter your bus early, for there are just so many buses to be had. — Come early and get acquainted with our guests, the supreme officers, and have a good visit with friends. Be prepared to sing and eat hearty!

Fraternally,

MARY B. THEODORE, president

HAPPY BIRTHDAY IN AUGUST!

This lovely month of August, we have three Supreme Officers celebrating their birthdays.

Supreme Vice-president and president of branch no. 10, Cleveland, Ohio, Mrs. Mary Urbas, celebrates her birthday August 22nd. President of the Supreme Advisory Committee, and of branch no. 15, Mrs. Anna Yakich celebrates August 18th; Member of the Supreme Advisory Committee and president of branch no. 54, Warren, Ohio, Mrs. Rose Racher celebrates August 29th.

Also in August, the following branch presidents will count their birthdays: August 7th, Anna Plantan, branch no. 24, LaSalle, Ill.; August 28th, Mary Oblak, branch no. 53, Brooklyn, Ohio; and August 29th, Jennie Orazem, branch no. 72, Pullman, Ill.

BEST WISHES FOR MANY HAPPY BIRTHDAYS AND ENDURING GOOD HEALTH!

SCHOLARSHIP GRANTS — 1953

It is a pleasure to announce the names of the deserving scholars who will be awarded \$200.00 each, under the Slovenian Women's Union Scholarship Grant, for the ensuing school year, 1953-54.

Four applications were received this year, all of whom were highly recommended. The committee chose the following two students on the basis of their high scholastic achievements, the commendations of their superiors and their need.

Young Miss Stephanie Cernigoj, daughter of Mr. and Mrs. Stephen Cernigoj, 702 E. 160th St., Cleveland, Ohio and member of Branch no. 10, will receive her scholarship for the first time this September. Miss Cernigoj is 20 years old, and a student at Notre Dame College, Cleveland. She hopes to become a teacher of foreign languages at the termination of her college education. We feel certain that her high recommendations have been well earned and that she will continue being a credit to her school and to those who hope for her success in this field of endeavor.

Our gentleman scholar, Mr. Adolph Znidersic, has already been introduced to most of our readers since he is receiving the scholarship grant for the third year. Mr. Znidersic will become a medical doctor upon the attainment of his degree from the Stritch School of Medicine, Loyola University, Chicago, Illinois. His proud mother is Mrs. Antonia Stradjot, 15247 Saranac Rd., Cleveland and is a member of Branch no. 10. Mr. Znidersic's interest in our Union has earned for him our highest expectations that he will become a respected and esteemed Slovenian doctor.

Our two students, when they assume their station in life, will be expected to carry out, to the best of their ability, the precepts which they have been taught to uphold in their religion, their professions and their Slovenian heritage. They have our trust!

Left to right: Miss Stephanie Cernigoj, Mr. Adolph Znidersic, SWU. Scholarship Students.

NAZNANILO

Šolninski odbor je na svojem sestanku 20. julija določil, da se za letos pokloni šolnino dvema študentoma, ki sta po mnenju odbora najbolj upoštevanja vredna. To sta:

Stephanie Cernigoj, članica podružnice št. 10, v Clevelandu, bo za leto 1953-54 prejela šolninsko nagrado v znesku \$200.00. Miss Cernigoj študira na Notre Dame kolegiju v Clevelandu ter se pripravlja na učiteljski poklic. Njena pridnost v učenju in njene gmojne okoliščine so odbor prepričale da je vredna naše pomoči.

Adolph Znidersic študira v Chicagi na Loyola univerzi za zdravnika. Temu nadarjenemu študentu, katerega mati je Zvezina članica, je šolnina poklonjena zdaj že v tretje. Radi njegove vztrajnosti pri učenju, gmojnih okoliščin in pa ker ima pred seboj še mnogo let študij, mu je odbor zopet letos naklonil šolnino v znesku \$200.00.

Obema mladima študentoma želimo mnogo uspeha v študijah za dosego njunega življenjskega poklica!

Za Šolninski odbor Slovenske Ženske Zveze
MARIE PRISLAND, predsednica

CONTRIBUTIONS TO THE LEMONT MEMORIAL FUND

Many contributions to the Lemont Memorial Fund have been received since our list of donations was printed last month. In the event that more contributions arrive in the next few weeks, we will continue to enlarge the list in subsequent issues of *Zarja*. By means of this fund, the Franciscan Fathers in Lemont intend to build a memorial altar in Baraga Home which will be blessed as the tribute of the Slovenian Women's Union. The Sisters also will find some necessary use for their bequest. To all who have been generous to this cause, God will surely shower His kindest blessings!

(Many contributions were received by members and officers who wished to be included with their respective branches' donation.)

Hon. President, Marie Prislant	\$5.00
President, Josephine Livek	5.00
Secretary, Albina Novak	5.00
Treasurer, Josephine Zeleznikar	2.00
Vice-president, Mary Golik	1.00
Vice-president, Mary Urbas	1.00
Auditor, Mary Lenich	2.00
Auditor, Josephine Praust	5.00
Youth Committee, Lillian Kozek	5.00
Youth Committee, Mary Markovich	2.00
Branch no. 2, Chicago, Ill.	\$12.00
Mary Tomazin and Liz Zefran (each \$5.00), Jennie Zupancic, Emma Meglin (each \$1.00).	
Branch no. 4, Oregon City, Ore.	2.00
Branch no. 5, Indianapolis, Ind.	31.00
Antonia Bayt, Marianne Bayt, Mary Bayt, Sophie Bozic, Phyllis Cesnik, Mary Dragan, Josephine Fon, Anna Jurancic, Mary Konechnik, Frank Ko- nechnik, Rose Konechnik, Anna Lambert, The- resa Lambert, Mary Lambert, Anna Kovach, Ma- ry Lazar, Mary Markich, Rose Medvedsek, Mary Mervar, Mary McCracken, Anna Moze, Mary Perkne, Margaret Sustersick, Anna Trauner, Jo- sephine Tomasetic, Mary Turk, Louise Yeager, Julka Zupancic, (each \$1.00) and Julia and Rose Cesnik, (\$3.00).	
Branch no. 8, Steelton, Pa.	\$5.00
Branch no. 10, Cleveland, Ohio	12.00
Mary Urbas, Frances Susel, Filomena Sedej, Jen- nie Kosir, Amalija Novak, Jennie Koren, Mary Kolenc, Caroline Boye, Minka Novine (each \$1.00), Antonia Repic, Jennie Batich, Mary Vid- mar, (each 50 cents), and Mary Comlah, Anna Mramor, Martha Batich, Mary Gollar, Mary Ko- midar, Louise Cebular (each 25 cents).	
Branch no. 14, Cleveland, Ohio	\$5.00
Stefka Smolic (\$1.50), Frances Globokar, Jose-	

phine Blatnik, (each \$1.00), Jennie Mozina, Jen- nie Dermasljic and Anna Marolt (each 50 cents).	
Branch no. 17, West Allis, Wis.	5.00
Anna Kegel	\$5.00
Marie Floryan	\$2.00
Branch no. 18, Cleveland, Ohio	5.00
Nettie Strukel	1.00
Branch no. 19, Eveleth, Minn.	27.60
Antonia Nemgar, Mary Lenich, Josephine Primo- zic, Mary Perusek, Jera Indihar, Anna Skriner, Frances Zakrajsek, Antonia Erklautz, Frances Gornik, In memory of deceased wife, Gabriela Masel, Husband donor, Frances Chad, Mary Sti- mac, Mary Hegler, In memory of deceased hus- band, Rudolf Chad, Wife, Margaret donor, The- resa Garves, Alena Repar, Margaret Drobnik, Theresa Shjan, Mrs. Sadar, Mrs. Kvaternik, Mrs. Skul. and Anonymous.	
Branch no. 20, Joliet, Ill.	5.00
Mrs. Anna Mahkovec	1.00
Mrs. Helen Pluth	1.00
Mrs. Frances Bottari	1.00
Miss Frances Gaspich	1.00
Branch no. 24, LaSalle, Ill.	5.00
Branch no. 54, Warren, Ohio	5.00
Branch no. 72, Pullman, Ill.	5.00
Branch no. 73, Warrensville, Ohio	5.00
Branch no. 77, N. S. Pittsburgh, Pa.	5.00
Branch no. 85, DePue, Ill.	5.00
Branch no. 91, Oakmont, Pa.	5.00
Branch no. 95, So. Chicago, Ill.	10.00
Branch no. 97, Cairnbrook, Pa.	5.00
Angela Satkovich, Theresa Primisar, Margaret Mi- helic, Rose Celeran, Agnes Mavri, Leopoldina Li- ckar, Mary Maticic, Mary Satkovich, Nancy A. Satkovich (each \$1.00) and Anna Penko (50 c) ..	10.50

WE'LL UNDERSTAND. IN HEAVEN,

Not now, but in the coming years
It may be in the Heavenly Land,
We'll read the meaning of our tears
Some day, in Heaven we'll
understand.
We'll know why clouds instead of sun
Were over many a cherished plan;
Why smiles have ceased when just
began;

Some day, in Heaven, we'll

understand.
Why smiles have ceased when just
Then trust in God, through all thy
days;
Fear not for He doth hold thy hand;
But, whilst you live, still sing
and praise
Some day, in Heaven, you'll
understand.

'TIS EFFORT THAT COUNTS

Life is a sheet of paper white,
On which each one of us may write
Our little word, and then comes
night.
Greatly begin; though thou hast
time
But for a line, be that sublime:
Not failure, but low aim, is crime.
James Russel Lowell

THE PASTOR OF VALLE

Father Ferdinand Kolednik was born in Slovenia on May 24th, 1907. After his ordination to priesthood in 1932, he was first named prefect of studies in the Low Seminary of Sibenik in Dalmatia, then pastor on the island of Zirje until 1935, when the Yugoslavian Episcopate sent him to France as rector of the Yugoslavian mission of Paris.

In June 1940, when France fell, he returned to Yugoslavia where he experienced successively the German, Italian and Communist occupations.

Emprisoned by the Nazis, he escaped in June 1945 and came back to France where he lived until 1948. He then headed for the United States, crossed the border to Canada where he took care of the refugees. In 1950, he was appointed missionary in Ecuador, South America.

MEMORY

By George Matthew Adams

IMAGINE for a moment how you you would feel should you awake tomorrow morning and not be able to remember a solitary thing—as though you were at that very moment being introduced to life! You might at such a time and under such a condition have all your potential faculties, but with memory blotted out there would remain no knowledge within you at all.

It was during many weeks of illness, when his life was far spent, that W. H. Hudson's thoughts went back to his youth, and it was then and there that he took his paper and pencil and began to write of the early days of his life that resulted in one of the most beautiful and finest of all autobiographies of youth in his book "Far Away and Long Ago."

The late Ray Stannard Baker (David Grayson) also, during a long spell of illness, drew upon his memory and wrote one of his most peaceful essays in his book "Adventure in Solitude." Memory serves us as nothing else. It uplifts us. It gives wings into the years and re-enacts many of the most precious and satisfying, as well as happy, events of our lives.

Who does not like to go back in memory to the days of youth, to the times when every day something new and startling appeared to stimulate one's imagination, one's daring, and one's dreams? Life can constantly be renewed through the means of memory. Its uprush, in later years, is a stimulation that satisfies, and that can add to anyone's sense of peace, if he will but allow it to do so.

Joseph Jurcic: **GEORGE KOZIAK**

A Slovene Janissary

Translated from the Slovene by Reverend Ferdinand KOLEDNIK

With a preface by the late Georges GOYAU

Perpetual Secretary to the French Academy

Father Ferdinand Kolednik, the Pastor of Valle, with his South American Indian Converts.

Excerpt from the preface to the French edition:

... such a book possesses literary values which should be made available to readers of every country and of every language.

Father Ferdinand Kolednik should be congratulated, then, for having rendered this book into French.

Eager students of history will delight in the account of this dramatic episode; in the portrayal of a Janissary whose forehead had been washed by the waters of Baptism; in the delineation of the spectacular European battlefields where Christianity and Islamism fought desperately...

A La Page, A Week for Youth — Paris (No. 437, August 4, 1938)

... This great work comes from the heart of a nineteen-year-old young man, Joseph Jurcic, *French youth will not be indifferent to the message of heroism expressed in these pages.*

Revue des lectures — Paris (Feb. 15, 1939, pp. 226-7)

Jurcic is one of the leading celebrities among Slovene writers. His *George Koziak*, which he published at the age of nineteen, appeared in 1864 and immediately the author became very popular.

The plot is a simple one. At the time of the Turkish invasions, a Gypsy kidnaps the infant son of a Slovene lord in collusion with the latter's brother. The child, sold to the Turks, later becomes an outstanding janissary leader. At the head of the Turks, he returns to fight against his native land where, by a heaven-sent chance, he finds his own dear father.

Jurcic's vivid tale shows the influence of Sir Walter Scott and of the age in which it was written; thus, it will appeal to young minds who dream of daring exploits and of underground passages. Adults will find in the foreign setting of the narrative a witness to a special literary epoch.

We congratulate Father Kolednik most sincerely on his skillful translation. He knows all the shades of the French language and handles them delicately.

The French Academy, which recognizes literary excellence, recently awarded him a medal for the services rendered to the French language in his own country.

We hope that this book will meet with well-deserved success to reward this great friend of France and to develop our appreciation of the land of the Slovenes to which so many ties, too often disregarded, ever bind us.

Bureau of Bibliographical Information — Paris (April, 1939)

As passionate as a romance, this sample of Slovene literature will enthrall the young.

Modern Languages (1939, p. 94)

We extend our thanks to Father Kolednik who was made this vivid narrative available to readers of the French language. Congratulations are also in order, for his expert translation has merited a eulogistic preface by Georges GOYAU. Above all, let us congratulate him for having evoked the Franco-Slovene ties which we too often ignore, and for having so modestly recalled them by dedicating his translation "to the Monks, the benefactors of the Slovene people, who taught me French and to whom I owe everything."

Right Reverend Roger Beaussart, Auxiliary Bishop of Paris:

... the pathetic and captivating story of George KOZIAK. Motherless from birth he was confided to the care of his uncle Peter when his father, Mark, went to wage war in Germany. Peter sold the child to gypsies and took possession of his inheritance. Upon his return, Mark, broken-hearted, entered the monastery of Sticna. Naturally Peter came to a bad end. Twenty years later Mark finds his son. Although he remains at the monastery, he arranges for the reinstatement of George as his sole heir. The astonishing mishaps spun into this tale have created a stupendous romance of adventure.

In France we know very little about Slovene writings, so Father Ferdinand KOLEDNIK was really inspired when he gave us the translation of one of the best-loved of Slovene books. The French Academy has awarded him a medal "in recognition of his services to the French language outside the country."

The Slovenes and all the Yugoslavs are devotees of French culture. They study French in all their schools and colleges. They love and study our literature.

Hence, we joyfully hail the publication of the story of George KOZIAK, a book which will acquaint us with at least one of the Slovene classics.

WE SINCERELY HOPE THAT THIS BOOK WILL BE WIDELY READ for, in agreement with Mr. Georges GOYAU'S statement, in the preface, we feel that "it will renew spiritual bonds between the French mind and Yugoslav thought."

Roger BEAUSSART

*Titular Bishop of Elateia,
President of The Houses of
Christian Education Alliance.*

A MILLION THANKS!

Our celebration of Zveza Day in Lemont, Illinois, July 19th, was a very inspiring and beautiful event. Our members and pilgrims numbered over 1000 having come from many sections of the country. I'm sure that they share in extending my gratitude to our Spiritual Advisor, Very Rev. Alexander Urankar and his assistants for their spiritual offerings to our Blessed Lady and Her Holy Son.

In behalf of Branch no. 2, Chicago, sponsors of the pilgrimage and picnic, I wish to thank all who attended for their wonderful acceptance of the day's program and their generosity.

Personally, I wish to thank my ambitious and cooperative workers, who spent many, many hours preparing for and serving our guests. In particular, our cooks and kitchen helpers deserve our warmest thanks. Under the most adverse of circumstances, including the terrific heat of the day and the adoption of sudden changes in the planned arrangements, they worked hard to achieve the satisfaction of our guests. Our cooks, Mrs. Ann Starc and Mrs. Mary Markovic prepared a most delicious meal and were most unselfish of their time and effort. Mr. and Mrs. Anton Medved, Miss Mary Zelko and Marie Kovacic rendered a most important service by beginning our kitchen preparations during the wee hours of the morning. Thanks to you all, and especially Mr. Medved, who offered his helping hand all day.

All our workers earned God's blessings for their charitable goodness, and I would like to mention the names of these good friends whose hearts and hands were at our disposal all day. Each had her own job to do and did it well! They are: Mary Gradishar, Mrs. Chemazer, Frances Zibert, Tillie Telban, Sophie Petrovic, Pauline Ozbolt, Lillian Kozek, Ann Kosmach, Angie Chemazer, Beatrice Polenik, Mae Kregul, Mary Zeljko, Mary Stenger, Marie and Delores Ovnik, Betty Zalokar, Anna Zorko, Liz Zefran, Mary Skerjanc, Marilyn Zefran, Jean Krizman, Corinne Novak, Ann Brosnik, Mae Fabian, Chris Dolmovic, Antonia Vogrich and Jennie Puhek and our wonderful bartenders, Louie Zefran, John Bogolin, Joe Oblak, George Simec and Mr. Polenik and John Sever who attended as one of our official chauffeurs.

It always takes a team of good workers to achieve success in any undertaking and I hope God will bless this team, for they were the best! My thanks to you all!

In conclusion I offer my congratulations to Mrs. Julia Saly who was the lucky recipient of the Sunbeam Coffee-maker given by Branch no. 2.

MARY TOMAZIN, chairman

Excerpt from a letter of Mr. Xavier de Gaulle, Consul Général of France at Geneva:

The books offered as prizes by the French Consulate to educational institutions of France are supplied by the Ministry of Foreign Affairs. Now, as these are insufficient in number, institutions are faced yearly with the problem of getting prizes on their own. They could make no better choice than *George Koziak*. I have just sent to all the Catholic institutions in my district a circular in which I point out the many advantages of this book and the charitable ventures which the profits

from the sale will serve. I sincerely hope that my appeal will be heard.

XAVIER DE GAULLE
Consul General of France

Geneva, February 18, 1948.

All the net proceeds of the sale of this work is for the Catholic Missions of the ECUADOR, South America.

Please send your orders and cheques to the order of

DORION — VAUDREUIL.
Mr. M. ESPOSITO,
POSTAL BOX 340,
Que., CANADA.

CORdially Yours —

Happiness is a rare commodity — one which cannot be bought or bequeathed. Each individual has his own criteria for happiness and must seek his own moments, whether they are unexpected or arranged. In most cases, these moments are seldom, yet frequent enough to compensate for the years of struggle in their pursuit.

One form of happiness is in holding friends. We all know that to gain a friend, one must be a friend; and thereby we can enjoy probably the truest type of happiness. This sky above us covers the whole circle of friends we have and are as members of S.W.U. Many miles may separate us; and very infrequently do we see more than a few distant friends at one time. But still, the knowledge that a dear friend exists somewhere in the world is comforting.

One of the few occasions we have for meeting one another from far-away places is the yearly pilgrimage our Union sponsors in Lemont, Illinois. This year, we enjoyed the event on July 19th, when many members came from such distant states and Minnesota and Pennsylvania, Ohio and Wisconsin, and from many places in Illinois. It was wonderful to greet a member from Ely, who might have been standing right next to one from Strabane; and such situations were present all the day long. It was really a family-reunion of our SWU; and consequently a happy day for all!

We have, nevertheless, something which holds us together during the interval between such occasions.

It may not be of much consequence to any one else but our members, but I'm sure that you, dear readers, agree with me that in our publication, ZARJA, we have a binding medium which touches our friends and sisters throughout the world. When we read of activities which include these fellow-members although at a distant place, there is a closeness, a happiness which somehow satisfies and makes us feel less alone. Perhaps that is why, no matter how short the greeting, news-bits of our branches' activities are important to every one of us. Don't forget this thought at your monthly meetings or social events, and do have someone report to us the interesting features of your progress. ZARJA was instituted for this purpose by leaders who realized the need for a continuing circulation of ideas among our thousands of members. Let us meet as many of you as possible through the pages of ZARJA; so that our friendship circle although wide-spread, may become close!

CORINNE NOVAK

ACTIVITIES

No. 7, Forest City, Pa. — Latest News from our Branch! Congratulations to Mr. and Mrs. Frank Kazmer on the arrival of a darling daughter—mother is the former Christine Janezic. Congratulations to Mrs. Mary Janezic, who is now grandma again!

We wish to welcome our new members, who are: Agnes Janezic, Mary C. Zaverl, David Pitus, Barbara Ornick, Delores Kozlevcar, Ann Kozlevcar and Veronica Kozlevcar. Hope you all enjoy membership with us!

Our president, Anna Kameen, celebrated her 75th birthday on July 2nd. Her family tendered her with a party at Hathaway on July 14th. We all join in extending to Mrs. Kameen wishes for many, many more years of good health. We want her to continue as our loyal officer for a long time!

Hope all of you are enjoying a wonderful vacation wherever you may be!

We wish to thank all the members who remembered my daughter, Margaret with gifts and get-well cards while she was hospitalized in Trudeau, N.Y. during the past six months!

Please enroll a new member! Our latest campaign began in May and will end December 1st. Time is a fleetin'!

We're looking forward to hearing the stories our European travelers will have to relate when they return from their visit to Slovenia!

Christine Menart, secretary

No. 9, Detroit, Mich. — Oh, how the time does fly! Just think, one year has past since our Union's convention in our fair city, when we had the pleasure of meeting our lovely delegates and officers.

And this year, many of our members are enjoying the thrill of seeing their home-land, Slovenia. I was very glad

Mrs. Catherine Butala and Family

to hear that our Supreme Secretary, Albina Novak was able to get away and join the travelers. If there is anyone who deserves a nice trip, it is our beloved, Albina. May God give her and all our voyagers good health and a happy and safe return home to the good old USA.

Now that everyone seems to be vacationing, we are not having any meetings. Our first meeting of the fall season will be September 13th. I hope all of you will mark that date on your calendars so that you will all be present.

Dear sisters, you know there is a campaign drive since May 1st for new members. Wouldn't it be grand if each one of us brought in one new member? It would do wonders for our branch to have a little new blood; and a larger membership would be a credit to the entire SWU.

To all our sick members, we pray for a speedy recovery.

Mary Gornik, president

IN MEMORY

In loving memory of our daughter and sister,

MARGARET BANICH,

branch no. 2, who passed away August 21, 1952. — May her soul and the souls of the faithful departed, rest in peace!

Your genial face and patient smile

With sadness we recall

You had a kindly word for each

And died beloved by all.

You are not forgotten, loved one,

Or will you ever be.

As long as life and memory last,

We will remember thee!

We miss you now, our hearts are sore,

As time goes on, we miss you more;

Your loving smile, your genial face,

No one can fill your vacant place!

Mother ROSE SKUL, branch no. 16
Sisters, ANN SPRINGER, branch no. 16
DOROTHY BANICH, branch no. 2

Four generations, represented at Branch no. 16.

No. 16, South Chicago. — This month we are very proud to introduce you to a family of four generations. The great grandmother is Mrs. Mary Matasik, Mrs. Mary Bayuk Brebrick is the grandmother and Mrs. Mary Therese Ehnat is the mother of Tanhe (and you might like to know that is Ehnat spelled backwards.) The other picture shows Tanhe, Georgene and Kathleen. These pictures were taken on Mothers Day, May 10, 1953.

Mrs. Matasik was born in Radovica near Metlika on January 25, 1884. She came to the United States and settled in South Chicago on September 24, 1902. On July 2, 1905 she married Martin Matasik of Metlika. Out of seven children, only two are living.

Mr. and Mrs. Matasik were married 42 years when they were making a trip to California. Unfortunately, Mr. Matasik never saw California for he died just about half way to California.

Mrs. Mary Bayuk Brebrick has two children, Mary Therese and Edward. Mrs. Brebrick is the owner of Mary's Beauty Shop located at 7905 Oglesby Avenue. Her daughter, Mary Therese, was one of our most active cadets during the period the Branch No. 16 Cadets were organized. She also participated in many of the bowling tournaments. Mary Therese is married to George Ehnat and they are the proud parents of the three lovely daughters shown in the second picture. Edward is a student at Mandel High School.

We extend our wishes to the entire family for the best of health and many, many years filled with happiness.

Gladys K. Buck, Secretary

No. 21, Cleveland-West Park, Ohio. Our 25th Anniversary Banquet and Concert was a great success! At the grand banquet, at which time many members enjoyed the spirit of the event, our charter members and of-

ficers were presented corsages which they wore with great pride. Our original organizer's are: Mrs. C. Brodnik, Mrs. C. Tomazic, Mrs. E. Prisel, Mrs. F. Kozely, Mrs. M. Jensenovec, Mrs. A. Zakrajsek, and Mrs. S. Tisovec (who was unable to attend because of illness).

Chairman of the event was Mrs. C. Brodnik. Our President, Mrs. M. Hosta, and she wore orchid corsages in honor of the occasion. Special gifts were presented to Mrs. Hosta, Mrs. A. Pelcic, recording secretary, Mrs. J. Weiss, treasurer and Mrs. Brodnik in tribute to their loyal and tireless work during the 25 year history of our branch.

The banquet was served family-style, and due to the wonderful management of Mrs. F. Fliss it was delicious.

Our honored guest-list included our local parish priest, Rev. Father Farrell, whom we were very glad to see.

On behalf of the branch I wish to thank all the members who helped to make this event a success and our deep appreciation to those who donated towards our banquet.

We wish to extend congratulations and wishes for good health and happiness to Mr. and Mrs. Joseph Klun, who celebrated their silver wedding anniversary recently. May they enjoy happiness until we all celebrate their 50th.

A Golden Wedding Anniversary was celebrated by Mr. and Mrs. Anthony Augustine on July 25th; Mrs. Augustine has been our member since 1933. Best wishes from all of us to the happy couple.

Welcome to our new members, Josephine Sanker, Darlene Sanker and Ann Felejan. Hope you will enjoy your membership with us.

A speedy recovery is wished to Mrs. F. Fliss who was taken ill recently.

Congratulations to all celebrating anniversaries and birthdays during

the month of August.

Hope you all have a nice vacation and good health!

Stella Danculovic, secretary

No. 23, Dawn Club, Ely, Minn. — Birthday greetings to all celebrants and also, good health!

It was a delightful evening in July when the Dawn Club held its annual picnic at Semer's Park. At six o'clock, twenty-eight members sat down to a delicious meal prepared by our gracious hostess, Flo Markovich who was assisted by Angela Godec, Emma Pucel, Rose Pucel, Mary Jamnik, Mary Pucel and Ann Miklaucic. On the menu we had a luscious hot dish, a delicious salad, hot rolls, cake, watermelon and coffee—and did we eat! No one cared about a diet that evening! We enjoyed accompanying music at the same time from Angela Godec's record-player! You who weren't there really missed something! The tables were laden very artistically with little cakes and candles and gifts for the honored guests who were celebrating birthdays. The birthday song was sung by Margaret Pecha, Angela Kosir and Florence Markovich and after the final grace was said, the meeting began. Following the minutes of the previous meeting, we discussed the final arrangements for the Launch trip to Basswood Lake on September 1st. Barbara Rosandich and Ann Rowe are in charge of the reservations. Everyone is looking forward to the trip as we always have a good time when we are on an outing; we hope to have the good company of our friend Albina from Chicago. Hope to see her again this year. I'm only sorry because I won't be able to attend—I know I'll miss a good time.

Reservations were taken for Zveza Day in Hibbing which will be held on August 30th. Everyone signed up to go because it will be another memorable trip for us girls!

All the members wish a speedy recovery to Stephanie Weinzierl, who could not be with us at the meeting. We know God is guiding her on the road to a speedy recovery and hope to see her up and around soon.

The lunch committee for August was appointed and is as follows: Mary Novak, chairman and her co-workers: Ann Benko, Molly Zupancich, Katherine Mehar, Frances Zakrajsek.

Our August birthday-girls are Emily Malnar, who is greatly missed this summer while she is at Burntside vacationing and Mary Zgonc, Mary Starkovich, Ann Rowe, Molly Zupancich and Pauline Pishler.

Our honored guest of the evening was Johnny Perusek, grandson of Margaret Pecha. It was nice having you, Johnny!

The meeting came to a close with a prayer and the members then gathered down town to enjoy the rest of the evening!

Mary K. Skradski, reporter

IN MEMORY OF MY MOTHER,
MRS. JOSEPHINE JANCER,
 WHO PASSED AWAY MAY 31st, 1953.

GOD KEEP YOU, MOTHER.

God bless you, Mother, in your grave,
 God keep you in his care,
 And may He listen to my heart,
 And hear my fervent prayer,
 I pray that you are safe with him
 For all eternity.
 And He will bless you for your love
 For all our family.
 May you have peace and rest at last
 From every care and woe.
 And may you sleep in comfort from
 The wind and rain and snow.
 God bless you for your smiling lips,
 And all you tried to do,
 To bring us happiness on earth
 And make our dreams come true.
 And up in heaven, mother dear,
 Please say a prayer for me
 And all our family.

Frances Jancer.

No. 45, Portland, Oregon. — During the first half of the year 1953 meetings were well attended; let's hope that our meetings will continue to show a good attendance, and those members that haven't attended many meetings in the past, we hope will try to attend more in the future.

At June meeting, President Yustina Misetich introduced Mrs. Frances Zaynar, from Milwaukee, Wisc., and Mrs. Marie Beznoska, from Portland. They were our guests for the evening. We hope that they enjoyed the evening with us. We welcome Mrs. Marie Beznoska, as our social member; let's hope that she'll enjoy our circle.

We also welcome Mary Ann Mikolavich who was transferred from juvenile to adult department.

Congratulations to Mary Ann Mikolavich, and Donna Jean Matich who graduated from High School in June. Best wishes and good luck in your future.

Our best wishes for a speedy recovery go to Katherine Lozo, who was in an auto accident, and Mary Molek, who underwent an operation.

Our next meeting will be held on second Tuesday in September. We enjoyed a very nice lunch after the meeting, donated by Mrs. Mary Werderbar, and Mrs. Mary Banich, assisting were Eva Polich, and Rose Marie Roso. Thank you, Ladies, for the lovely evening we had.

Louise Struznik, Secretary

No. 72, Pullman, Ill. — Greetings and hello to all. At our June meeting we heard the news that sister Mrs. Globoker was in the hospital at that time. She had had an emergency appendicitis operation. I am happy to report that she is home now and recuperating very nicely. I know she

would be happy to see you if you could visit her.

And now we have some sad news. Michael Briljavac, husband of sister Jennie Briljavac, passed away on June 27th, leaving a young son besides his wife. Our deepest sympathies go to the bereaved family. "May his soul and the souls of all our faithful departed, rest in peace."

Hope we'll see you at our next meeting.

Wilma Zagar, Reporter

† Mrs. Alojzija Turk

No. 73, Warrensville, Ohio. — The fourth of July will be one day that won't be forgotten for a long time by every one of us, for it was on this day in 1953 that our faithful member and treasurer for seventeen years, Mrs. Alojzija Turk was suddenly taken away from us.

Despite the work incurred with raising her own family, she found time to rear seven other foster-children. She also sponsored a displaced family from Europe, making a home for them until they were able to settle themselves. Just before she passed away, she was trying her best to get three of her nieces here from Yugoslavia. Not forgetting her regular packages that were sent to the needy in Europe, she was never too busy to help anyone who appealed to her!

Mrs. Turk was a very diligent Catholic, being a member of the Ladies' Sodality and a loyal parishioner of St. Jude's Church.

Besides being our treasurer for such a long time, she also gave us the use of her home for our monthly meetings for as long as I can remember.

She is survived by her husband, John, sons, John Jr., Joseph and daughter Louise Epley (our secretary) and grandchildren. Our deepest sympathy to all the family. May her soul rest in peace.

Now for something on the brighter side: Congratulations to Marilyn Butorac daughter of Mr. in Mrs. Frank Butorac for being pledged to the National Honor Society for outstanding scholastic achievement. Marilyn has worked hard for this honor and we wish her all the success in the future.

Please forgive me, Sophie Goga and Ann Butorac for omitting your names in our Birthday list for June. "Happy Belated Birthday".

Birthdays celebrated in July were: Mrs. Steve Dusek, Jr., Louise Epley, and Grandma Yane. For August we have Mrs. Steve Dusek, Sr., and Louise Majercek. Happy birthday to all!

Frances Travnik

No. 95, So. Chicago, Ill. — Hello, everyone! Did you ladies miss something delicious at our last meeting! We had apple strudels and home made cakes which were brought in by our members who were celebrating birthdays. They were Mrs. Loncar, Mrs. Cacich, Mrs. Dichele and Anne Matesovac. Thanks, ladies—we wish you many more happy birthdays to come!

At our meeting we discussed plans for our group to go on a Fur Tour and I hope at our next meeting we can set the date and time; hope to see you all there!

To our sick members, Mrs. Africh, Mrs. Sabljak, and Mrs. Martin's husband, we wish a speedy recovery.

We wish to welcome Mrs. M. Frederici and her son Henry and daughter Marlene and also Mary Skorija to our lodge this month.

Now that our bowling season is closed until September, I want to thank Marge Rozich for her frequent reports and also Mrs. Spitz for her fine work. Thanks, also to Mrs. Martin for her part in our banquet celebration which was a success. What a wonderful time we all had—I'm sure

no one will soon forget! I hope we have just as nice a group next season.

So long, now, and we hope to see you at our next meeting which will be September 2nd.

Pauline Stanley, publicity

No. 105, Detroit, Mich. — Since the months of July and August have been so hot and sultry our July meeting was the last until October, when we will again resume our regular monthly meetings. Our last meeting was held at the home of our good member, Alice Kocijan. The attendance was very good and all the members enjoyed the wonderful musical entertainment of Mrs. Kocijan's daughter! She is an excellent pianist and accordionist and in spite of the humidity, we all had a good time.

I wish to thank you all for the nice cooperation you have given me; I hope that when we meeting again in October our branch will be better and stronger.

During these summer months we all look forward to the opportunity of relaxing. Vacations should be the occasions of happiness, regardless of where they take place. My dear mem-

Newlyweds, Mr. and Mrs. Krause,
(nee Theresa Godrich Krause)

Mr. and Mrs. Nezbeda in their lovely garden.

bers and friends, I hope you have a good time and that all your gardens and beautiful flowers will bring joy into your lives.

Let us not forget to find some new members—the campaign is on until December.

Marie Nezbeda, secretary

WOMAN'S GLORY

The Kitchen

All recipes
are tested
by contributor
Frances Jancer
1110 — 3rd St.,
LaSalle, Ill.

The kitchen is the place to cook,
and wash the dirty dishes in,
And keep the food that satisfies,
the husbands hungry wishes,
The room that has the sweetest smell,
by any day or night,
According to capacity,
and special appetite,
Where Junior gets his breakfast
and his mom prepares the dinner,
And every cake and every pie,
becomes another winner,
The kitchen is the special spot
to get that midnight snack,
In every palace beautiful,
and every humble shack,
It is the most inviting place,
where people get together,
When they are not too much con-
cerned, about their waistline
measure.

In the March issue of Woman's
Glory—the Kitchen, potica made with
Py-O-My Coffee Cake Mix, should have
read that more flour can be used
than it says on the package, enough
to make the dough smooth and elastic,
and easily rolled.

Blackberries contain some as yet unknown principle which acts to relieve certain forms of dysentery and digestive complaints arising from eating spoiled food. During the Civil War, truce was once declared by front line armies so that men suffering from intestinal complaints could forage openly for blackberries around the battle-grounds.

Blackberries are a good source of Vitamin A and B. They should not be eaten on soft diets, as they are high in roughage. They are low in calorie content, therefore good for reducers. Very seldom cause allergic reactions.

Blackberries cooked make delightful jams, puddings, pies or tarts.

BLACKBERRY DESSERT

1 quart blackberries, $\frac{1}{2}$ cup sugar,
1 cup water, 1 tablespoon cornstarch,
1 tablespoon lemon juice, $\frac{1}{2}$ sponge
cake cut in strips.

Wash and pick over berries, add
sugar and water, and heat to boiling.
Make a thin paste of cornstarch and
2 additional tablespoons water; add
slowly to blackberries and cook 15
minutes, stirring constantly until
thickened. Add lemon juice and chill.
Serve in sherbert glasses lined with
strips of sponge cake. Makes 6 por-
tions.

BLACKBERRY JAM CAKE

3 cups sifted flour, 1 teaspoon bak-
ing powder, 1 teaspoon baking soda,
 $\frac{1}{4}$ teaspoon salt, 1 teaspoon cinnamon,
1 teaspoon cloves, $\frac{3}{4}$ cup shortening,
 $1\frac{1}{2}$ cups sugar, 3 eggs, well beaten, 1
cup blackberry jam, 1 cup sour milk
or buttermilk.

Mix and sift flour, baking powder,
soda, salt and spices. Cream shorten-
ing until soft and smooth; gradually
add sugar, creaming until very fluffy,
then beat in the eggs and jam. Add
flour mixture, alternately, with sour
milk, beating until smooth after each
addition. Turn into 3 greased layer
pans and bake in moderate oven 350
degrees about 30 minutes. Put layers
together with butter frosting and
spread on top and sides. Makes 3 nine
inch layers.

FRESH BLACKBERRY PIE

1 tablespoon unflavored gelatine, 3
tablespoons cold water, $\frac{1}{2}$ cup sugar,
 $1\frac{1}{2}$ cups crushed blackberries or red
raspberries, $1\frac{1}{2}$ tablespoons lemon
juice, 1 cup heavy cream, whipped.

Soften gelatine in cold water, dis-
solve over hot water. Add sugar, ber-
ries, lemon juice and a dash of salt.
Mix well. Chill until partially set.
Fold in half of the whipped cream.
Pour into graham cracker crust. Chill
until firm. Spread with remaining
whipped cream and garnish with
whole berries.

BLACKBERRY CORDIAL

1 gallon blackberry juice, 4 pounds
sugar, 2 ounces of ground nutmeg, 2
ounces ground cinnamon, 1 ounce
ground allspice, 1 ounce ground glove-
s, 2 quarts French brandy.

Wash berries and mash slightly.
Cover with water and cook until soft.
Strain. Measure 1 gallon juice, add
sugar and spices, boil and skim. Cook
until mixture begins to thicken about
30 minutes. Cool. Add brandy or
whiskey, bottle and cork at once.

Juniors' Page

Dear Juniors:

I am going to pull a little bluff this time so you will not stop reading my articles. I will try very hard not to mention our present campaign. For you who have not read this column before, we are out to get new Juniors into our group. Try and get a member or two, won't you?

You still have time for a picnic before school starts and I bet you would like a good laugh. Here is how it works... If there are 8-10-12, etc. girls going on the outing, then take 4-5-6 etc. eggs with you. (Stale ones preferably.) Maybe you could take a girl along that is interested in joining the Zveza, oops... I must not get off the subject. Now, couple off, line up face to face about a foot apart. All one side hold the egg until the leader yells "throw"! Then your partner catches the egg, takes one step back and throws it back when the leader calls out again. You take one step back every time you catch the egg. The last couple to have an egg left is the winner. Try not to mess up the prospective member. Just tell her there is more fun in store for if she joins Zveza. There I go again... Let me know how you are making out. Have fun.

Congratulations and thanks are in order to Sandra Rosenquist of Joliet, Ill., who has faithfully submitted articles to the Zveza. We need a few more reports from branches. How about it girls? Will you please, Sandra write me a letter about yourself so we can introduce you to all the readers. Have you a snap of yourself? Sent it along too.

Hello, Ely Juniors. I notice there are 52 juniors in your fine town. Have you made any attempt to hold meetings? Maybe what you need is a little push. I am sure if you would speak to Mrs. Barbara Rosandich and her daughter they could get things started.

It's not too late to hold a picnic, it would be a nice way to get started. Tell the chaperone what you would like to do at the meetings and from there on you should have fun. I'd like to remind you that the youth directors have a fund to promote activities. Drop me a line; I will help anyway I can!

Once I get the ball rolling in Eveleth

and in Ely then I will move to another town in Minnesota. Let's work this thing into big activity for everyone.

In the very near future the Eveleth Junior will be having meetings under the able supervision of Mrs. Mary Brank. She has done much work in the past and under her guidance much will be accomplished. So come on Eveleth Juniors, help make your group one of the best. Once you are well organized, I will make it a point to visit your group to see how you are doing and also take pictures for this magazine.

MARY B. THEODORE

MARY B. THEODORE

CRAZY QUIZ!!!

How much dirt is in a hole four feet wide, five feet long and two feet deep?
(There isn't any dirt in a hole)
Which weighs more... a pound of feathers or a pound of iron?
(They both weigh the same)
How many three cents stamps are in a dozen?
(12)
Which is correct: 3 and 5 is 9, or 3 and 5 are 9?
(Neither, 3 and 5 equals 8)

GIGGLES

Dentist—What kind of a filling do you want in your tooth?
Little Boy—Strawberry, please.

Mother—Joe, there were two pieces of cake in the pantry and now there is only one. How did that happen?
Joe—I don't know. I guess it was too late for me to see the other piece.

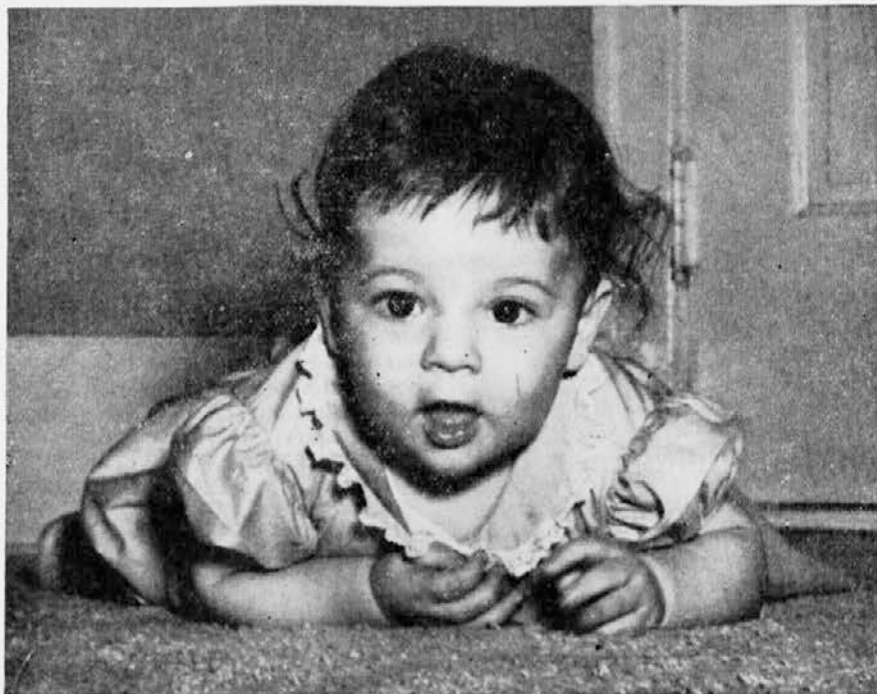
Tourist—Why is your beard so long?
Farmer—Well, my brother went away about ten years ago, and he took the razor with him.

First Scout—I had an awful experience on my camping trip.
Second Scout—What happened?
First Scout—I thought I saw a snake but it turned out to be a stick—but the stick I picked up to hit it with turned out to be a snake.

Where did Columbus stand when he landed in America?
(On his feet)
What time is it when a clock strikes thirteen?
(Time to have it fixed)
What is closed when it's open and open when it's closed?
(A drawbridge)
When a boy falls in the water what is the first thing he does?
(He gets wet)

RED FLAGS AND BULLS

It is not the red in a flag that makes the bull angry. He is color blind. He responds the same to red as to any other bright color. All cattle do so, says Professor George Stratton of California University. He knows, for he studied this problem by actual tests.

HELLO!

My name is Donna Stockfish. I am a member of Branch no. 105, Detroit, Michigan, junior circle.

Finančno poročilo S.Ž.Z. za mesec junij 1953
Monthly Report of the S.W.U. for the Month of June 1953

	Redni	Mesečina		Družabne in		Skupaj	Štev. članic	
		Mladinski	"Zarja" Članice	Razno	Redni		Mladinski	
1. SHEBOYGAN, WIS.	71.85	3.30	.10	.20	75.45	190	33	
2. CHICAGO, ILL.	152.95	12.80	.10		165.85	379	133	
3. PUEBLO, COLO.	140.25	11.00	.90	.00	153.35	343	116	
4. OREGON CITY, ORE.	8.30			.15	8.45	23		
5. INDIANAPOLIS, IND.	47.45	4.60		.05	52.70	137	49	
6. BARBERTON, OHIO	61.05	.20	2.30	1.20	65.35	170	27	
7. FOREST CITY, PA.	57.00	6.00	.70		63.70	148	63	
8. STEELTON, PA.						88		
9. DETROIT, MICH.	13.10	.50		.70	17.30	41	5	
10. COLLINWOOD, OHIO	182.05	6.50			188.55	508	69	
12. MILWAUKEE, WIS.	118.90	8.50		2.60	130.00	333	85	
13. SAN FRANCISCO, CAL.	51.50	1.10		.10	52.70	137	11	
14. NOTTINGHAM, OHIO	139.00	5.10	.30		145.00	352	54	
15. NEWBURGH, OHIO	139.85	6.50	.10		146.45	437	66	
16. SOUTH CHICAGO, ILL.	66.25	2.50	.20		68.95	167	27	
17. WEST ALLIS, WIS.	58.35	1.60			59.95	156	17	
18. CLEVELAND, OHIO	37.35	.60			37.95	101	6	
19. EVELETH, MINN.	64.20	8.30		.30	72.80	168	83	
20. JOLIET, ILL.	213.80	22.30		.30	239.40	596	223	
21. CLEVELAND, OHIO	43.70	5.50			49.20	122	56	
22. BRADLEY, ILL.	24.80			1.60	26.40	29	"	
23. ELY, MINN.	97.30	5.70			103.00	258	57	
24. LA SALLE, ILL.	71.05	8.40			80.05	218	84	
25. CLEVELAND, OHIO	390.65	17.60	1.00		409.25	949	176	
26. PITTSBURGH, PA.	55.00	3.40		.20	59.10	150	34	
27. NORTH BRADDOCK, PA.	34.90	1.40			36.30	83	14	
28. CALUMET, MICH.	33.50		.90		36.40	105		
29. BROWDALE, PA.	14.75	2.20	.30		18.25	40	22	
30. AURORA, ILL.	9.70				9.70	27		
31. GILBERT, MINN.	49.20	4.00	.50		53.70	122	40	
32. EUCLID, OHIO	55.50	1.60		.30	57.40	138	24	
33. NEW DULUTH, MINN.	30.85	1.80		.60	33.25	81	18	
34. SOUDAN, MINN.	17.65	.30	.10		18.05	44	3	
35. AURORA, MINN.	43.40	3.00		.10	46.50	94	30	
36. McKINLEY, MINN.	4.20				4.20	12		
37. GREANEY, MINN.	15.75	.50			16.25	45	5	
38. CHISHOLM, MINN.	72.40	1.80	.10		74.30	191	18	
39. BIWABIK, MINN.	10.15	.80			10.95	29	8	
40. LORAIN, OHIO	39.70	.40	.30	.25	40.65	102	4	
41. COLLINWOOD, OHIO	90.80	2.80			93.60	248	29	
42. MAPLE HEIGHTS, OHIO	16.90				16.90	44		
43. MILWAUKEE, WIS.	40.30	3.40			43.70	108	34	
45. PORTLAND, ORE.	29.45	.40	.50		30.35	78	5	
46. ST. LOUIS, MO.	10.65	.30			10.95	29	3	
47. GARFIELD HEIGHTS, OHIO ...	44.00	1.60			45.60	121	17	
48. BUHL, MINN.	9.00	.20	.10		9.30	21	2	
49. NOBLE, OHIO	18.95	.50	.10	.30	19.85	52	6	
50. CLEVELAND, OHIO	30.00	1.10			31.10	75	11	
51. KENMORE, OHIO	11.95	.30			12.25	27	3	
52. KITZVILLE, MINN.	20.65	.30			20.95	49	3	
53. BROOKLYN, OHIO	38.60	1.80			40.40	48	9*	
54. WARREN, OHIO	35.20	4.60	.10		39.90	92	47	
55. GIRARD, OHIO	37.90	3.40			41.30	94	37	
56. HIBBING, MINN.	46.45	.70		.25	47.40	122	8	
57. NILES, OHIO	26.75	2.10			28.85	65	23	
59. BURGETTSTOWN, PA.	16.65	1.20			17.85	39	12	
61. BRADDOCK, PA.	13.50	.60			14.10	39	6	
62. CONNEAUT, OHIO	12.95	.20			13.15	32	2	
63. DENVER, COLO.	16.75	3.50	.30	.10	20.65	95	35	
64. KANSAS CITY, KANS.	20.95	1.50			28.45	77	15	
65. VIRGINIA, MINN.						66	18	
66. CANON CITY, COLO.	22.55	1.50			24.05	53	15	
67. BESSEMER, PA.	35.55	2.00	.70		38.25	83	20	
68. FAIRPORT HARBOR, O.	13.30				13.30	28		
70. WEST ALIQUIPPA, PA.	6.00	.30			6.30	15	3	
71. STRABANE, PA.	49.05	2.70			51.75	121	30	
72. PULLMAN, ILL.	19.50	1.20			20.70	50	12	
73. WARRENSVILLE, OHIO	26.00	.20			26.80	76	2	
74. AMBRIDGE, PA.	23.95	.30			27.25	57	3	
77. N. S. PITTSBURGH, PA.	20.65	2.30			22.95	59	23	
78. LEADVILLE, COLO.	23.30	4.00			33.30	34	21*	
79. ENUMCLAW, WASH.	16.95	1.70	.70		19.15	42	15	

	Mesečnina		Družabne in		Razno	Skupaj	Štev. članic	
	Redni	Mladinski	"Zarja"	Članice			Redni	Mladinski
80. MOON RUN, PA.	12.15					12.15	29	
81. KEEWATIN, MINN.	11.90					11.90	34	
83. CROSBY, MINN.	10.25	.50	.50			11.25	25	5
84. NEW YORK, N. Y.	40.55	.80	1.10			42.45	108	9
85. DePUE, ILL.	13.25	.50	.10		.25	14.10	35	5
86. NASHWAUK, MINN.	7.50		1.00			8.50	11	*
88. JOHNSTOWN, PA.	28.35	3.60	.30			32.25	71	37
89. OGLESBY, ILL.	36.40	3.10	.30			39.80	104	34
90. BRIDGEVILLE, PA.	22.90	2.70	.20		.10	25.90	64	27
91. VERONA, PA.	23.50	.90				24.40	50	9
92. CRESTED BUTTE, COLO.	11.20	.20				11.40	22	2
93. BROOKLYN, N. Y.	30.20	1.30	.50			32.00	82	13
94. CANTON, OHIO							24	14
95. SOUTH CHICAGO, ILL.	108.90	8.10				117.00	225	82
96. UNIVERSAL, PA.	24.90	.20	.40			25.50	58	2
97. CAIRNBROOK, PA.	15.15	.90				16.05	34	9
99. ELMHURST, ILL.	10.50					10.50	25	
102. WILLARD, WIS.							12	2 *
104. JOHNSTOWN, PA.	11.20		.10			11.30	32	
105. DETROIT, MICH.	5.85	.90	.40			7.15	16	10
106. MEADOWLANDS, PA.	12.40		.40			12.80	24	
Skupaj	\$4066.45	230.60	15.70	10.85		4323.60	10638	2381

* Assessment for June and July; # Assessment paid in April.

Building Fund	\$977.18	
June Rent Income	155.00	\$1,132.18
Interest on U.S. Savings Bonds Series G	\$125.00	
Interest on Bank Savings	1,478.15	\$1,603.15

STROŠKI:

Za umrlo sestro Frances Yerich, od pod. št. 10, Cleveland, Ohio	\$100.00
Za umrlo sestro Johanna Hovevar, od pod. št. 78, Leadville, Colo.	100.00
Za umrlo sestro Josephine Jancar, od pod. št. 24, LaSalle, Ill.	100.00
Za umrlo sestro Elizabeth Sedmak, od pod. št. 12, Milwaukee, Wisc. ...	100.00
Za umrlo sestro Eva Stojevich, od pod. št. 33, Duluth, Minn.	50.00
Za umrlo sestro Josephine Razbornik, od pod. št. 12, Milwaukee, Wisc.	100.00
Za umrlo sestro Julia Bistan, od pod. št. 12, Milwaukee, Wisc.	100.00
Za umrlo sestro Maria Schweighart, od pod. št. 17, West Allis, Wisc. ...	100.00
Za umrlo sestro Jennie Ceh, od pod. št. 25, Cleveland, Ohio	100.00
Za umrlo sestro Matilda Malnar, od pod. št. 20, Joliet, Ill.	100.00
Mesečnik „Zarja“, Bohemian Benedictine Press: Tiskanje \$1,025.00	
Postage — Deposit	47.35
Delo na imeniku	14.04 1,086.39
Mesečne plače glavnim urednicam \$725.00 (davek odštet \$100.18)	624.82
Dohodninski davek, odštet od plače	16.99
Administracijski stroški	130.00
Za izdatke drugim glavnim odbornicam	735.00
Nagrade kegljaškim krožkom, Milwaukee, Wisc.	20.00
Najemnina za glavni urad in uredništvo	50.00
Tiskovine in potrebščine glavnemu uradu	52.08
Pošta, telefon in brzojavi za glavni urad	71.02
Za luči v glavnem uradu	7.57
Za dobrodelne namene v starem kraju (ob priliki izleta naših članic) ...	200.00

Skupaj stroški \$3,943.87

V blagajni 31. maja 1953 — Balance May 31, 1953	\$305,463.67
Dohodki v juniju — Income in June	4,323.60
Izdatki v juniju 1953 — Disbursements in June, 1953	3,943.87
Balance June 30, 1953	305,843.40
Zvezin stavbinski sklad — SWU Building Fund	1,132.18
Interest on bonds	1,603.15
Zvezina blagajna 30. junija 1953	\$308,578.73

ALBINA NOVAK, glavna tajnica

VAŽNA NAZNANILA

Na zadnji konvenciji je bilo določeno sledeče:

Ko članica dopolni starost 75 let, odtlej ne plačuje več v smrtninski sklad, to pomeni, da plača 20 centov manj vsak mesec na glavni urad. To velja od 1. julija 1952. Ako je katera plačevala polno vsoto med tem časom, bo tajnica odštela v prihodnjem mesečnem poročilu za pretekle mesece, za katere ste plačali polno vsoto.

Ko pa članica dopolni starost 80 let, je pa popolnoma prosta asesment. To velja od 1. julija 1952. Ako je katera plačevala, bo tajnica odštela v prihodnjem mesečnem poročilu.

NOVOROJENČKI, fantki in deklice, so prosti mesečnine do enega leta starosti. Ako vpišete dete, ko je staro, recimo že tri mesece, potem dobi devet mesecev prost asesment, namreč toliko prostih asesmentov, da dopolni starost eno leto. Zato jih vpišite prav takoj ob rojstvu, da dobijo celo leto prost asesment.

DEČKE SE SPREJEMA DO 12 LET starosti. V mladinskem oddelku pa ostanejo do 18 let starosti kot deklice in bodo dobili isto prost certifikat za \$50.00, ako bodo deset let pri Zvezi, ko dopolnijo 18 let starosti kot deklice. Da jih ne sprejmemo starejše kot 12 let, je pa vzrok, ker moramo napraviti program za naše fante, ko dopolnijo 18 let in bodo v šestih letih dve konvenciji, ki bodo prav lahko napravili kakšen imeniten načrt za našo mladino, da bomo imeli fante in dekleta v organizaciji, kar bo gotovo povzdignilo življenje.

KAMPANJA se je pričela s prvim majnikom. Trajala bo do decembra. Nagrade so zelo lepe, zato se vse potrudite.

*The most lasting and valuable present to give to your friends is
a copy of our famous cookbook*

"WOMAN'S GLORY — THE KITCHEN!"

CONTENTS

	Page		Page
"MY FAVORITE" BY SUPREME OFFICERS	12-22	SANDWICHES	191-196
BREADS	23-29	SALADS	197-206
CAKES	37-42	TOASTS - PANCAKES	207-213
TORTES	65-68	MEAT PIES	214-216
CANDY-MAKING	67-73	CHEESES - MACARONI - SOUPS	217-225
COOKIES	75-81	HERBS - VINEGARS	217-225
DESSERTS - PUDDINGS	98-102	SOUPS	226-
PASTRIES (KRAPI)	103-110	STUFFINGS	229-233
TARTS	111-114	SAUCES	234-236
POTICAS	115-120	DRESSINGS	237-240
PIES	130-144	DUMPLINGS	241-243
STRUDELS	145-154	VEGETABLES	245-255
FISH - SEA FOODS	155-166	CANNING	257-266
MEATS	165-184	MEASURES	276
POULTRY	185-189	BEVERAGES	268-274
		HELPFUL HINTS	266-267
		MEMORANDUMS	276-286

Don't delay with your order but send it today with two dollars which covers cost of mailing to:

ALBINA NOVAK, 1937 W. CERMAK RD., CHICAGO 8, ILL.

ARROWHEAD SIDING & ROOFING CO.

Roofing, Siding, Insulation
Remodeling

ALL WORK AND MATERIALS GUARANTEED

Box 507, Phone 2851 R
Virginia, Minn.

YOUR BUSINESS WILL BE APPRECIATED!

Get your article to our office as early in the month as possible. The TENTH of the month is our deadline.

Be sure to use the names of everyone who takes part on the program, telling what each does. Tell who the committee members and chairmen are. See that all names are spelled correctly.

Try to have your article type-written, double spacing it and writing on one side of the paper only. If this is not convenient, write your copy as plainly as possible with pen and ink.

NOVI SVET

družinski list, izdaja za julij 1953
prinaša sledečo vsebino:
Poslednji obisk, uvodnik, C. Pfeifer
O vzgoji, članek
Kulturna kronika, Soukal Milena in
C. P.
Priatelj, pesem, A. S.
V vrtu, pesem, Damjan V.
Ovčar Marko, nadaljevanje povesti,
Janez Jalen
Škofu dr. Gregoriju Rožmanu, ob
70-letnici rojstva

Ti samo si bil pri meni... pesem,
Ivica

Ata Žužamaža, šaljiva črtica, Rado
Murnik

Velika ljubezen, nadaljevanje ro-
mana, T. Brdar

Pustolovščine Toma Sawyera, nado-
ljevanje, Mark Twain-Milena Mo-
horičeva

Jagode, pesem, Limbarski
Slovensko-angleški besednjak
Kaj sem doživel v Sovjetski Zvezi?
Nadaljevanje

Pokojni gospod župnik Vinko Lov-
šin, Dr. Ferdinand Kolednik
Priatelj Radu Stautu v spomin,
Dr. L. Leskovar

Novice. Od srca do srca. Glasovi na-
ročnikov

Dom in zdravje: Kuhinja, praktični
nasveti

Angleški del
Naročnina \$4.00 letno. — Naslov:

NOVI SVET

1845 West Cermak Road, Chicago 8,
Illinois.

MATTHIAS POTORELEC
GEN. DEL.
DULUTH, MINN.

"PLEASE PATRONIZE OUR ADVERTISERS"

DR. FRANK T. GRILL
PHYSICIAN and SURGEON

Office 1858 W. Cermak Rd., Phone CANal 6-4955
Chicago 8, Illinois

JOHN ZELEZNIKAR and SONS
COAL & OIL

2045 W. 23rd St. Phone VI 7-6891
Chicago 8, Illinois

Starc Park View Florists

Weddings, Bouquets, Funeral designs, Corsages

Telegraph delivery service

1096 Norwood Rd. Tel. Ex. 1-5078
9320 Kinsman Rd. Tel. Mi. 1-2469

Cleveland, Ohio
J. J. STARC

GEREND'S FUNERAL HOME

Phone 7012

Ray Gerend Peter Bastasie
SHEBOYGAN, WISCONSIN

Bolezen nesreča smrt

so tri težke skrbi, ki se jih ne more nihče ubraniti
Danes ali jutri, bolj ali manj bo vsak prizadet.
Če hočeš dobro sebi in drugim, pristopi v

**KRANJSKO-SLOVENSKO
KATOLIŠKO JEDNOTO**

*Najstarejša slovenska podporna
organizacija v Ameriki*

Posljuje že 59. leto

Članstvo: 45,000 Premoženje: nad \$9,400,000.00

Sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta;
otroke pa takoj po rojstvu in od 16. leta
pod svoje okrilje.

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte
tajnike ali tajnice krajevnih društev
KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD:

351-353 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

**Priporočam se vam Slovenska izdelovalnica
OČAL**

po nizki ceni in najboljšo postrežbo. Izdelujemo očale
tudi za staro domovino. Pošljite nam recept in odpišemo
vam natančno in hitro.

MIRKO SLAK, Optik

1123 Norwood Road, Cleveland 3, Ohio
For good fitting glasses see us. Every pair guaranteed.
Prescriptions filled. Prompt mailing overseas!

JOS. ZELE & SONS
FUNERAL DIRECTORS

6502 ST. CLAIR AVE. 452 EAST 152nd St.
ENDicott 1-0583 IVanhoe 1-3118
Cleveland, Ohio

**PARK VIEW WET WASH
LAUNDRY COMPANY**

A Service to Fit Every Budget

1727-31 W. 21st Street
CANal 6-7172-73 CHICAGO

ZEFRAN FUNERAL HOME
1941-43 WEST CERMAK ROAD

LOUIS J. ZEFRAN Virginia 7-6688
ELIZABETH L. ZEFRAN
Funeral Directors & Embalmers CHICAGO 8, ILL.

Ermenc Funeral Home

5325 W. Greenfield Ave. Phone EVERgreen 3-5060
Milwaukee, Wisconsin

A. Grdina & Sons

ZA POHIŠTVO IN ZA POGREBE

Za vesele in žalostne dneve

Nad 50 let že obratujemo naše podjetje v
zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz
da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjetja,
prihranili si boste denar in dobili
stoprocentno postrežbo.

Tel.: HEnderson 1-2088 Cleveland 3, Ohio

Podružnica: 15301-07 Waterloo Rd.

Tel. KEnmore 1-1235 Cleveland 10, Ohio

Pogrebni zavod: 1053 E. 62nd Street

Tel. HEnderson 1-2088 Cleveland 3, Ohio

17002-10 Lake Shore Blvd.

Tel. KEnmore 1-5890 Cleveland 10, Ohio